ಭಾರತೀಸುತ

(ಅಯಿಂಡ ಬದ್ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳ್ತ್)

ಬಡಕಡಮ್ಮಂಡ ಕಸ್ತೂರಿ ಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ

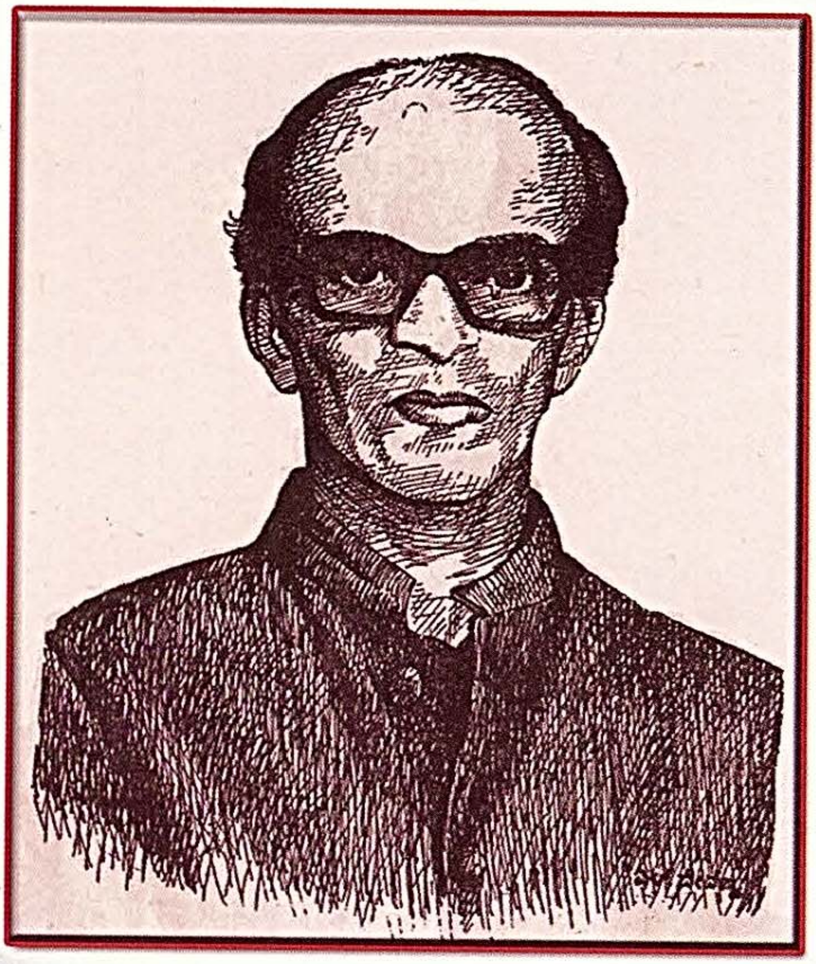

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ.

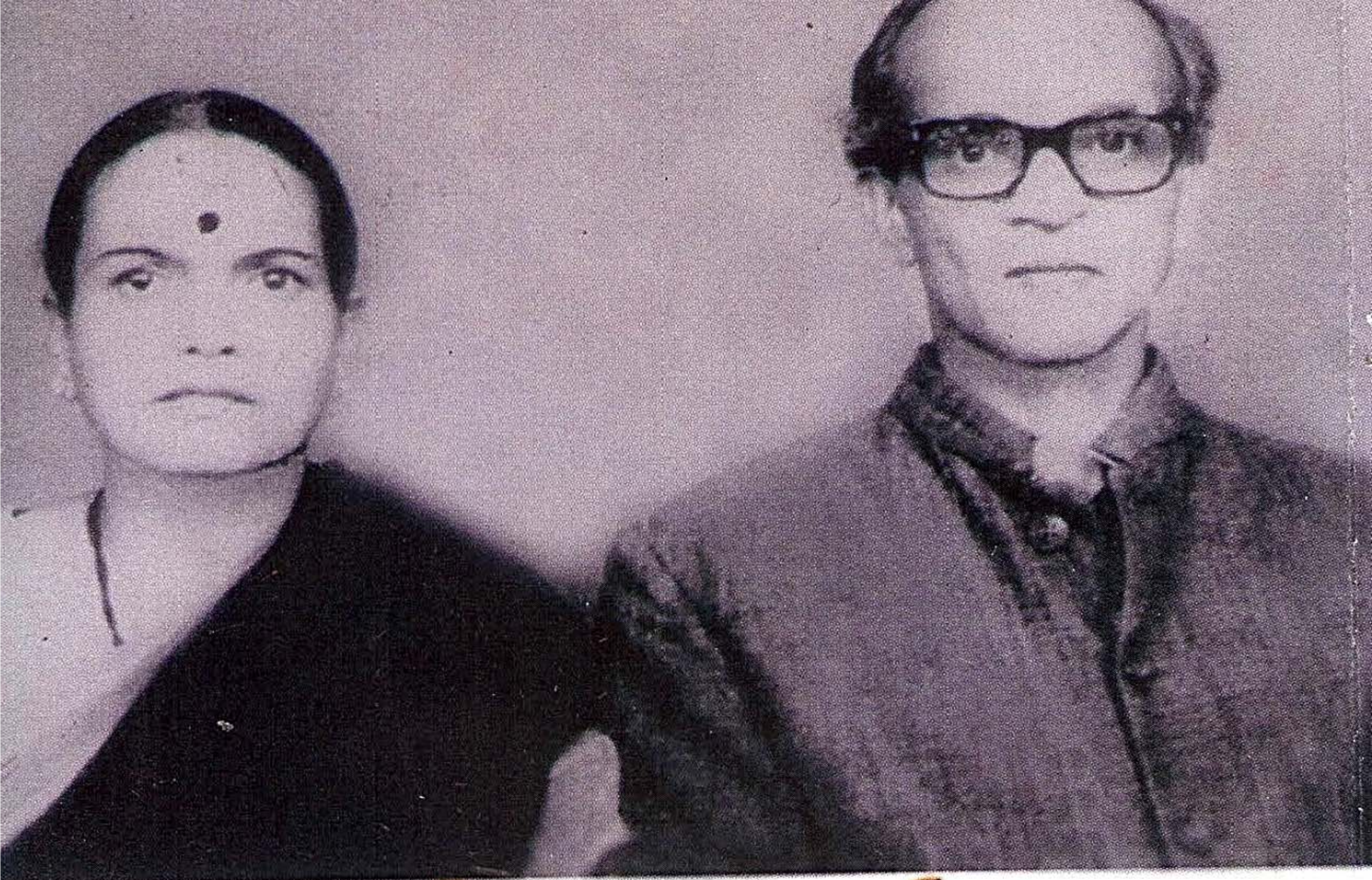

ಭಾರತೀಸುತಂಡ ಮನೆ

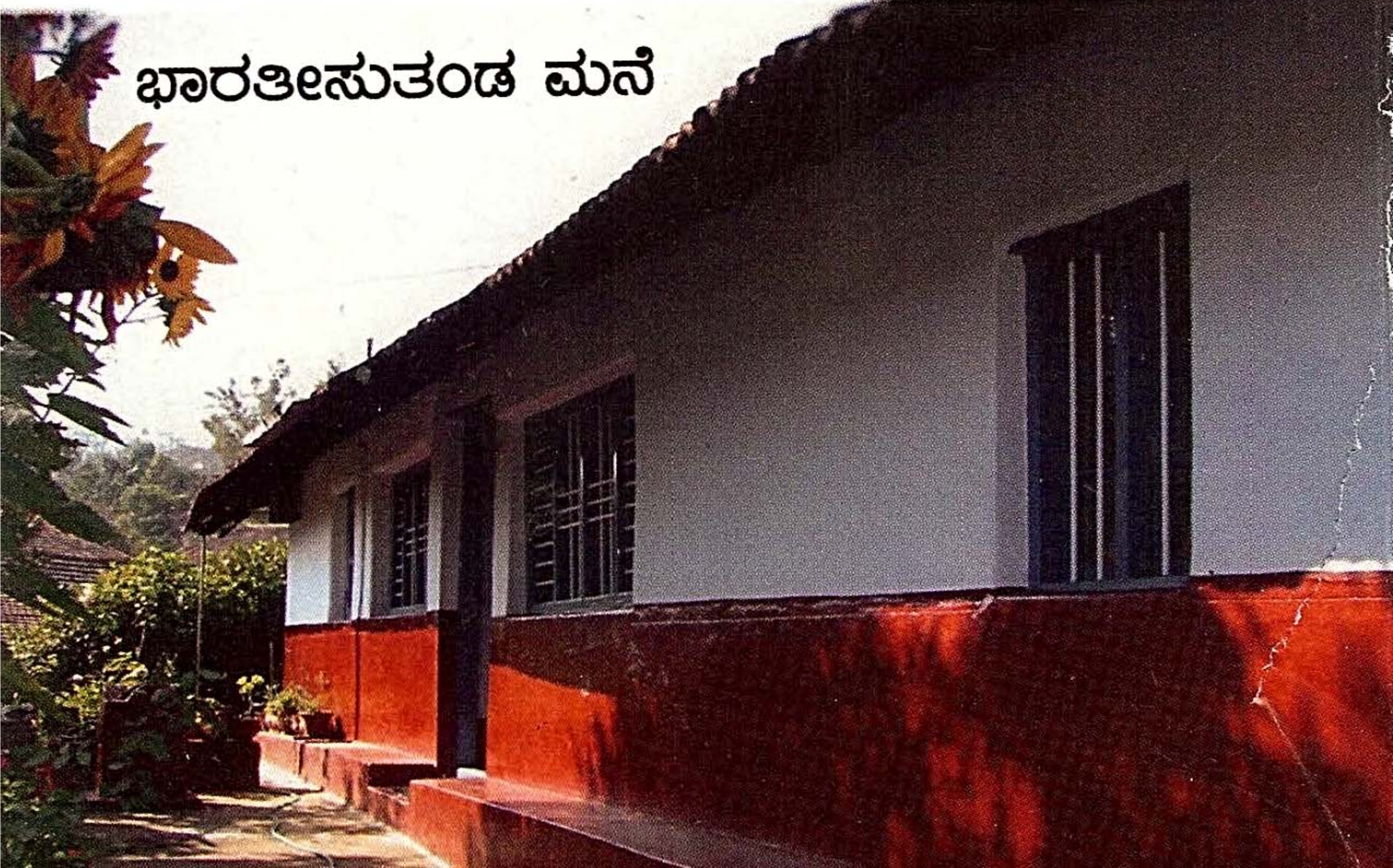

ಭಾರತೀಸುತ

ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳ್‌ತ್

ಎಳ್‌ದ್‌ನವು

ಬಡಕಡಮ್ಮಂಡ ಕಸ್ತೂರಿ ಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಡಿಕೇರಿ

BVP-1058-9|1|17

(9) 972-13|87

BHARATHI SUTHA AYINDA BADK PINJNA YELTH: Writen by Smt. Badakadammanda Kasturi Govindamayya, Published by the Karnataka Kodava Sahithya Academy, Madikeri during - 2015

ಕ್ರಯ : Rs. 35.00

Price : Rs. 35.00

ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕ್‌ನ ಕಾತ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್

All Rights reserved

ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿ: ಶ್ರೀ ಬಿದ್ದಾಟಂಡ ಎಸ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ)

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಳಾ ವೆಂ. ನಾಯಕ್ (ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್)

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಲೇಂಗಡ ಬೇಬಿ ಚೋಂದಮ್ಮ

ಡಾ॥ ಮೇಚಿರ ಸುಭಾಷ್ ನಾಣಯ್ಯ

ಡಾ. ತೀತಿರ ರೇಖಾ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಾಣಿ ಚಂಗುಮ್ಮಯ್ಯ

ಶ್ರೀ ಚೋವಂಡ ಎಸ್. ಬೋಪಯ್ಯ

ಬೊಳಿಪಡ್‌ತ್‌ನವು: ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಕನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸ್ಕೌಟ್ ಭವನ, ಮ್ಯಾನ್ಸ್‌ಕಾಂಪೌಂಡ್

ಮಡಿಕೇರಿ-571201, ಕೊಡಗು.

ದೂರವಾಣಿ: 0872-229074

ರಕ್ಷೆಪಾಳೆ ವಿನ್ಯಾಸ: ಮೀಡಿಯಾ ಕೂರ್ಗ್

ಅಚ್ಚ್‌ಕಾರ: ದಿಗಂತ ಮುದ್ರಣ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಾಂಗಣ, ಯೆಯ್ಯಾಡಿ, ಮಂಗಳೂರು-575008

ದೂ: 0824-2216551, 2212551(ಫ್ಯಾಕ್ಸ್)

ಮೊ: +919686675271

ಈಮೇಲ್: digantha.ltd@gmail.com

ಆದ್ಯಮೊಳಿ ತಕ್ಕ್

ಕೊಡವ ಕಥೆ, ಕವನ, ಸಾಹಿತ್ಯತ್ ಏರ ಅಭಿಮಾನ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೋವುಲ್ ಸಾಧನೆರ ಬಟ್ಟೆಲುಳ್ಳ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಡಕಡಮ್ಮಂಡ ಕಸ್ತೂರಿ ಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ "ಅವ್ವನ ತುದ್‌ಚಿತ್" ಪಿಂಞ "ಆದ್ಯತ ಮೊಟ್ಟ್" ಎಣ್ಣುವ ದಂಡ್ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಕನ್ನಡ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ 'ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ" ಎಣ್ಣುವ ಕವನ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ ಒಪ್ಪಚಿಟ್ಟಿತ್.

ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಳಚೆರ ಬಟ್ಟೆಲುಂಡ್ ಇಂಞಚ್ಚಕ್ಕೂ ಬೊಳತ್‌ವದೇ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಗುರಿ ಪಿಂಞ ಉದ್ದೇಶ.

ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ರ ಎಳ್ತ್‌ಕಾರಕ್ ದುಂಬ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ್‌ತಿತ್, ಬೊಳಚೆರ ಬಟ್ಟೆಲುಳ ಇದ್‌ನ ಇಂಞಚ್ಚಕ್ಕೂ ಬೊಳತ್ವಕಾಯಿತ್, ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕೊಡವತಕ್‌ರ ಎಳ್ತ್‌ಕಾರಕ್ ತಂಗಡ ಎಳ್ತ್‌ನ ಪೊರಬೂಕುವಕ್ ಅವಕಾಶ ಕೊಡತಿತ್, ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್‌ನ ಬಲಪಡ್‌ತ್ವ ಕೆಲಸಮಾಡಿಯಂಡ್‌ಉಂಡ್.

ಏದೇ ಎಳತ್ ಇರ್ ಪೊಲಣೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಪಕ್ ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲೆ. ಏದೇ ತರತ್‌ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಆನಕ ಅದ್‌ಲುಳ್ಳ ಗುಣಮಟ್ಟ

ಏರ ಮುಖ್ಯ. ಒರ್ ರೀತಿಲ್ ಎಣ್ಣುವದಾಚೇಂಗಿ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಕ್ಕ ಬೊಳಂದಂಡ್ ಉಳ್ಳದ್, ಎಳ್ತ್‌ಕಾರಕ್ ಆಪಚ್ಚಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಂಡುಂಡ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ ಇಕ್ಕ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ "ಭಾರತೀಸುತ" ಪೆದತ್ ಕೃಷಿವಾಡ್‌ನ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್ "ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳತ್" ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕ ಬೋಳಿಪಡ್‌ತಿತ್. ಭಾರತೀಸುತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಲ್ ಸುಮಾರ್ 64 ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದೀತುಂಡೇಂಗ್ಯೂ, ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ ಅಯಿಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಏರ ವಿಚಾರಗೊತ್ತುಳ್ಳದ್ ಕಮ್ಮಿ. ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಕಷ್ಟತ್‌ರ ನಡುವೆಯೂ ಎಳ್‌ದ್ನ ಪಲಬಗೆರ ಎಳ್ತ್‌ನ ಬೊಳಿಪಡ್‌ತ್ತ್‌ವ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್‌ನದ್ ಮೆಚ್ಚುವನ್ನತ ವಿಚಾರ ಆಯಿತುಳ್ಳದ್ ಎಳ್ತ್‌ಕರ್ತಿನುಂಡ್ ಇನ್ನತ ಎಳ್ತ್ ಇಂಞಚ್ಚಕೂ ಪೊರಬರಡ್, ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಳಿಯಡ್-ಉಳಿಯಡ್‌ಂದ್ ಬಯಂದವಿ.

– ಶ್ರೀ ಬಿದ್ದಾಟಂಡ ಎಸ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ)

ಪಿಂಞ ಸದಸ್ಯಂಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಎಳ್ತ್‌ಕಾರ್ತಿರ ತಕ್ಕ್

ಇದ್ ನಾಡ ನಾಲನೇ ಪುಸ್ತಕ. ಕಥೆ, ಕವನ, ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನ, ಇನ್ನತಾನ ಎಳ್‌ದ್‌ವಾತ್ ನಾಕ್ ಪೇರ್ತ್ ಆಸಕ್ತಿ. ನಾಡ ಆದ್ಯತೆ ಲೇಖನ ನಾನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಲ್ ಓದಿಯಂಡಿಪ್ಪ. "ಪ್ರಜಾಮತ" ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಬಾತ್ ಅಕ್ಕಲಿಂಜ ನಾಡ ಮನತ್‌ರೊಳ್‌ಲ್ ಎಳ್‌ದ್ವ ಪುರ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಅದ್ ಬೊಳೆವಕ್ ಏರ ಅವಕಾಶ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಲೆ.

ಸುಮಾರ್ 60 ಕಾಲ ಬಯ್ಯ ಬದ್‌ಕ್‌ದುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಎಣ್ಣ್‌ವ ವಿಚಾರ ನಂಗೇಲ್ಲಾಕೂ ಗೊತ್ತುಳ್ಳದ್. ಚೆರ್‌ಪತ್ತಿಂಜೇ ಕಷ್ಟತೇ ಬೊಳಂದಾನಗುಂಡ್ ಎಳ್ತ್ ಎಳುದ್‌ವ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿ ಪೋಚೀಂದೇ ಎಣ್ಣಲು.

ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ಚಾಕ್‌ರಿಲಿಪ್ಪಕ ಅವಕಾಶ ಕೂಡಿ ಬಾತ್, ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಎಣ್ಣಕ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ " ಕೊಡಗು ಲೇಖಕರ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ಬಳಗ" ಇಂಜತ್ ಅದ್‌ಂಡ ಸದಸ್ಯೆ ಆನದೂ ನಾಡ ಎಳ್‌ದುವ ಪುರ್‌ಡ್ ಪಿಂಞ ಚೆಗ್‌ರ್‌ಚಿ. ಪಲತರ ಕವನ, ಕಥೆ, ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನ, ಕೊಡಗ್‌ರ ಕೇಳಿಪೋನ "ಶಕ್ತಿ" ದಿನಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆನದಲ್ಲತೆ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ ಎಳ್‌ದ್‌ವ ಎಳ್ತ್ "ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ"ಲೂ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿತ್, ಆಕಾಶವಾಣಿಲೂ ಕವನ, ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ರ ನಾಟಕ "ಚಿಂತನ"ವೂ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ದೂರದರ್ಶನತೂ

ಕವನ ಪ್ರಸಾರ ಆಯಿತ್ ಮಡಿಕೇರಿ ದಸರಾ ಕವಿ ಗೋಷ್ಠಿಲೂ, ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಕವಿ ಗೋಷ್ಠಿಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಿತುಳ್ಳ.

2006ನೇ ಇಸವಿಲ್ ನಾನ್ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಲ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ 'ಅವ್ವನ ತುದ್‌ಚಿತ್" ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕ್ 2010ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ, ಕನ್ನಡ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ ನಾನ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ "ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ" ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕ್ 'ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ ದತ್ತಿ ನಿಧಿ'ಪುರಸ್ಕಾರವೂ ಬಂದಿತ್ ಅಲ್ಲತೆ "ಆದ್ಯತ ಮೊಟ್ಟ್" ಎಣ್ಣುವ ಕವನ ಸಂಕಲನತ್‌ನ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಬೊಳಿಪಡ್ತಿತ್. ಇಕ್ಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಸಿ. ತಮ್ಮಯ್ಯ ಪಿಂಞ ಸಮಿತಿಕಾರ "ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳ್‌ತ್" ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಬೊಳಿಪಡಿತಿಯಂಡುಂಡ್.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಚೆರಿಯದಾಯಿತ್ ಕಾಂಗು. ಎಲೆ ಮರೆ ಕಾಯಿರನ್ನನೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿರ ಸೇವ ಮಾಡಿತ್ ಕೇಳಿಪಡ್‌ಂದ ಇಂಗಡ ವಿಚಾರ ಎಳ್‌ದ್‌ವಕ್ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿತಂದ ಅಕಾಡಮಿರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿಂಞ ಸಮಿತಿ ಕಾರಕೂ, ಅಂಜಿಕಾಲತ್ತ್‌ರ ವನವಾಸ ಕೈಂಜಿತ್ ಇಕ್ಕ ಇದ್‌ನ ಬೊಳಿಪಡ್‌ತ್‌ವ ಹಾಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿಂಞ ಸಮಿತಿಕಾರಕೂ ಇದ್‌ನ ಎಳ್‌ದ್‌ವಕ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ–ಪರೋಕ್ಷ ವಾಯಿತ್ ಸಹಕಾರ ಮಾಡ್‌ನ ಎಲ್ಲಾರ್‌ಕೂ ಈ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಎಡ್‌ತಿತ್ ಓದ್‌ವ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿ ಯಕೂ ನಾಡ ಮನದುಂಬ್‌ನ ನಮಸ್ಕಾರ. ಇದ್‌ನ ಓದಿತ್ ಎನ್ನೇಂಗಿ ತಪ್ಪ–ನೆಪ್ಪ್ ಉಂಡೇಂಗಿ ಅದ್‌ನ ಪತ್ರ ಮುಖೇನ, ಯಾ ದೂರವಾಣಿರ ಮೂಲಕ ಅರಿಚಿಟ್ಟಕ ಮಿಂಞ್ಞಕ್ ಎಳ್‌ದ್‌ವ ನಾಡ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ಕ್

ಪ್ರಯೋಜನ ಆಕು. ಆನಗುಂಡ್ ಇದ್‌ನ ಓದ್‌ನ ಅಭಿಮಾನಿಯ ನಾಡ ಕೋರಿಕೆಕ್ ಸ್ಪಂದ್‌ಚಿಡ್‌ವಾಂದ್ ನಂಬಿತುಳ್ಳ

ಬಡಕಡಮ್ಮಂಡ ಕಸ್ತೂರಿಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ

ದೂ: 08272–228275

ಮೊ: 9480238579

ಒಳ್ ಪಾಲೆಲ್

1. ಅಧ್ಯಾಯ – 1 ಪುಟ: 9
2. ಅಧ್ಯಾಯ – 2 ಪುಟ: 12
3. ಅಧ್ಯಾಯ – 3 ಪುಟ: 30
4. ಅಧ್ಯಾಯ – 4 ಪುಟ: 53
5. ಅಧ್ಯಾಯ – 5 ಪುಟ: 62
6. ಅಧ್ಯಾಯ – 6 ಪುಟ: 78

ಭಾರತೀಸುತ

ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳ್‌ತ್

ಅಧ್ಯಾಯ–1

"ದಕ್ಷಿಣ ಕಾಶ್ಮೀರಾಂದ್" ಪೆದಪೋನ ಕೊಡಗ್, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯತ್‌ರ ಒರ್ ಚೆರಿಯ ಜಿಲ್ಲೆ. ಇದ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ ಪೆದಪೋನ ಜಿಲ್ಲೆ. ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕ್‌ಲೂ ಕುಂದ್. ಒರ್ ಕುಂದ್ ಇಂಞೋರ್ ಕುಂದ್‌ಕ್ ಸವಾಲ್ ಇಟ್ಟಿತ್ ನಿಂದಿತುಳ್ಳನಕ್ಕೆ ಉಂಡ್. ನೋಟ್ಟುವಯಿಂಗಡ ಕಣ್ಣ್‌ಕ್ ಪಚ್ಚೆರಂಗ್‌ಡ ಪೊಡಿಯ ಉಡ್‌ತಿತ್, ಚಾಯಿಕಾರ್ತಿಯಾನ ಪದ್‌ನಾರ್ ಬಯತ್‌ಡ ಮೂಡಿ ಕುಂಞ್ಞಿನನಕೆ ಕಾಂಬ. ಎತ್ತರೆತ್ತರಾಯಿತ್ ಬೊಳದಿಂತ್, ಬಾಣತ್‌ನ ನಾನೇ ಮಿಂಞ ಕೊದಚವೀಂದ್ ಬೊಳಂದ ಮರ ದುಂಬಿತುಳ್ಳಕಾಡ್. ಕುಂದ್‌ರ ಸಿರೆಲಿಂಜ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಉಕ್ಕಿಯಂಡ ಒಕ್ಕುವ ಪೊಳೆ, ಅದ್‌ಂಡ ಕಲಕಲಾಂದ್ ಎಣ್ಣುವ ಸದ್ದ್, ಪಲತರ ಕಾಡ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ, ಪಕ್ಷಿಯಳೂ ದುಂಬಿತ್ತುಳ ಪ್ರಕೃತಿರ ಚಾಯಿ, ಎಂತ ಪುರ್‌ಡಿಲ್ಲತಂತ ಮನುಷ್ಯಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ನ ಕೂಡ ಮರ್‌ಳ್‌ಮಾಡಿತ್, ತಾಂಡ ಕೈರೊಳ್‌ಲ್

ಬಲ್‌ಚಿ ಕೂಟ್ಯವ ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆ. ಕಾಡ್‌ಲ್ ದುಷ್ಟಪ್ರಾಣಿಯುಳೂ, ಸಾದುಪ್ರಾಣಿಯುಳೂ ದುಂಬಿತ್ ಉಳ್ಳಾನಗುಂಡ್ ಬೋಟೆಆಡುವಂತಗುಣ, ಪುಟ್ಟಕಲೇ ಜನತ್‌ರ ಕೂಡೆ ಪುಟ್ಟಿಬಪ್ಪ. ಕಾಲತ್‌ರ ಆರ್‌ತಿಂಗ ಮಳೆಗಾಲ. ಜೊರೋಂದ್ ಪೊಯ್ವ ಮಳೆ, ಕಾತ್‌ತೆಡ್‌ರ ಸದ್ದ್, ದುಂಬಿತ್ ಒಕ್ಕಪೊಳೆ, ಇದೆಲ್ಲಾನಗುಂಡ್ ಮಳೆಗಾಲ ಕೈಪದ್ ಕಷ್ಟ ಎಣ್ಣ ತಕ್ಕ್ ಪೊರಮೆಂಜಿ ಬಂದ್ಯೆಂಗ ಪರೆವ. ಆಚೇಂಗಿ ಒರಾಂಡ್ ದಂಡ್‌ಕಾಲ ಕೈಚ ಪಿಂಞ, ಕೊಡಗ್, ಅದ್‌ಲೂ ಮಡಿಕೇರಿ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಪೋಕತೆ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆ, ಮಾರ್, ತೋಟ – ತೊಡಿಯ ಮಾಡಿಯಂಡ್, ಒಕ್ಕಾಮೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬದ್‌ಕ್ವದ್ ಮಾಮೂಲ್. ಇದ್ ಮಳೆಗಾಲತ್ತ್‌ರ ಕತೆ ಆಚೇಂಗಿ, ಕುಳ್‌ರ್‌ಕಾಲತ್ತ್‌ರ ಕತೆಯೇ ಪಿಂಞೊರ್‌ತರ.

ಪೊಲಾಕ ನೇರತ್ ಮಂಜಿ ಕವುಂಜಂಡ್ ಒಂದೂಕಾಂಬ್‌ಲೆ ಬಾನವೂ ಭೂಮಿಯೂ ದಂಡೂ ಒಂದೇ. ತಡಿಲ್ಲಿಪ್ಪ ಎಲ್‌ಂಬು ಕೂಡ ಮರಕಟ್ಟಿಪೋಪ. ತಡಿರ ಚೋರೆಯೂ ಮರಕಟ್ಟಿತ್, ನಡ್‌ಪಕ ಕಾಲ್‌ಕೆಲ್ಲೇಂಗ್ಯಿ ಕಲ್‌ಪಟ್ಟತೇಂಗ್ಯೊ ನೊಂಬಲ ಗೊತ್ತಾಪ್‌ಲೆ. ಬೊದ್ ಬಂದಬಕ್ಕೆ ಮಂಜಿಕರಿಯಂಡ್ ಬಪ್ಪಕ, ಮಣಿ ಮಣಿ ಮಂಜಿ, ಮಾಲೆ ಕೊಯಿತನ್ನಕ್ಕೆ ಕಾಂಬ. ಬೊದ್‌ಮೇಲ್‌ಕ್ ಬೂವಕ, ಎಚ್ಚಕ್ ಚಾಯಿ ಅಪ ಗೊತ್ತುಂಡಾ! ಅಲ್ಲಾಂಜಿ ಬಪ್ಪ ಬೇನಕಾಲ. ಕೊಡಗ್‌ರ ಬೆದ್ ಬಾಕಿ ಊರ್‌ಡ ಬೊದ್‌ನನ್ನಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ ಚುಡ್‌ವದಿಲ್ಲೆ. ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಮುದ ತಪ್ಪಂತ್ತ

ಬೊದ್. ಇನ್ನನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿತ್, ಕಾಲ ಪೂರ್ತಿ ಮನುಷ್ಯಂಡ ಬದ್‍ಕ್‍ರ ಕೂಡ ಜೊತೆಕೂಡಿಯಂಡ್ ಕುಶಿಪಡ್‍ತ್ವ ಹವಾಗುಣ.

ಇಚ್ಚಕ್ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ. ಕೊಡಗ್‍ರ ಮಣ್ಣ್‌ಕ್ ಕೂಡ ತಾಂಡದೇ ಆನಂತ ವಿಶೇಷ ಉಂಡ್. ಕರ್ತ ಕಲರ್‍ರ ಮಣ್ಣ್, ಪಲತರತ್‍ರ ಮರ-ಚಾಂದ್ ಮರ, ಬೂಟಿಮರ, ಪಲಚಿ, ಬೊಳ್ಳಾಂದಿ ಇನ್ನತದ್ ಪಲತರ ಮರ. ಪಣ್ಣ್ ಪಲ, ಗಮಗಮ ಪೂ, ನಾರ್ ಬೇರ್ ಒಂದಾ-ದಂಡಾ ಎಲ್ಲವೂ ದುಂಬಿತುಳ್ಳ ಕಾಡ್‍ರ ಚಾಯಿನ ಎಣ್ಣಿತ್ ತೇಪಕ್‍ಕೈಯುಲೆ. "ಸುತ್ತಿ ನೋಟ್ ಬಾ ಕೊಡಗ್‍ರ ಚಾಯಿನಾ" ಕವಿಯ ಎಳ್‍ದ್‍ನ ತಕ್ಕ್ ನೇರಾಯಿತುಳ್ಳದೆ. ಎಚ್ಚಕಾಚೇಂಗ್ಯೂ ಇದ್ ಕಾವೇರಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ದೇಶ ಅಲ್ಲಾ! ಚೋರೆನ ನೀರ್ ಮಾಡಿತ್ ನಯಿಚಕ ಉಂಬಕ್-ತಿಂಬಕ್ ಒಂದಾಂಗೂ ಕೊರು ಆಪ್‍ಲೆ. ಪಲತರ ಜನಾಂಗಕಾರ ಒಗ್ಗೂಡಿತ್ ಒತ್ತೋರ್‍ಮೆಲ್ ಬದ್‍ಕ್ಯಡುಂಳ್ಳ ನಾಡೇ ಕೊಡಗ್.

ಕೊಡಗ್ ಕುಂದ್, ಮೊಟ್ಟೆ ಇಳಿಜಾರಾಯಿ ತುಳ್ಳ ಜಾಗ. ಅದ್‍ನಗುಂಡ್ ಕೊಡಗ್‍ರ ನಾಲ್ ಕಡೆಲೂ ಕಾಫಿ ತೋಟ; ಸುರ್‍ಲ್ ಮಳೆ ಪೊಜ್ಜಿತ್ ನಾಲಂಜಿದಿನತ್ ಕಾಫಿ ಪೂ ಬುಟ್ಟ ತೋಟ ನೋಟ್ಟದೇ ಒರ್ ಚಾಯಿ. ಗಮಗಮ ಪೂರ ಗಮನ, ಬೊಳ್‍ತೀತ ಮರತುಂಬಾ ದುಂಬಿತ್ತಿಪ್ಪ ಪೂ. ತೇನ್‍ಪುಳುವ ಪೂವ್‍ಂಜ ಪೂವ್‍ಕ್ ಪಾರಿಯಂಡ್, ತೇನ್ ಕುಡಿಪ ಚಾಯಿ;

ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗತ್ ಕಾಫಿ ಪಣ್ಣಾಯಿತ್, ತಿತ್ತ್‌ರ ಚೆರಿಯಚೆರಿಯ ಕಂಡತ್‌ರನ್ನಕೆ ಗಿಡ ದುಂಬಾ ಪಣ್ಣಾಯಿತ್ತಿಪ್ಪ ಕಾಫಿ, ಪಾಟ್ ಪಾಡಿಯಂಡ್ ಕಾಫಿ ಕುಯ್ಯುವ ಆಳುವ, ಇದೆಲ್ಲಾ ನೋಟ್ವದೆ ಪೇರ್ತ್‌ಚಾಯಿ. ಇದೊರ್ ಪಣ ಸಂಪಾದನೆರ ಬೊಳಿಯೂ ಆಕ್ಕು.

ಕೊಡಗ್‌ರ ಮುಖ್ಯ ಬೊಳೆ ನೆಲ್ಲ್. ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್ ಪತ್ತ್‌ಬಟ್ಟಿ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲತವ ಗರೀಬಂದ್ ಕಮ್ಮಿತರತ್ ಕಾಂಬ ಇಂಜತ್, ಇಕ್ಕ ಭೂಮಿನೆಲ್ಲಾ ಇಂಜಿ ಬೊಳೆಕ್ಕೊ, ಕಾಫಿ, ಅಡಿಕೆ, ತೋಟ ಮಾಡ್ವಕೂ ಕೊಡ್ತಾನಗುಂಡ್ ನೆಲ್ಲ್ ಬೊಳತ್ವದೆ ಕಮ್ಮೀಂದೇ ಎಣ್ಣಲು. ಒರ್‌ಕಾಲತ್ ಏಲಕ್ಕಿಯೂ ಚಾಯೋಡೆ ಬೊಳೆತೀತ್ ಪಣಮಾಡಿತ್ ಸಾಹುಕಾರಂಗ ಅನವು ಇಂಜತ್. ಇಕ್ಕ ಕಟ್ಟೆರೋಗತ್‌ನಗುಂಡ್ ಏಲಕ್ಕಿಯು ಪೇರ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ. ನಲ್ಲಮೊಳು, ಪುಳಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ಪಣ ಆಪಂತ ಬೊಳೆ ಆಯಿತುಂಡ್.

ಕೊಡಗ್‌ರ ಪುಳಿ ಪೆದ ಪೋನದ್. ಇಕ್ಕ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪುಳಿ ತೇಡ್‌ಚೇಂಗ್ಯೊ ಕ್‌ಟ್ಟದ್ ಕಷ್ಟ. ಎಲ್ಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿಟಿತ್. ಕಾರಣ ಒಮ್ಮಲೇ ಪಣಮಾಡಂಡೂದೆಣ್ವ ಆಸೆಯೇ ಇದಂಗ್ ಆದ್ಯ ಕಾರಣಾಂದ್ ಕಾಂಬ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಾಡ್‌ಲ್ ಪುಳ್‌ಂಗೋಡ್, ಪಣಪುಳಿ, ಇನ್ನತದೆಲ್ಲಾ ಬೋಂಡ್ಯಚ್ಚಕ್ ಉಂಡ್. ಮಣ್ಣ್ ನಲ್ಲದಾನನಗುಂಡ್ ಚಾಯೋಡೆ ನಯಿಚಕ

ದೊರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನಕೆ ನೆಮ್ಮದಿರ ಬದ್‌ಕ್ ನಂಗಡದ್. ಆಚೇಂಗಿ ಬೆವರ್‌ನೀರ್ ಮಾಡಿತ್ ನಯಿಪದ್ ಇಕ್ಕತ್ತ್‌ರ ಬಾಲೆಕಾರಕ್ ಬೋಂಡ. ಸುಲಭತ್ ಪಣಮಾಡಿತ್, ಕೈಕಾಲ್ ಮಣ್ಣಾಕತೆ, ಪೇಟೆಲ್ ಪೋಯಿತ್ ಬದೆಕ್ವಕ್ ಆಸೆ ಪಡ್‌ವಯಿಂಗಲೇ ಜಾಸ್ತಿ.

"ಕಾವೇರಮ್ಮ" ಕೊಡಗ್‌ರ ಕುಲದೇವಿ. ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಲೋಕಜನತ್‌ರ ಪಾಪತ್‌ನ ಕತ್ವದಲ್ಲತೆ, ತಾನ್ ಪೊಳೆಂಜಾಯಿತ್ ಒಕ್ಕಿತ್ತ್ ಪೋಪ ಜಾಗತ್ತ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಯಿತ್ ಮಾಡ್ವ. ಇದ್‌ನಗುಂಡೇ "ಜೀವನದಿ" ಎಣ್ಣ್‌ವ ಪೆದವುಳ್ಳ. ಮೈಸೂರ್, ಮಂಡ್ಯ, ತಮಿಳ್‌ನಾಡ್, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆರ ಜನಕ್ ಕೂಳ್, ನೀರ್ ಕೊಡ್‌ತಿತ್, ಚಾಕಿಪೊಲತ್ವ, ಅವ್ವ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ನಾಡೇ ನಂಗಡ ಚಾಯಿರ ಕೊಡಗ್.

ಕೊಡಗ್ ವೀರಂಗ, ಶೂರಂಗ, ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರ, ಬುದ್ಧಿಕಾರ, ದಾನಯ, ಬೋರೆ ಜನತ್‌ರ ಕಷ್ಟ ಸುಖತ್ ಕೂಡಿ ಆಡ್ವವ: ಮನೆಕ್ ಬಂದ ಬೆಂದುವಳ ತಕ್ಕಾರ ಮಾಡ್ವಂತ ನಲ್ಲಾಮೆವುಳ್ಳವು ಕೊಡಗ್‌ಕಾರ. ಬರೀ ಬೆಂದುವ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ದಾರೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲತವು ಬಾತೇಂಗ್ಯೂ, ಮನೆಕ್‌ಕಾಕಿತ್ ಅಳಪ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಕಷ್ಟ–ಸುಖ ಕೇಟಿತ್ ಬೋಂಡ್ಯಾನದ್ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ತಕ್ಕಾರ ಮಾಡ್ವಯಿಂಗ. ಪಂಡ್‌ಕಾಲತ್ ಆಳ್ವ ರಾಜಂಗಾಯಿತ್ ಪೋಲು–ಬೈಟೂ ನಯಿಚಿತ್ ರಾಜಂಡ ಜೀವಕಾಪಕಾಯಿತ್ ತಾಂಡ ಪ್ರಾಣಕೊಡ್‌ಪಕ್ಕು ಹೇಸತೆ ಬದ್‌ಕ್‌ನವು. ಎಚ್ಚಕೋಜನಕ್

ಇದ್‌ಂಗಾಯಿತ್, ಕುಸಿಪಟ್ಟರಾಜ ಜಮ್ಮ-ಜಾಗೀರ್, ಪಲತರ ಬಿರ್‌ದ್-ಬಾವಲಿ ಕೊಡ್‌ತಿತ್. ವೀರಂಗ-ಶೂರಂಗಳಾನಾನ ಗುಂಡ್ ಪಟಾಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಕೇಳಿಪೆದ ಎಡ್ತವು ಬೋಂಡ್ಯಚ್ಚಕಾಳ್. ಅವ್ವಂಡ ರಕ್ಷಣೆಕಾಯಿತ್ ಪ್ರಾಣಕೊಡ್‌ತವು ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲತ್ತಚ್ಚಕ್ ಜನ. ಇನ್ನತ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರಂಗಕೂ ಕೊರು ಇಲ್ಲೆ. ತಾಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಿಕೆಲ್ ಪೆದ ಎಡ್‌ತವು ಬೋಂಡ್ಯಚ್ಚಕಾಳುಂಡ್. ಅದ್‌ಲ್ "ಭಾರತೀಸುತ" ಕಾವ್ಯನಾಮತ್, ಎಲೆಮರೆಲಿಂಜ ಕಾಯಿನನ್ನಕ್ಕೆ ತಾಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ನಗುಂಡ್ ಪೆದ ಎಡ್‌ತವು, ಮಡಿಕೇರಿರ ಪಕ್ಕತ್ ಬಿಳಿಗೇರಿಲ್ ಪುಟ್ಟನ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ನಾರಾಯಣ ಅಯಿಂಗ ಬದ್‌ಕಿತಿಂಜ ಕಾಲತ್ ಅಯಿಂಡ ಎಳ್‌ತ್ ಜನತ್ತೆರ ಮನಕ್ ಮುಟ್ಟತೆಪೋಚೇಂಗ್ಯೂ ಅಯಿಂಗ ಮರಣಪಟ್ಟಪಿಂಞ ಅವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಎಲ್‌ತ್, ಪಲತರ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನದ್, ಅಕ್ಷರ ಪಡಿಪ್ಪೆಂಗಕಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನದ್, ಬೋರೆ ಭಾಷೆಂಜಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡ್‌ನದ್- ಇನ್ನತಾನಗುಂಡ್ ಇಂದಿಕ್ಕ ಅಯಿಂಗಡ ಪೆದ, ಕೇಳಿ, ಕೀರ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕತ್ ಶಾಶ್ವತವಾಯಿತ್ ಎಲಂಗ್ವನಕ್ಕೆ ಆಯಿತೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಮಣ್ಣ್‌ರ ವಾಸನೆ, ತೋಟಕ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ವಕ್ ಬಂದ ಕೂಲಿಯಡ ಬದ್‌ಕ್, ಕೊಡವಡ ಬೀರ್ಯ, ನಲ್ಲಾಮೆ, ಓದ್ವಯಿಂಗಕ್ ಚಾಯೋಡೆ ಗೊತ್ತಾಪನ್ನಕ್ಕೆ ಮಾಡ್‌ನವು ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ.

ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರಳೂ ತಾಂಡ ನೇರಾನ ಪೆದತ್‌ರ ಬದ್‌ಲ್ ಒರ್ "ಕಾವ್ಯನಾಮ" ಎಣ್ಣ್‌ಕ–ತಾಂಡಕೃತಿರಚನೆ ಕಾಯಿತ್ ಒರ್ ಪೆದ ಇಟ್ಟವದ್ ಮಾಮೂಲ್. ಇನ್ನನೆ ತಾಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾಯಿತ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಪೆದಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಪೆದಪೋನವು ಪೇರ್ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರವುಂಡ್. ಗದುಗಿನ ನಾರಣಪ್ಪ – "ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸಾಂದ್" ಎಣ್ಣಕ್ಕ, ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಮಹಾಭಾರತತ್‌ರ ಕಥೆನ ನಾರಣಪ್ಪ ಕನ್ನಡತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನಾನಗುಂಡ್, ವ್ಯಾಸಂಡ ಕುಮಾರ– "ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸಾಂದ್" ಪೆದತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ಚಿ. ಅನ್ನನೇ ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪ "ಮುದ್ದಣ್ಣ" ಪೆದತ್, "ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರೆ "ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ" ಎಣ್ಣ ಪೆದತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕತ್ ಇಂದೇಕೂ ಪೆದ ಪೋನವು. ಅನ್ನನೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್.ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅಯಿಂಗ "ಭಾರತೀಸುತ" ಎಣ್ಣ ಕಾವ್ಯನಾಮತ್ ಪೆದ ಎಡ್‌ತವು. "ಭಾರತೀ" ಎಣ್ಣಕ ಎಳ್‌ತ್‌ರ ದೇವಿಯಾನ "ಸರಸ್ವತೀಂದು" "ಸುತ" ಎಣ್ಣಕ ಆ ದೇವಿಡ ಮೋಂವಾಂದೂ ಅರ್ಥ. ಅದ್‌ನಗುಂಡ್ "ಭಾರತೀಸುತ" "ಸರಸ್ವತಿರ ಮೋಂವ" ತಾನ್ ಎಣ್ಣ್‌ವ ಅರ್ಥತ್ 'ಭಾರತೀಸುತ' ಎಣ್ಣುವ ಅರ್ಥತ್, ಭಾರತೀಸುತ ಎಣ್ಣವ ಕಾವ್ಯನಾಮತ್ ಬೆಚ್ಚಂಡತ್. ಇದಲ್ಲದೆ ಇದ್‌ಂಗ್ ಬೋರೆ ಒರ್ ಕಾರಣವೂ ಉಂಡ್. ಇಯಿಂಡ ಚೆರ್‌ಪತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್ ಗರೀಬತನತ್ತ್‌ರದೇ ಆಯಿತಿಂತ್. ಸಂಸಾರ ಬಲ್ಯದ್, ಸಂಪಾದನೆ ಚೆರಿಯದ್.

ಲಕ್ಷ್ಮೀರ ದಯೆಕುಂಜಿ ಸರಸ್ವತಿರ ದಯ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ನಾನಗುಂಡ್ "ಭಾರತೀಸುತ" ಕಾವ್ಯನಾಮತ್‌ಲ್, ತಾಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಿಕೆಲ್ ಪೆದ ಎಡ್‌ತತ್.

ಸುಮಾರ್ ಪದ್‌ನೇಳನೆ ಶತಮಾನತ್‌ರ ಮಧ್ಯಕಾಲ. ಇಕ್ಕೇರಿ ವಂಶತ್‌ರ ರಾಜಕುಮಾರ ವೀರರಾಜ ಕೊಡಗ್‌ನ ಆಳಿಂಡುಂಡ್‌ಂಜ ಕಾಲ. ಪ್ರತಿಂಯೊರ್‌ರಾಜಂಗೂ ತಾಂಡರಾಜ್ಯತ್‌ನ ಬೊಳತ್ತ್‌ಂಡುದೆಣ್ಣುವ ಆಸೆ ಇಪ್ಪದ್ ಮಾಮೂಲ್. ಬಲ್ಯದಾಯಿತುಳ್ಳ ತಾಂಡ ರಾಜ್ಯತ್ ಜನ ಚಾಯೋಡೆ ಬದುಕಿಬಾವಂಡು, ತಿರಿಕೆಲ್ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ ಚಾಯೋಡೆ ಆಂಡು. ಜನಕ್ಕೂ ದೇವಡಮೀದ ನಂಬಿಕೆ, ಭಯ, ಭಕ್ತಿ ಇಕ್ಕಂಡು, ರಾಜ್ಯತೂ, ಜನಕ್ಕೂ ಓರೂ ಕೊರು ಇಪ್ಪಕಾಗಾಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅದ್‌ಂಗಾಯಿತ್ ತಾಂಡ ರಾಜ್ಯಬಾರತ್ ಎದೋರ್ ರೀತಿಡ ತಕ್ಕ್ ಇಪ್ಪಕ್ಕಾಗಾಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಿತ್, ಅದ್‌ಂಗುಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್‌ರ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ದೇವ–ದೈವಾಂದ್ ಜನ ಬೊತ್ತಿತ್ ಬದ್‌ಕ್ವಾಇಂಜತ್. ಏದೇ ಒರ್ ಜಗಳತ್ತ್‌ರ ತೀರ್ಮಾನ, ಮೋಪ್‌ಕೂಟ, ಆಸ್ತಿ–ಪಾಸ್ತಿರ ವ್ಯವಹಾರ ಇನ್ನತದ್ ತಿರ್‌ಕೆಲ್ ನಡಪ ಇಂಜತ್. ಅಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ್–ಪರಕೆ, ಸತ್ಯ ಮಾಡ್ವಂತದ್ ಆಯಿತ್, ಪಂಚಾತಿಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಆಪ ಇಂಜತ್. ದೇವಡ ನೇರ್–ನೆಲೆ, ತಿರ್‌ಕೆಡ ಪೂಜೆಕಾರ ಪಟ್ಟಮಡ ನಲ್ಲಾಮೆಯು ಕೂಡಿತ್ತಿಪ್ಪ ಇಂಜತ್. ಇದ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಗೇನಮಾಡಿತ್ ರಾಜ ತಾಂಡ ಊರಾನ ಇಕ್ಕೇರಿರ ಬಾರೀ

ಬಲ್ಯಜನಾಂಗವಾಯಿತಿಂಜ ಹವ್ಯಕ ಪಟ್ಟಮಡ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಕಾರಳ ಕಾಕ್‌ಚಿಟ್ಟಂಡತ್. ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಅಯಿಂಗಕ್ ಭೂಮಿ–ಕಾಣಿ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಬದ್‌ಕ್ವಕುಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆಮಾಡಿಕೊಡ್‌ತತ್.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆರ ಹೊಸನಗರ ಎಣ್ಣುವ ಜಾಗ. ಅದ್‌ಂಡ ಪಕ್ಕಲೇ ನಗರಸೀಮೇಂದ್ ಪೆದವುಳ್ಳ ಜಾಗ “ನ” ಎಣ್ಣುಕ ‘ಇಲ್ಲೆ’ “ಗರ” ಎಣ್ಣಕ ಭೂತಪ್ರೇತಾಂದೂ ಎಣ್ವ. “ನಗರ” ಎಣ್ಣಕ ಭೂತ–ಪ್ರೇತ ಇಲ್ಲತ ಜಾಗಾಂದ್ ಅರ್‌ಂಜವಲು. ಅಲ್ಲಿ ಬದ್‌ಕ್ಯೇಂಡಿಂಜ ಹವ್ಯಕ ಪಟ್ಟಮಳ ರಾಜ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಪ್ಪ್‌ಚಿಟ್ಟಂಡತ್. ರಾಜಂಡ ಹುಕುಂನನಕೆ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಂದವು ಸುಬ್ರಾಯ ಪಿಂಞ ಮಂಜಯ್ಯ ಎಣ್ವ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಣಂಡ ಜೊತೆಲ್ ಶಂಕರಂದ್ ಪೆದ ಇಂಜ ಒರ್ ಕ್‌ಣ್ಣ, ಇವು ಮೂಂದಾಳೂ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಾತ್. ಬಂದಯಿಂಗಕ್ ರಾಜ ‘ಪೊನ್ನೋಲಾಂದ್’ ಎಣ್ಣುವ ಜಾಗತ್ ತಿರ್‌ಕೆಲ್ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಬದ್‌ಕ್ವಕ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. “ಪೊನ್ನೋಲ” ಕಡಿಯತ್ ನಾಡ್‌ರ ಕುಂದ್‌ರ ಕೊಡಿಲುಳ್ಳ ಜಾಗ ಇಕ್ಕಲೂ ಪೊನ್ನೋಲತ್ ತಿರಿಕೆ ಉಂಡ್. ಅಂದ್ ಬಂದ ದಂಡ್ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಣಂಗ ಪೊನ್ನೋಲತ್ ಮನೆ ಮಾರ್ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಚಿ ಸುಬ್ರಾಯಾಂದ್ ಪೆದ ಇಂಜವ ಗ್ರಾಮತ್ ಶಾನುಭೋಗಿಕೆ(ಇಂದೆತ್‌ರ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗ) ಮಾಡಿಯಂಡ್, ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಬೆಚ್ಚಂಡ್, ರಾಜಂಡ ಭಂಡಾರಕ್ ಕಂದಾಯ, ಇನ್ನತಾನ ನೋಟಿಯಂಡಿಂಜತ್. ಚೆರಿಯಂವ ಮಂಜಯ್ಯ ಎಣ್ವವು ಪೊನ್ನೋಲ ತಿರಿಕೆಲ್ ಪೂಜೆರ ಕೆಲಸ

ವಹಿಸಿಂಡ್ಯಂಡತ್. ಅಯಿಂಡ ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರಕ್ ತೊಣೆಯಾಯಿತ್, ಜೊತೆಲ್ ಕಾಕಿಯಂಡ್ ಬಂದಿತಿಂಜ ಶಂಕರ ಚಾಕರಿ ಮಾಡ್ವಇಂಜತ್. ಪೇರ್ತ್ ಚಾಯೋಡೆ ನಯಿಚಿತ್ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತ ಇಂಜ ಜಾಗತ್‌ನ ಬೇಲಾಯಿತೂ, ತೋಟಮಾಡಿಯಂಡೂ ಬದ್‌ಕ್ಯಂಡಿಂಜತ್. ಈ ಹವ್ಯಕ ಪಟ್ಟಮ ನಗರತೂ ಶಾನಭೋಗ್ಯಕೆ ಮಾಡಿಯಂಡಿಂಜಾನಗುಂಡೂ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಬಂದಿತೂ ಶಾನುಭೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡ್‌ನಾನಗುಂಡೂ, ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ "ಶಾನ್‌ಭೋಗ' ಕುಟುಂಬಾಂದ್ ಪೆದಬಾತ್.

ಕಾಲಪೋನನ್ನಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕ ಮರಿ ಆಯಿತ್ ಒಕ್ಕಾಮೆ ಪೆರ್ತ್ ಬಲ್ಯದಾಚಿ. ಬದ್‌ಕ್ವಕ್ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿ ಪೋರತಾಚಿ. ಅಕ್ಕ ಪೊನ್ನೋಲತ್ ಪಕ್ಕತ್‌ರ ಚೇಲವಾರ ಗ್ರಾಮತುಳ್ಳ ನರಿಯುಂದಡಕ್ ಬಾತ್. ನರಿಯುಂದಡ ಸುತ್ತಲೂ ಕಡಂಗಾಯಿತುಳ್ಳ ಜಾಗ. ಇದ್‌ನಗುಂಡ್ ಕಳ್ಳಕಾಕಡ, ಕಾಡ್‌ಪ್ರಾಣಿಯಡ ಹಾವಳಿ ಕಮ್ಮಿಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡತ್ ಆ ಜಾಗತ್ ನಯಿಚಿತ್ , ಮನೆ-ಮಾರ್, ಭೂಮಿಕಾಣಿ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಬದ್‌ಕ್ವಕ್ ಸುರುಮಾಡ್‌ಚಿ. ಪೊನ್ನೋಲ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಬಾತೆಂಗ್ಯೂ,ಅಲ್ಲೆತ್‌ರ ತಿರ್‌ಕೆರ ಪೂಜೆ, ಪಿಂಞ ಶಾನುಭೋಗಿಕ್ಕೆನ ಬುಟ್ಟಿಲೆ. ನಯಿಪ್‌ರ ಆದಾಯ, ಬೋರೆ ಬಂದಂಡಿಂಜ ಆದಾಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿತ್ ಒಕ್ಕ ಬದ್‌ಕ್ ನೆಮ್ಮದಿಲ್ ಕೈವ ಇಂಜತ್. ದಿನದಿನ ಪೋನನ್ನಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕ-ಮರಿ ಪೆರ್ತ್‌ನನ್ನಕ್ಕೆ ಅಯಿಂಡಯಿಂಡ ಅನುಕೂಲಕಾಯಿತ್

ಪೆರಿಯವು ಒತ್ತೊರ್ಮೆಲ್ ಆಸ್ತಿನ ಪಾಲ್‌ಮಾಡಿಯಂಡತ್. ದಾರೋಟ್, ಪಾಪಲಮಕ್ಕಿ, ಬಾಳೆತೋಟ, ಎಡಪಾಲಿ ಪಿಂಞ ದೊಡ್ಡ ಮನೇಂದ್‌ಪೆದ ಇಟ್ಟಂಡ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಒಕ್ಕ ಆಚಿ.

ನಗರತ್ತ್‌ಂಜಿ ಬಂದ ಶಂಕರಂಡ ಪಾಲ್‌ಕ್ ದಾರೋಟ್ ಪೆದತ್ತ್‌ರ ಆಸ್ತಿರ ಭಾಗ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಈ ಶಂಕರಂಡ ಮೋಂವ ನಾರಾಯಣ, ನಾರಾಯಣಂಡ ಮೋಂವ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಇಯಿಂಗ ದ್ರೌಪತಿ ಎಣ್ಣುವ ಕೇರಳತ್ತ್‌ರ ಒರ್ ಮೂಡಿನ ಮಂಗಲಾಪ. ಇಯಿಂಗಕ್ ದಂಡ್ ಕ್‌ಣ್ಣಮಕ್ಕ. ಆ ಮಕ್ಕಡ ಪೆದ ನಾರಾಯಣ ಪಿಂಞ ಗೋವಿಂದ; ನಾರಾಯಣಂಡ ಮೋಂವ ರಾಮಯ್ಯ. ರಾಮಯ್ಯಂಗ್ ದಂಡ್ ಕ್‌ಣ್ಣಮಕ್ಕ. ಅದ್‌ಲ್ ಪೆರಿಯವನೇ "ಭಾರತೀಸುತ"ಂದ್ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಇವು ಅಜ್ಜಂಡ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲೇ ಚೆಯ್ಯಂಡಾಣೆರ ದಾರೋಟ್ ಎಣ್ವ ಜಾಗ ಬುಟ್ಟಿತ್, ಮಡಿಕೇರಿಂಜ ಆರ್ ಮೈಲ್ ದೂರ ತುಳ್ಳ ಬಿಳಿಗೇರಿಕ್ ಬಂದಿತ್ ಆಸ್ತಿ–ಪಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಬದ್‌ಕ್ವಕ್ ಶುರುಮಾಡ್‌ನವು.

*　　　　　*

ಭಾರತೀಸುತ

ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳ್‌ತ್

ಅಧ್ಯಾಯ–2

ಭಾರತೀಸುತಂಡ ಅಪ್ಪಂಡ ಪೆದ ರಾಮಯ್ಯ. ಅವ್ವ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ. ಕೊಡಗ್ ರಾಜಂಡ ಕಾಲತಿಂಜ ಶಾನುಭೋಗಿಕೆ ಮಾಡಿಯಂಡಿಂಜಾನಗುಂಡ್ ಆ ಒಕ್ಕಕ್"ಶಾನುಭೋಗ" ಒಕ್ಕಾಂದ್ ಪೆದವುಂಡ್. ರಾಮಯ್ಯ ಪಿಂಞ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ದಂಪತಿಯಡ ಪೆರಿಯ ಮೋಂವನಾಯಿತ್ 1915ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ತಿಂಗ 15ಂದ್ ಪುಟ್ಟಿಚಿ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅಯಿಂಗ.

ಪಂಡ್‌ಕಾಲತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್ ಪೇರ್ತ್ ಕಷ್ಟತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್. ಆಸ್ತಿ–ಪಾಸ್ತಿ ಕಮ್ಮಿ, ಆಚೇಂಗಿ ಮಕ್ಕ ಜಾಸ್ತಿ. ಕಷ್ಟತ್‌ರ ಬದ್‌ಕಾಯಿತಿಂಜತ್. ಕಾಡ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇಂಜಾನಗುಂಡ್ ಮಳೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿ. ಕಾಯಿಲೆ ಕಸಾಯಿಲೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿ. ಇಕ್ಕತ್‌ರನ್ನಕ್ಕೆ ಬಸ್, ಕಾರ್ ಇಂಜಿಲೆ, ಎಳ್‌ತ್‌ಪಡಿಪಕ್ಕಾಯಿತ್ ಎಟ್ಟ್ ಪತ್ತ್ ಮೈಲ್ ದೂರತ್ತ್‌ರ ಸ್ಕೂಲ್‌ಕ್ ನಡಂದ್ ಪೋಯಿತೆ

ಎಳ್‌ತ್ ಪಡಿಪ ಇಂಜತ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ ಅನುಕೂಲ ಇಂಜದೂ ಕಮ್ಮಿ ಕಾಯಿಲೆ ಬಾತೇಂಗಿ ನಾಡ್‌ಮದ್ದ್ ಮಾಡ್‌ಚಿಡ್ವದೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಬಿಳಿಗೇರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಸೌಕರ್ಯ ಇಂಜಿಲೆ. ಎಣ್ಣಕ ಎಲ್ಲಾರೂ ನಾಡ್‌ಮದ್ದ್, ಪಟ್ಟ್ –ಪರಿಕೆನೇ ನಂಬಿತ್ ಬದ್‌ಕ್ವ ಇಂಜಕಾಲ.

ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗಕ್ ಏಳೆಬಯತ್ ಅಪ್ಪ ರಾಮಯ್ಯಂಡ ಆರೋಗ್ಯ ಕುಂದ್‌ಚಿ. ಮದ್ದ್–ಮರ ಮಾಡ್ವಕ್ ಕೈಯತೆ ಅವು ಚತ್ತ್ ಪೋಪ. ಏಳ್ ಬಯತ್‌ರ ಕುಂಞಿ ನಾರಾಯಣನ ಚಾಕ್‌ವ, ಭಾರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾನ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಅಯಿಂಗರ್ ಆಪ. ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಅಯಿಂಗ ಬೆಟ್ಟಗೇರಿಲ್ ವಾಸ ಇಂಜವು. ಅಣ್ಣ ಚತ್ತಪೋನಾನಗುಂಡ್ ಅಣ್ಣಂಡ ಮೋವನ ಚಾಕ್‌ವ ಭಾರತ್‌ನ ತಾನ್ ಎಡ್‌ತಂಡ್, ಬೆಟ್ಟಗೇರಿಕ್ ಕಾಕ್ಯಬಂದಿತ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಕ್ ಕೂಟವ. ನಾರಾಯಣಂಡ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಎಳ್‌ತ್ ಬೆಟ್ಟಗೇರಿಲ್ ಆಯಿತ್, ಮಿಂಞಕ್ ಎಳ್‌ತ್ ಪಡಿಪಕಾಯಿತ್, ಅಂದ್‌ಕಾಲತ್ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ಮಡಿಕೇರಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ (ಇಂದೇತ್ತ್‌ರ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜ್) ಕ್ ಬಪ್ಪ. ಇಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್(10 ನೇ ಕ್ಲಾಸ್) ಕೆತ್ತಣೆ ವಿದ್ಯೆಪಡಿಪ.

ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಓದ್ವ ಇಂಜಕಾಲತ್ ನಂಗಡ ದೇಶತ್‌ನ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರ ಆಳಿಯಂಡಿಪ್ಪ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಲೂ ಅಯಿಂಡದೇ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ: ನಂಗಳ ಗುಲಾಮಂಗಳನಕ್ಕೆ ಕಾಂಬ

ಇಂಜತ್. ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಓದ್ವ ಇಂಜಕಾಲತ್ ನಾರಯಣರಾವ್ ಬಿಳಿಗೇರಿಂಜ ಸ್ಕೂಲ್‌ಕ್ ಬಪ್ಪ ಇಂಜತ್. ದಿನಾಲೂ ಆರೇಳ್ ಮೈಲ್‌ನಡಂದ್ ಬಂದಿತ್ ಕಷ್ಟತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್‌ಲೂ ಚುರುಕುಳ್ಳವನಾಯಿತಿಂಜತ್. ಬುದ್ದಿ ಚುರ್‌ಕಾನನಗುಂಡ್ ಮನೆಲಾಡ್, ಸ್ಕೂಲ್‌ಲಾಡ್ ಮುಂಡತೆ ಇಪ್ಪ ಇಂಜಿಲೆ. ತಾಂಡ ಜೊತೆಕಾರಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಪಲತರ ಸಾಹಸತ್‌ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ವಇಂಜತ್.

ಅಂದ್‌ಕಾಲತ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ರ ಮುಖ್ಯಉಪಾದ್ರಿ ಆಯಿತಿಂಜವು ಪಂಜೆಮಂಗೇಶರಾವ್ ಅಯಿಂಗ. ಅಯಿಂಡ ಕಾವ್ಯನಾಮ "ಕವಿಶಿಷ್ಯ". ಮಕ್ಕಡ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳಾಯಿತೂ, ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ವ ಎಳ್‌ತಕಾರಂಗಳಾಯಿತು ಇಂಜತ್. ಇಯಿಂಡ ಒರ್ ನಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿ, ಬಾಲೆಕಾರನಾಯಿತಿಂಜ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವಬೀರ್‌ಚಿ ನಲ್ಲ ಬಾಲ್ಯತ್‌ರ ಸಮಯ. ಮುಖ್ಯ ಉಪಾದ್ರಿಯಾನ ಪಂಜೆಮಂಗೇಶ್‌ರಾವ್‌ಡ ಎಳ್‌ತ್‌ರ ಪ್ರಭಾವ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ರ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್ ಎಳೆದ್‌ವ ಪುರ್‌ಡ ಪುಟ್ಟನ್ನಕ್ಕೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅಯಿಂಡ ಗರಡಿಲ್ ಪಳಗ್‌ನ ಬಾಲೆಕಾರ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ಡ ಮನತಿಂಜ ಎಳ್‌ತ್‌ರ ಶಕ್ತಿಕ್ ಬೊಳಿಕಾಬಂತ ಅವಕಾಶ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಅಯಿಂಡ ಪಟ್ಟಾ ಶಿಷ್ಯನಾಚಿ. ಇದ್‌ನಗುಂಡ್ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಬಟ್ಟೆಕ್ ಒರ್ ತಿರುವೂಆಚಿ. ಅಯಿಂಡ ಪಾಲ್‌ಕ್ ಗುರುಡ ದಯಾಂದ್ ಎಣ್ಣಕ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ, ಜೊತೆಕ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಜನತ್ತ್‌ರ

ಬದ್‌ಕ್‌ರ ನೇರಾನ ಸ್ಥಿತಿ, ಇಂದೇತ್‌ರ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಓದ್ವಕ್ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ನ ಆನಂತ ಅವಕಾಶವೇಂದ್ ಎಣ್ಣಲು. ತಾಂಡ ಗುರು ಕಾಟಿಕೊಡ್‌ತ ಬಟ್ಟೆಲೇ ಪೋಪ ದೃಢನಿರ್ದಾರತ್‌ನಗುಂಡ್ ಇಂದ್ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರತ್ "ಭಾರತೀಸುತ" ಅಯಿಂಡ ಪೆದ ಕೇಳಿ–ಕೀರ್ತಿ ಪಡಂದಂಡ್ ಪೇರ್ತ್ ಎತ್ತರತ್‌ಲುಂಡ್.

ತಾಂಡ ಚೆರಿಯುಬಯುತ್‌ಂಜಿ ಎಣ್ಣಕ ಸುಮಾರ್ ಪದಿಮೂಂದ್ ಬಯತ್‌ಲ್ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅಯಿಂಗ ಆದ್ಯ ಏಳ್‌ದ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ "ಪೃಥ್ವಿರಾಜ" ಕಾದಂಬರಿ, "ಬಂಗಾರದಬಳೆ" ಆದ್ಯತ್‌ರ ಕತೆ. ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರನಾಚೇಂಗಿ ಪೋರ, ದಾಕೆಲ್ಲಾ ಎಳ್‌ದಂಡೂದೆಣ್ಣುವ ಪುರ್‌ಡ್‌ವುಂಡ್, ಅನ್ನತಯಿಂಗೆಲ್ಲಾ ಎಳ್‌ದಂಡೂದೆಣ್ಣುವ ಆಸೆಲ್, ಒರ್ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರಡ ಕೂಟತ್‌ನ ಶುರುಮಾಡ್‌ಚಿ. ಪುಸ್ತಕ ಅಚ್ಚ್ ಮಾಡ್ವಕೂ ಶುರುಮಾಡಚಿ. ತಾನೇ ಎಳ್‌ದ್‌ನ "ಬಂಗಾರಬೆಳೆ" ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನೋ ಅಚ್ಚೆ ಮಾಡಿತ್ ಬೊಳಿಪಡ್‌ತ್‌ಚಿ. ಈ ರೀತಿಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ರ ಬೊಳಚೆಕ್ ಅವಕಾಶ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಓರೋರ ವಿಚಾರ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಬಟ್ಟೆನೇ ಬೋರೆ ಮಾಡೀರ್ವ ಅಲ್ಲಾ! ಚುರ್‌ಕ್ ಬುದ್ಧಿಕಾರ, ಧೈರ್ಯಕಾರ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿತ್ ಗೇನ ಮಾಡ್‌ವ ಗುಣದುಂಬಿತಿಂಜ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ಕ್, ನಾಲ್‌ಗೋಡೆರ ಮುದ್ಯತ್

ಎಳ್‌ತ್‌ಪಡಿಪಾನಗುಂಡ್ ಓರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲೇಂದ್ ಎಣ್ಣವಿಚಾರ ಅರಿವಿಕೆಕ್ ಬಪ್ಪ. ತಾಂಡ ಸುತ್ತ–ಮುತ್ತ ಇಜಂತ ಗರೀಬಡಬದ್‌ಕ್, ಪಣಕಾರ ಕಳಿಪ ಇಂಜಂತ ಬಲ್ಯರಿಕೆ, ಅಹಂಕಾರ, ಉಜೂತ್ ಇದ್‌ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡಿತ್ ತಾಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಲೇ ಕೊರಗ್ವ್ ಇಂಜತ್. ಗರೀಬಡ ಕಷ್ಟ, ಉಂಬಕ್ ಕೂಳಿಲ್ಲತೆಯೂ, ಮೇಲ್ ದುಂಬಾ ಇಡ್ವಕ್ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲತೆಯೂ ಯಜಮಾನಂಡ ಗತ್ತ್‌ಗಾರಿಕೆರಡಿಲ್ ನಯಿಪಂತ್ಯೆಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಕಂಡಿತ್ ಪೇರ್ತ್ ನೊಂಬಲಪಡ್‌ವ. ನನ್ನನ್ನೆಕೆ ಆಂಜಾರ್ ಮೈಲ್ ದೂರತಿಂಜ ನಡಂದಿತ್ ಬಪ್ಪಂತ ತಾಂಡ ಜೊತೆಕಾರ, ಅಯಿಂಡ ಬಂಡಾಟತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್, ಇದೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ಕ್ ದುಂಬಾನೊಂಬಲ ಆಪ. ಗರೀಬ– ಪಣಕಾರ, ಯಜಮಾನ– ಳ್ ರಾಜಂಡ ಗತ್ತ್‌ಗಾರಿಕೆರ ಆಳ್ವಿಕೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರಡ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣೆ, ಇನ್ನತ ಪಲತರ ವಿಚಾರ ಅಯಿಂಡ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರ್ವ್. ತಾಂಡ ಜೊತೆಕಾರಡ ಕೂಡ ಇನ್ನತ ಪಲತರ ವಿಚಾರತ್‌ನ ತಕ್ಕೆ ಪರೆವ. ಆಚೇಂಗಿ ಒಂದಾಂಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾಂಗತೆ ಮನಸ್ಸರೊಳ್‌ಲೇ ಕೊರಗಿಯಂಡಿಪ್ಪ.

ಇದೇ ಸಮಯತ್ ನಂಗಡ ಭಾರತ ದೇಶತ್‌ರ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿರ ಕಾತ್ ಬೀದ್ವ ಇಂಜತ್. ಎಲ್ಲಿ ನೋಟ್‌ಚೇಂಗ್ಯೂ ಗಲಾಟೆ–ದೊಂಬಿ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರತ್ತ್‌ರ ವಿರುದ್ಧವಾಯಿತ್ ಪಲತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ನಡ್‌ಪಾಇಂಜತ್. ಬಿಸಿ ಚೋರೆರ ಮಕ್ಕ, ತಾಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಕ್ ಎಳ್ಳ್ ನೀರ್ ಬುಟ್ಟಿತ್, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಕ್ ದುಮುಕ್ವ. ಬಾಲೆಕಾರ ಮಕ್ಕಡ ಮನತ್‌ಲ್ ಈ ಕುರುನ ಬಿತ್ತಿತ್ ಬೊಳತ್‌ನವು ಬೋಂಡ್ಯಾನಚ್ವಕ್ ಜನ. ಬಾಲೆಕಾರ ಮಕ್ಕಕ್ ಸರಿಯಾನ ಬಟ್ಟೆಕಾಟಿತ್, ಅಯಿಂಡ ಶಕ್ತಿನ ನೇರಾನ ಬಟ್ಟೆಲ್ ಕೊಂಡ್ ಪೋಪಂತ ಒರ್ ಮುಕ್ಕ್‌ರಿರ ಅಗತ್ಯ ಅಂದ್ ಇಂಜತ್.

ಆ ಸಮಯಕ್ ಸರಿಯಾಯಿತ್ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕತ್ ಪಲತರ ಪೋರಾಟಮಾಡಿತ್, ಗೆದ್ದಿತ್.ಪೆದ ಎಡ್‌ತ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ನಂಗಡ ದೇಶಕ್ ಬಂದಿತಿಪ್ಪ, ತಾಂಡ "ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ" ಎಣ್ಣುವ ಅಸ್ತ್ರತ್‌ನ ಬಾಲೆಕಾರಡ ಮನತ್ ದುಂಬ್‌ಚಿಡ್‌ವ. "ನಂಗಡ ದೇಶತ್‌ನ ನಂಗಳೇ ಆಳಂಡು, ಬ್ರಿಟಿಷಡ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಅಂತ್ಯ ಆಂಡು, ನಂಗ ನಯಿಚ ಪಣತ್ ಅಯಿಂಗ ಗೌಜಿ ಮಾಡ್ವದ್ ಬೋಂಡ, ನಂಗಡ ದೇಶತ್ತ್‌ನ ಆಳಂತ ತಾಕತ್ತ್ ನಂಗಕೇ ಉಂಡ್. ಅದ್‌ನಗುಂಡ್ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡತೆ ಅಯಿಂಡಕೂಡ ಪೋರಾಟಮಾಡಿತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡ್‌ಂದವಂಗಾ" ಎಣ್ಣುವ ಕೂತ್‌ನ ಬಾಲೆಕಾರಡ ಮನತ್ ಬಿತ್ತಿತ್, ಬೊಳೆವ್ವನ್ನಕ್ಕೆ ಮಾಡ್‌ನ ಮುಕ್ಕ್‌ರಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ. ಈ ಕೂತ್‌ನ ಕೇಟ ಎಚ್ವಕೊ ಜನ ಮನೆ–ಮಾರ್ ಬುಟ್ಟಿತ್, ಚಾಕ್‌ರಿಬುಟ್ಟಿತ್, ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೋರಾಟಕ್ಕ್ ಇಳ್‌ಂಜತ್.

ಮಿಂಞಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ನೊಂಬಲಾಯಿತಿಂಜ ಬಾಲೆಕಾರ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ಕ್, ಗಾಂಧೀಜಿರ ತರ್ಕ್ಕರ ಮರ್ಮ ಪೇರ್ತ್ ಬೆರಿಂಯು ಗೊತ್ತಾಚಿ. ತಾಂಡ ಜೊತೆಕಾರಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಕಿಕೂಟಿಯಂಡ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ ಪೋಪಕ್ ತಯಾರಾಚಿ. ಸ್ಕೂಲ್‌ಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮತ್‌ರ ಕೊಂಬ್ ಉರ್‌ಪಚಿ. "ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಕೀ ಜೈ" ಎಣ್ಣುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಮಿಂಞ್ಞಲೆ ತಾಂಡ ಮನತರೊಲಿಂಜ ಧೈರ್ಯ ತ್‌ರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಭಾವನೆನ ಪೊರಬೂಕಿತ್, ಅಹಿಂಸೆಡ ಪೋರಾಟಕ್ ಇಳಿಂಜತ್.

ಕೊಡಗ್ ಎಣ್ಣಕ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರಕ್ ಪೊನ್ನರ ನಾಡಾಯಿತಿಂಜತ್. ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ಸಂತೋಷ, ವೈಭವತ್ ತಿಂದ್–ತೇಗಿಯಂಡ್ ಬದಕ್ವ್ ಇಂಜತ್. ಎಲ್ಲಿ ನೋಟ್‌ಚೇಂಗ್ಯೂ ಅಯಿಂಗಡದೇ ಅಹಂಕಾರ, ದರ್ಪತ್‌ರ ಅಧಿಕಾರ. ಇಲ್ಲೇತ್‌ರಯಿಂಗ ಅಯಿಂಡ ಗುಲಾಮಗಳನ್ನಕ್ಕೆ ಬದ್ಕ್ವದ್ ಕಂಡ ಗಾಂಧಿಮಹಾತ್ಮ, ಅಯಿಂಡ ವಿರುದ್ಧ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕ್ಕಾಯಿತ್ ಬಾಲೆಕಾರಳ ಕಾಕಿಕೂಟ್‌ಟಿ. ಬಿಸಿ ಚೋರೆ ತಡಿಲ್ ಒಕ್ಕಿಯಂಡ್‌ಂಜ ಬಾಲೆಕಾರ ನಾರಾಯಣರಾವ್, ತಾಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ನ ಬರಿಕ್ ಬೆಪ್ಪುಂಜಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳುವಳಿಕ್ ಕೂಡಿರ್‌ತ್. ಇದ್‌ಂಗ್ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ಕ್ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ನ ಇನಾಂ ಎಣ್ಣಕ ತೂರೆಕೋಲ್ ಪೋಯಿತ್ತು. ಆಚೇಂಗಿ ಒಂದಾಂಗೂ ಜಗ್ಗತೆ ತಾಂಡ ನಿರ್ಧಾರತ್‌ನ ಬುಟ್ಟ್‌ಲೆ.

ಅಂದೇತ್ತ್‌ರ ಸೆಂಟ್ರಲ್‌ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಸರಕಾರ ನಡತೇಂಡಿಂಜಸ್ಕೂಲ್. ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರತ್‌ರ ವಿರೋಧವಾಯಿತ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ವಂಗಕ್ಕ್ ಜಾಗವೇ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ಬಾಲೆಕಾರ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಸರಕಾರತ್‌ರ ವಿರೋಧವಾಯಿತ್ ಕೂತ್‌ಟ್ಟಾನಗುಂಡ್, ಸ್ಕೂಲ್ ಬುಡಂಡ್ಯಾಚಿ. ಇದ್ ಆಯೇ 1930ನೇ ಇಸವಿಲ್. ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಪಾಸೂ ಆಯಿಲೆ, ಸ್ಕೂಲ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ ಕೂಡ್‌ನಾನಗುಂಡ್. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೂ ಮನೆಂಜಿ ಪೊರಮೆ ಇಟ್ಟತ್. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂಡ ಆಶ್ರಯವೂ ಇಲ್ಲೆತಾಚಿ. ಎಲ್ಲಿಯೂ, ದಾಡದೂ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲತಾನಗುಂಡ್, ಪೆತ್ತವ್ವ, ಮನೆಮಾರ್‌ನ ಬುಟ್ಟಿತ್, ಕೊಡಗ್‌ರ ಗಡಿಯಾನ ವೈನಾಡ್‌ಕ್ ಪೋಚಿ. ಬಾಲೆಕಾರನಾನ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ರ ಬ್ರಿಟಿಷವಿರೋಧಿ ಕೆಲಸತ್‌ನಗುಂಡ್, 1932ನೇ ಇಸವಿಲ್, ಪುಡ್‌ಚಿತ್ ಜೈಲ್‌ಕ್ ಇಟ್ಟತ್. ಒಂದಾಂಗೂ ಬೊತ್ತತೆ, ಆರ್‌ತಿಂಗ ಜೈಲ್‌ವಾಸಮಾಡಿತ್ ಪೊರಮೆಬಾತ್. ಪುನ: ತಾಂಡ ಅದೇ ಕಾರ್‌ಬಾರ್‌ನ ಬುಡತೆ ಮಾಡ್‌ನಾನಗುಂಡ್ 1933ನೇ ಇಸವಿಲ್, ಆದ್ಯಲು ಜೈಲ್‌ಕ್ ಪೋಯಿತ್, ಮೂಂದ್ ತಿಂಗ ಜೈಲ್‌ಲಿಪ್ಪಂಜಿ, ಪೊರಮೆ ಬಪ್ಪ.

"ಆಪದೆಲ್ಲಾ ನಲ್ಲಾಂಗೇ"–ಇದ್ ಒರ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಯಿತ್ ಪರೆವ ತಕ್ಕ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್ ದಂಡ್‌ಕುರಿ ಜೈಲ್‌ಕ್ ಪೋನಾನಗುಂಡ್ ಬಲ್ಯ ಬಲ್ಯ ಮುಕ್ಕ್‌ರಿಯಡ ಸ್ನೇಹಚಾರತ್‌ರ ಜೊತೆಕ್, ಸಮತಾವಾದತ್‌ನ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ ಪಬ್ಬ್‌ಚಿಟ್ಟ

ಮಾರ್ಕ್ಸ್, ಲೆನಿನ್, ಇನ್ನತಯಿಂಡ ತತ್ವತ್‌ರ ರೀತಿನ ಅರ್‌ಂಜವಕ್ ಸಮಯಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಅಯಿಂಗಲೇ ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಆದರ್ಶವ್ಯಕ್ತಿಯಾಂದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಯಂಡ್, ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಅಯಿಂಡ ತತ್ವತ್‌ನ ರೂಢಿ ಮಾಡ್ಯಂಡತ್. ಗಾಂಧೀಜಿ ಪಿಂಞ ಲೆನಿನ್ ದಂಡಾಳ್‌ರೋ ತತ್ವ ಎಣ್ಣಕ "ಪಣಕಾರ–ಗರೀಬ, ನಲ್ಲದ್– ಕೆಟ್ಟದ್, (ಶ್ರೀಮಂತ–ಬಡವ, ಉತ್ತಮ–ಅಧಮ) ಎಣ್ಣಂತ ತಾರತಮ್ಯ ಇಪ್ಪಕಾಗ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಒಂದೇ, ದಾರೇ ಆಡ್, ಎಲ್ಲಾಕೂ ಒರೇ ರೀತಿರ ಅವಕಾಶ ಕ್‌ಟ್ಟಂಡು. ಎಲ್ಲಾರೂ ಸುಖ–ಸಂತೋಷತ್ ಬಾಳಿ ಬದ್‌ಕ್ವಂಡು" ಎಣ್ಣ್‌ವದ್. ಇದ್‌ನೇ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಕೂಡ ಸರೀಂದ್ ನಂಬಿತ್, ಇದೇ ನಾಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಬಟ್ಟೇಂದ್ ಗೇನಮಾಡಿತ್, ತಾನ್ ಅನ್ನನ್ನೇ ಬದ್‌ಕ್‌ವ ತೀರ್ಮಾನ ಎಡ್‌ತವ.

ಜೈಲ್‌ಂಜಿ ಪೊರಮೆ ಬಂದ ನಾರಾಯಣರಾವ್, ಮಿಂಞಕ್ ಎನ್ನ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ಗೊತ್ತಾಕತೆ ವದ್ದಾಡ್ವ. ಆಚೇಂಗ್ಯೂ ತಾಂಡ ಮನೆಕ್ ಬಪ್ಪ್‌ಲೆ. ಕೇರಳತ್‌ರ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಕ್ ಪೋಯಿತ್, ಬಂದರ್‌ಲ್(ಹಡಗು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳ) 1934–36 ಸುಮಾರ್ ದಂಡ್‌ಕಾಲ ಕೂಲಿಯಾಯಿತ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ವ. ಒರೋರಮ ಒರೂ ಕೆಲಸಕ್‌ಟ್ಟತ್ತಿಪ್ಪಕ, ಬೀದಿ–ಬೀದಿ, ಓಣಿ–ಓಣಿ ತಿರ್‌ಗ್‌ವ. ಒಮ್ಮಂತೂ ಕೂಲಿಕೆಲಸವೂ ಕ್‌ಟ್ಟತೆ, ಉಂಬಕ್ ಕೂಳೂ ಕ್‌ಟ್ಟತ್ತಿಪ್ಪಕ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೋಡಿತ್ ಕೆಲದುಂಬ್ ಚಿಟ್ಟವ. ಆಚೇಂಗ್ಯೂ ಧೈರ್ಯ ಕಳಂದವತೆ, ಕೂಲಿಕಾರಡ ಕೂಡೇ,

ದಾಡದೋ ಮನೆರ ಕಂಡಿಲ್ ಬುದ್ದಂಡ್ ದಿನಕ್ಕೈಪ. ಇದ್‌ನಗುಂಡ್ ಅಯಿಂಗಕ್ ಬಂದಅನುಭವ ಎಣ್ಣಕ್ "ಬದ್‌ಕ್ವಕಾಯಿತ್ ಎಚ್ಚಕ್ ಕಷ್ಟ ಪಡಂಡು, ಜೊತೆಕ್ ನನ್ನಂತಯಿಂಗ ಗರೀಬತನತ್‌ನಗುಂಡ್ ಒರ್‌ನೇರ ಕೂಳ್‌ಕಾಯಿತ್ ಎಚ್ಚಕ್ ಕಷ್ಟಪಂಡಂಡು" ಎಣ್ಣ ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾಪ. ಇಚ್ಚಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬಂಡಾಟ ಬಾತೇಂಗ್ಯೂ "ಧೈರ್ಯವೊಂದೇ ಬದ್‌ಕ್‌ಕ್ ಆಧಾರಾಂದ್" ಎಣ್ಣುವ ನಂಬಿಕೆಲ್, ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಒರ್ ಸವಾಲ್‌ಂದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಎಡ್‌ತಂಡ್, ಧೈರ್ಯ ಬುಡತೆ ದಿನ ಕೈಚವು ನಾರಾಯಣರಾವ್.

ಬದ್‌ಕ್‌ಂದೆಣ್ಣದ್ ಒರ್ ಚಕ್ರತ್‌ರನ್ನಕೆ. ಒಮ್ಮ ಕೊಡಿಕ್ ಪೋಪ, ಪಿಂಞೊಮ್ಮ ಕ್‌ದಕ್‌ಬಪ್ಪ. ಇದ್ ಪ್ರಕೃತಿಡ ನಿಯಮ. ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಲೂ ಪರಿವರ್ತನೆರ ಕಾಲ ಬಾತ್ 1935 ನೇ ಇಸವಿಲ್ ವೈನಾಡ್‌ರ ಒರ್ ಕಾಪಿತೋಟತ್ ಕೆಲಸಕ್‌ಟ್ಟ್‌ವ. ಎಂತ ಕೆಲಸ ಎಣ್ಣಕ ತೋಟತ್ ಕೆಲಸಮಾಡ್‌ವ ಕೂಲಿಯಡ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ. ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಯಿತ್ ನಡಂದಂಡುಂಡಾ, ಕೂಲಿಕೆಲಸಕಾರಡ ಕಷ್ಟ ಸುಖತ್‌ರ ಎಚ್ಚರ, ಇನ್ನತಾಂಡೆಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರವಹಿಯಂಡ್ ಇಪ್ಪಂತೆಕೆಲಸ. ಸ್ವತ: ತಾನೇ ಕೂಲಿಕಾರ ನಾಯಿತ್ ಕೆಲಸಮಾಡಿತ್ ಅನುಭವ ಪಡ್‌ಂದಾನಗುಂಡ್, ಈ ಕ್‌ಟ್ಟನ ಕೆಲಸ ಕಷ್ಟಾಂದ್ ಆಯಿಲೆ ಅಯಿಂಗಕ್. ಸುಮಾರ್ ಆರ್ ಕಾಲ ಮೇಸ್ತ್ರೀಯಾಯಿತ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್‌ನ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ಕ್

ಬದ್‌ಕ್‌ಡ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್‌ರ ಅನುಭವತ್‌ನಗುಂಡ್ ಪರಿಪಕ್ವ ಆಚಿ.

ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಒರ್ ಸರಿಯಾನ ನೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲತೆ, ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಊರೂರ್ ಸುತ್ತ್ಯಂಡ್, ಕಾಲಕೈಚಂಡಿಂಜಾನಗುಂಡ್, ಮನಸ್ಸರೊಳ್‌ಲಿಂಜ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರ ಪೋಯಿತಿಂಜತ್ ಕೂಳ್–ನೀರ್ ಕ್‌ಟ್ಟತೆ, ಕೂಲಿ–ನಾಲಿ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ದಿನ ಕೈಚಾನಗುಂಡು, ಅಂತರಾಳತಿಂಜ ಎಳ್‌ತರ ಶಕ್ತಿಯೂ ಕುಂದಿ ಪೋಯಿತಿಂತ್. ಮೇಸ್ತ್ರಿಯಾಯಿತ್ ಕೆಲಸಕ್ ಕೂಡಿತ್, ಮೈನಾಡ್‌ರ ಕಾಫಿ ತೋಟತ್ತಿಪ್ಪಕ, ಇಂಗಿ ಪೋಯಿತಿಂಜ ಎಳ್‌ತ್‌ರಕುರು ಮೆಲ್ಲೆ ಮೊಳತಿತ್, ಪಬ್ಬಕಾಯಿತ್ ಪೊಡತ್ ಕಳ್‌ಚತ್. ಆ ಸಮಯತ್ತ್‌ಲೇ ಎಸ್.ಆರ್.ನಾರಾಯಣ ರಾವ್, ಸರಸ್ವತಿರ ಮೋವನಾಯಿತ್, "ಭಾರತೀಸುತ" ಕಾವ್ಯನಾಮತ್ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಬಪ್ಪ. ಇದ್‌ಂಗೇ "ಎಲ್ಲಾಂಗೂ ಕಾಲವೇ ಮೂಲ(ಕಾಲಾಯೂ ತಸ್ಮೇ ನಮಃ)" ಎಣ್ಣ ತಕ್ಕ್ ನೇರಾಯಿತ್ ಕಾಂಬ.

ವೈನಾಡ್ ಮಲೆಯಾಳತಿಂಜ ಒರ್ ಊರ್ .ಅಲ್ಲಿಯತ್ತ್‌ರ ಜನ ಮಲೆಯಾಳಿಯ ಅಯಿಂಡ ರೀತಿ–ನೀತಿ, ಬದ್‌ಕ್ವಬಟ್ಟೆ, ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಪದ್ಧತಿ–ಪರಂಪರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಬೋರೇ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಡ ಕೂಡೆ ಕೂಡಿ ಯಾಡ್ವ ಅಯಿಂಡ ಆಚಾರ, ಪದ್ಧತಿನೆಲ್ಲಾ ಪೇರ್ತ್ ಪಕ್ಕತಿಂಜ ಕಾಂಬಕ್,

ಅದ್‌ಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್‌ಂಜವಕ್ ಅವಕಾಶ ಕ್‌ಟ್ಟ್. ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರಕೂಡೆ ಅದ್‌ನೋ ಕೂಟಿಯಂಡ್, ಧೀರ್ಘವಾಯಿತೂ, ದುಂಬಾ ಆಳವಾಯಿತೂ, ಚಿಂತನೆ ಮಾಡ್ವ್, ಇದ್‌ನಗುಂಡ್ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ ಇನ್ನತಾನ ಎಳ್‌ದ್‌ವಕ್ ಸಹಾಯಆಚಿ.

ವೈನಾಡ್‌ಲ್ ಮಣಿಯಂಗೂಡ್ ಶ್ರೀ ಜಿನಚಂದ್ರಗೌಡ ಎಣ್ವಯಿಂಗ ಭಾರೀ ಬಲ್ಯ ಪಣಕಾರ. ಬಲ್ಯಪಣಕಾರ ನಾಯಿತುಂಡೇಂಗ್ಯೂ ನಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯ. ಬಲ್ಯರಿಕೆ, ಅಹಂಕಾರ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ದಾನ, ಧರ್ಮ ಇನ್ನತ ನಲ್ಲ ಕೆಲಸತ್‌ರ ಕೂಟ್‌ಕ್, ಕಷ್ಟತುಳ್ಳ ಯಿಂಗಕ್ ಪಣವೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ವ ಇಂಜತ್. ಭಾರತೀಸುತಂಗ್ ಅಯಿಂಗ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡ್ವಕ್ ಪಣ ಸಹಾಯಮಾಡ್ವ . "ಶೀ ಶೇಷಾಚಲ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ" ಎಣ್ಣುವ ಸಂಸ್ಥೆ, ಭಾರತೀಸುತಂಡ ಕಾದಂಬರಿನ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕೇರಳತ್ತ್‌ರ ವೈನಾಡ್‌ಲಿಂಜಂಡೇ ತಾಯಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿರ ಸೇವೆ ಮಾಡ್‌ನಂತ ಸಾಹಿತಿ ಭಾರತೀಸುತ. ಇಯಿಂಡ ಬಾಲ್ಯ, ಯೌವನತ್‌ರ ಕಾಲಯೆಲ್ಲಾ ತೋಟತ್ ಕೂಲಿಕಾರಡ ನಡುಲ್. ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ರೀತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇಯಿಂಡ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರ್‌ನಾನಗುಂಡ್, ಆದ್ಯತ್‌ರ ಎಲ್ಲಾ ಎಳ್‌ತ್, ವೈನಾಡ್‌ರ ಕಾಪಿತೋಟತ್‌ರ ಕೂಲಿಯುಡ ವಿಚಾರತೆ ಇಂಜಾನಗುಂಡ್, ಬಲ್ಯ ಪ್ರಚಾರ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಲೆ. ಅಂದ್‌ಕಾಲತ್ ಪುಸ್ತಕ ಅಚ್ಚ್‌ಮಾಡ್ವದೂ ಅಚ್ಚಕ್ ಸುಲಭತ್ತ್‌ರ ಕೆಲಸವೂ ಆಯಿತಿಂಜಲೆ. ಆಚೇಂಗ್ಯೂ ಭಾರತೀಸುತ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಡಂನ್ನಕ್ಕೆ

ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿತ್, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡ್‌ಚಿಡ್‌ವ ಇಂಜತ್.

1941 ನೇ ಇಸವಿಲ್ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನಕ್ ಕಾಲ್‌ಟ್ಟತ್. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗವೇಣಿ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಜೊತೆಗಾರ್ತಿ ಆಚಿ. ತಾಂಡ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ಊರ್‌ಕ್ ಬಪ್ಪ ಆಶೆ ಆನಾನಗುಂಡ್, ಸುಮಾರ್ ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕಾಲ ಊರ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಪೋನಯಿಂಗ, 1942ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಮಲೆಯಾಳ ಸೀಮೆನ ಬುಟ್ಟಿತ್, ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಾತ್. ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕಾಲ ವನವಾಸ ಬದ್‌ಕ್ ನೀಸಿತ್, ಒಂಟಿಯಾಯಿತ್ ಪೋನವು, ಬಪ್ಪಕ ಜಂಟಿಯಾಯಿತ್ ಬಾತ್.

ಇಲ್ಲಿಕ್ ಬಂದಿತ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಲ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿತ್ ಚಾಕ್‌ರಿಕ್ ಕೂಡ್‌ಚಿ. ಆದ್ಯತ್ ಕುಶಾಲನಗರತ್‌ರ ಪಕ್ಕ, ಕಾವೇರಿ ಪೊಳೆರ ಕರೆಲುಳ್ಳ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಕಣಿವೆರ ಪ್ರವ್ಮೈರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಲ್ ತಾಂಡ ಪುದಿಯ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಸುರುಮಾಡ್‌ಚಿ. ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್‌ರ ಅನುಭವ ಪಡಂದಿತ್ ಬಂದಾನಗುಂಡ್, ಗರೀಬತನತ್‌ರ ಚೋದ್ ಗೊತ್ತಿಂಜಾನಗುಂಡ್, ತಾಂಡ ಎಲ್ಲಾತರತ್‌ರ ಅನುಭವವೇ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ನಲ್ಲಾಮೆಕ್ ಮೊಳಿಆಚಿ: ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಡ ಕೂಡೆ, ತಾನು ಮಕ್ಕಳಾಯಿತ್ ಪಾಠ ಮಾಡ್ವ ಇಂಜತ್. ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಕ್ಕೂ ಇಯಿಂಡ ಮೇಲೆ ದುಂಬಾಭಕ್ತಿ, ನಲ್ಲಾಮೆ, ಪ್ರೀತಿ

ಇಂಜತ್. ಬರೀ ಪಾಠ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಅದ್‍ಂಡ ಕೂಡ ಕೂಡೆನ್ನೆತಾಂಡ ಎಳ್‍ತ್‍ಗಾರಿಕೆನೋ ಮುಂದ್‍ವರಿಚಿಟ್ಟಂಡ್ ಬಾತ್. ಇದ್ ಇಚ್ಚಕೇ ಅಲ್ಲ, ತಾಂಡ ಜ್ಞಾನತ್‍ನ ಬೊಳತ್ಯವಕಾಯಿತ್, ಪಲತರ ಪುಸ್ತಕ, ವಿಷಯ ಇನ್ನತಾನ ಅರ್‍ಂಜಂಡ್, ತಾಂಡ ಯೋಗ್ಯತೆನೋ ಬೊಳತ್ಯಂಡ್‍ಬಾತ್. ಜೊತೆಲೇ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಲೂ ಪಾಸಾಚಿ. ಇದ್‍ನಗುಂಡ್ 1945ನೇ ಇಸ್ಬಿಲ್ "ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತ್" ನಾಯಿತ್ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‍ಕ್ ವರ್ಗಆಯಿತ್ ಬಾತ್. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರ್ ಪದ್‍ನೇಳ್ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತ್. 1962ನೇ ಇಸ್ಬಿಲ್ ಮಡಿಕೇರಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‍ಕ್ ವರ್ಗಆಯಿತ್ ಬಂದಯಿಂಗ, 1973 ನೇ ಇಸ್ಬಿ ಕೆತ್ತಣೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತ್ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಚಿ: ಸುಮಾರ್ 28 ಕಾಲ ಉಪಾಧ್ರಿಯಾಯಿತೂ, ತಾಂಡ ಅನುಭವತ್ತ್‌ರ ಪಲವಾಯಿತೂ, ಆಯಿರಿ-ಆಯಿರಿ ಕಣಕ್‍ಲ್ ಮಕ್ಕಡ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಪಡಂದೀತ್, ನಲ್ಲ ಉಪಾಧ್ರೀಂದೆಣ್ಣುವ ಪೆದ ಎಡ್‍ತತ್.

ಇಯಿಂಡ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಬದ್‍ಕ್ ಪೇರ್ತ ಕಷ್ಟತಿಂಜಕೂಡಿತಿಂತ್. ದುಂಬ್‍ನ ಸಂಸಾರ: ಪತ್ತ್‌ಮಕ್ಕ. ನಾಲ್ ಕ್‍ಣ್ಣ ಮಕ್ಕ, ಆರ್ ಮೂಡಿಮಕ್ಕ ಬೋರೆ ಒರೂ ಸಂಪಾದನೆ ಇಲ್ಲತೆ ಪೋಚೇಂಗ್ಯೂ, ತಾಂಡ ಚೆರಿಯ ಸಂಬಳತ್ ಸಂಸಾರತ್‍ನ ನಡತ್ಯಂಡ್ ಪೋಪ ಇಂಜತ್. ಸಂಸಾರತ್‍ರ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪೊಣ್ಣ್ ನಾಗವೇಣಿರದ್. ದುಂಬ್‍ನ

ಸಂಸಾರ, ಬಡತನತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್. ಪೊಣ್ಣ್ ನಾಗವೇಣಿ ತಾಂಡ ವಡಿಯಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಕ್ ಆಸರೆಯಾಯಿತ್ ಸಂಸಾರತ್‌ನ ಪೊಲತ್ಯಂಡ್ ಬಪ್ಪ. ಎಂಥ ಕಷ್ಟ, ತೊಂದರೆ ಆಚೇಂಗ್ಯೋ ಚೆಡಿಯತೆ, ಚಿಡ್ ಚಿಡ್ ಪರಿಯತೆ, ತಾಂಡ ವಡಿಯಂಡ ನಿಪ್ಪ್‌ಕ್ ನಿಪ್ಪ್‌ಕೊಡ್‌ತಂಡ್, ಸಂಸಾರತ್ ಒಂದಾಗೂ ಕೊರು ಆಕತನ್ನಕ್ಕೆ ವಡಿಯನೋ ಪ್ರೀತಿಲ್ ಚಾಕ್ಯಂಡ್ ಇಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಕಂಜೂಸ್ತನವು ಮಾಡ್ವ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ಮುಂಡತೆ-ಮುಂಡತೆ, ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿ ಖರ್ಚೂ ಮಾಡ್ವ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ಪಣತ್‌ರ ಬೆಲೆ ಚಾಯೋಡೆ ಗೊತ್ತ್‌ಂಜತ್. ದಾರೇಂಗಿ ಕಷ್ಟಾಂದ್ ದುಡ್ಡ್‌ಕ್‌ಬಾತೇಂಗಿ, ತಾನ್ ಬದ್‌ಕ್‌ನದ್, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟದ್ ಗೇನ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ "ಅಯ್ಯೋ, ಪೋಡ್, ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗಾಯಿತ್ತಲ್ಲ ಪಣಕೇಪ" ದೆಣ್ಣಿತ್ ಕೊಡ್‌ತ್ತ್‌ರ್ವ ಇಂಜತ್. ಮೋವನಾಳ ಕುಸುಮ ಶಾನ್‌ಬೋಗ್ ಅಪ್ಪಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನನೆ ಎಣ್ಣಿತ್ "ಅಪ್ಪ ಎಂಗ್ ದುಂಬಾ ತಕ್ ಪರೆವದ್ ಆಪ ಇಂಜಲೆ. ಬೋರ್ರ್ಯಂಗ ಪರೆವಾನ ಚಾಯೋಡೆ ಕೇಪ ಇಂಜತ್" ಈ ಒರ್ ಗುಣತಾನಗುಂಡ್ ಸ್ನೆಹಿತಂಗಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಪೆರ್ತ್‌ಕಮ್ಮಿ. ಅದಲೂ ಎಲ್ಲಾಡ ಕೂಡೆ ತಾಂಡ ದು:ಖ ಕಷ್ಟತ್‌ನ ಎಣ್ವ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ಆತ್ಮೀಯಂಗವಾಯಿತಿಂಜ ಕೆಲವು ಜನಡ ಕೂಡಡ ಮಾತ್ರ ತಾಂಡ ಕಷ್ಟ-ಸುಖ, ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಕಷ್ಟತ್‌ನ ಎಣ್ವ ಇಂಜತ್. ಮೋವ ಕುಸುಮ ಶ್ಯಾನಭೋಗ ಅಯಿಂಡ ತಕ್ಕ್, ಕೇಪಕ, ನಾಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಬಂದ ಒರ್ ತಕ್ಕ್‌ನ ಇಲ್ಲ ಎಣ್ವಂಡೂಂದ್

ಆಪ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ರ ಕೇಳಿಪೋನ ಪೆದ ಎಡ್‌ತವು ಕವಿಯಾನ ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ. ಅಯಿಂಗ ತಾಂಡ "ಗೆಳೆತನ" ಎಣ್ಣ ಕವನತ್ ಇನ್ನನೆ ಎಣ್ಣಿತ್." ಜೀವ ಜೀವಕ್ಕೆ ಇಂಬು ಕೊಡುವ ಗೆಳೆಯರು ನಾಲ್ವರಿರೆ, ಚತುರಂಗ ಬಲ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಾಟಿ"– ಈ ತಕ್ಕ್ ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ಕ್ ಪೆರ್ತ್ ಸೂಕ್ತ ಆಯಿತ್ ಕಾಂಬ.

ಮಿಂಞಕ್ ಕುಸುಮ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ್– "ನಾಡ ಅಪ್ಪಂಗ್ ಅವ್ವನೇ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಕಾರ್‌ಬಾರ್‌ಕೂ ಬಲ್ತಕ್ಕೈರನ್ನನಕೆ. ದಂಡಾಳೂ ಒಬ್ಬಂಗೊಬ್ಬಂಗ್ ಆಸರೆ. ಇಯಂಡ ದಾಂಪತ್ಯ ಬದ್‌ಕ್ ದುಂಬಾ ಚಾಯತೆ ಇಂಜತ್. ಅಪ್ಪನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲಯೂ ದಂಡ್ ದಿನಕ್ಕುಂಜಿ ಜಾಸ್ತಿ ದಿನ ಒಳಿವ ಇಂಜಿಲೆ. ಮೋಳಿಯಡ ಮನೆಕ್ ಪೋಯಿತ್, ಎಣ್ಣನ ವಾಯಿದೆಕ್ ಬಕ್ಕತೆ ಪೋಚೇಂಗಿ, ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕೊಡ್‌ತೀತ್ ಬಪ್ಪಿಚಿಡುವ ಇಂಜತ್‌ಲೊ. ಅಚ್ಚಕ್ ವಡಿಯ ಪೊಣ್ಣ್ ದಂಡಾಳು ಪರಸ್ಪರ ಆಸರೆ ಆಯಿತಿಂಜವ್ರೋಂದ್" ಎಣ್ಣುವ.

"ಅಪ್ಪ–ತಾಂಡ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರತ್ ಮನೆರ ಪಣಿ–ಪಾಲ್‌ಲ್ ಪೂರ್ತಿ ಸೋಮಾರಿತನ ಕಾಟ್ವ ಇಂಜತ್‌ಲೊ. ಪೊಲಾಕ ಎದ್ದಲ್ಲಿಂಜ, ಕುಳಿ ಕುಳೀಂದ್ ಎಚ್ಚಕ್ ಕುರಿ ಎಣ್ಣಕಲೂ, ಕುಳಿಕತೆ ಕೈಲ್ ಪುಸ್ತಕ ಪುಡಿಚಂಡ್ ಅಳ್‌ತ್‌ರ್‌ತೇಂಗಿ, ಮಜ್ಜಣ ಆಚೇಂಗ್ಯೊ ಕುಳಿಪಕ್ ಏವ

ಇಂಜಲೇಲೊ. ತಾನ್ ಇಟ್ಟಂಡ ಬಟ್ಟೆ–ಬರೀರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗೇನ ಮಾಡ್ವ ಇಂಜಲೇಲೊ. ಬಟ್ಟೆ ಮಾಜಿತ್ ಜಿಡ್ಡಾಯಿತುಂಡೇಂಗ್ಯೂ ಅದ್‌ನೇ ಕುಳ್‌ಚಿತ್ ಇಡ್ವ ಇಂಜತ್ತಲ್ಲತೆ, ಬೋರೆ ನೆಲತ ಬಟ್ಟೆನ ತಾನೇ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಇಟ್ಟವ ಇಂಜಲೇಲೊ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಟಿ ನೋಟಿ ಮದಿ ಆಪಕ, ಅಮ್ಮನೇ ಎಣ್ಣಿತ್ ನೆಲತ ಬಟ್ಟೆನ ಎಡ್‌ತ ಪೋಯಿತ್ ಕೊಡ್‌ಪ ಇಂಜತ್‌ಲೋ. ಎಲ್ಲೇಂಗಿ ದೂರ ಪೋಪಕಾಪಕ ನಂಗ ಮಕ್ಕಳೋ, ಇಲ್ಲೆ ಅಮ್ಮನೋ ಬಟ್ಟೆ ಇಸ್ತ್ರಿ ಮಾಡಿತ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ಲ್ ಇಟ್ಟಿತ್ ಕೊಡ್‌ಪ ಇಂಜತ್‌ಂದ್" ಕುಸುಮ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ಎಣ್ಣ್‌ನಾನ ಎಳ್‌ದೀತ್ ಉಂಡ್.

"ನಂಗಡ ಅಪ್ಪಂಗ್ ಚೆಡಿ ಜಾಸ್ತಿ. ಅಪ್ಪ ಎಣ್ಣಕ ನಂಗ ಮಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೊತ್ತ್ವಇಂಜತ್. ತಪ್‌ಮಾಡಿರ್‌ತೇಂಗಿ ತೂರೆ ಕೋಲ್ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಪೊಯ್ಯುವ ಇಂಜತ್‌ಲೋ "ಮಕ್ಕಕ್ ತಾನ್ ತಪ್ಪ ಆಸ್ತಿ ಎಣ್ಣಕ ಎಳ್‌ತ್ ಒಂದೇ. ಎಳ್‌ತ್ ಎಣ್ಣಕ ಪಣ ಮಾಡ್ವ ಕಾಯಿತುಳ್ಳ ಡಿಗ್ರಿ ಅಲ್ಲ. ಮೂಡಿ ಮಕ್ಕ ಮಂಗಲಾಯಿತ್ ಮಾಂವ, ಮಾಯಿ, ಭಾವ, ಮಚ್ಚಿಣ, ಪಿಂಞ ಸಂಸಾರತ್ತ್‌ರೊಳ್ ನಲ್ಲಾಮೆಲ್ ಒಕ್ಕ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಯಿತ್ ಎನ್ನನೆ ಬದ್‌ಕಿ ಬಾವಂಡು, ಎಣ್ಣಾನ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚೆಡ್‌ವದೂ ಕೂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಕುಳ್ಳ ಎಳ್‌ತ್‌ಂದ್" ಎಣ್ಣ್ವ ಇಂಜತ್‌ಂದ್ ಕುಸುಮ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ಎಣ್ಣಾನ ಕೇಪಕ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಒರ್ ಚಿತ್ರಣವೇ ಗೊತ್ತಾಪ. ಇನ್ನನೆ ಗರೀಬತನತ್‌ಂಜಿ ಬದ್‌ಕ್ವ ಬಟ್ಟೆ ಕಂಡಂಡ್ ಮಕ್ಕಳಾನ ನಂಗಕ್ಕೂ

ಕಾಟಿ ತಂದಿತ್ ನಂಗಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ನಲ್ಲಾಮೆಕಾಯಿತೇ ಶಿಸ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್ ಬಾಳ್ ಮಾಡ್ನವು ನಂಗಡ ಅಪ್ಪ" ಎಣ್ಣ್‌ನ ತಕ್‌ನಗುಂಡ್ ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಸುಖತ್‌ರ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಾಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪ.

ಭಾರತೀಸುತ

ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳ್‌ತ್

ಅಧ್ಯಾಯ– 3

ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ "ಲಕ್ಷ್ಮಿ" ದೂರವಾಯಿತಿಂಜ ಕಲೂ "ಸರಸ್ವತಿ" ಅಯಿಂಡ ಪಿಂಞ ಮಕ್ಕಳ ಕೈ ಪುಡಿಚಿತ್ ಚಾಕ್‌ಚಿ. ಇದ್‌ನಗುಂಡ್ ಕ್‌ಣ್ಣ ಮಕ್ಕ, ಮೂಡಿಮಕ್ಕಾಂದ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡತೆ ಚಾಯೋಡೆ ಎಲ್ಲಾಕೂ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡ್‌ತತ್. ಕ್‌ಣ್ಣ ಮಕ್ಕ ನಾಲಾತ್ ದಂಡಾಳ್ ಚೆರ್‌ಪತೇ ಚತ್‌ಪೋಪ, ಆರ್ ಮೂಡಿ ಮಕ್ಕಡಾತ್ ಒರ್ ಮೂಡಿಕುಂಞಿಯೂ ಚತ್ತ್‌ಪೋಯಿತ್. ದಂಡ್ ಕ್‌ಣ್ಣ ಮಕ್ಕಕ್ಕೂ, ಅಂಜಿ ಮೂಡಿಮಕ್ಕಕ್ಕೂ ಚಾಯೋಡೆ ವಿದ್ಯೆ ಪಡ್‌ಪಿಚಿಡುವ. "ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಪಣ ಗುಡ್ಡೆ ಕೂಟಿತ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತಿಲ್ಲೆ, ನೆಮ್ಮದಿಲ್ ಮಾನತ್ ಬದ್‌ಕ್ವಕುಳ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡ್‌ತಿಯೆ. ತಾಂಡ ತಾಂಡ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಲ್ ಬದ್‌ಕ್ವ ಬಟ್ಟೆ ಕಂಡವಂಡು" ಎಣ್ಣ ತಕ್ಕ್‌ನ ಮಾಡಿತ್ ಕಾಟ್‌ಚಿ. ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಭೂಮಿ–ಕಾಣಿ, ತೋಟ, ತೊಡಿಯ ಒಂದೂ ಮಾಡ್‌ಲೆ. ಚಾಕರಿ ಮಾಡಿತ್ ನಿವೃತಿ

ಆನ ಪಿಂಞ ಚೆನ್ನ ಜಾಗ ಎಡ್‌ತಿತ್, ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಕಾಫಿ ಗಿಡ ನೆಟ್ಟಿತ್, ತೋಟ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ದುಂಬಾ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಯಾನನ ಗುಂಡ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕಾಯಿತ್ ಪೋರಾಟ ಮಾಡ್ನಯಿಂಗಕ್ ದೇಶಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ನ ಪಿಂಞ ಸರಕಾರ ಪಿಂಚಣಿ ಕೊಡ್‌ತತ್. ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ "ನಾನ್ ಪಿಂಚಣಿಕಾಯಿತ್ ಚಳಿವಳಿ ಮಾಡಿತ್ತಿಲ್ಲೆ, ಭಾರತಾಂಬೆರ ಬಂಧವಿಮೋಚನೆ ಕಾಯಿತ್ ಮಾತ್ರ ಪೋರಾಟ ಮಾಡ್ಯೆಂದ್" ಎಣ್ಣಿತ್ ಸರಕಾರ ಕೊಡ್‌ತಂತ ಪಿಂಚಣಿನೋ ಎಡ್‌ತವ ಇಂಜಿಲೆ.

ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಪೂರ್ತಿ ಎಳ್‌ತ್‌ನಗುಂಡ್ ಸಮಾಧಾನ ನೆಮ್ಮದಿ, ಪಡಂದವು. ಇಯಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಿಕೆ ಎಲೆ ಮರೆ ಕಾಯಿನನಕ್ಕೆ ಇಂಜಕಲೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿಡ ಸೇವೆ ನಿರಂತರ ವಾಯಿತ್ ಮಾಡಿತ್, ಇವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಾದಂಬರಿ –32, ಕಥಾಸಂಕಲನ –8, ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ –21, ವಯಸ್ಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ –3, ಇನ್ನನೆ ಒಟ್ಟು 64 ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್ದೀತ್.

ಇವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ರ ವಿಚಾರ:–

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಬೋಂಡ್ಯಾನಚ್ಚಕ್ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ ಉಂಡ್.ಆಚೇಂಗಿ ನಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿ ಚೆನ್ನಂಗೇ ಚೆನ್ನಂಗ್. ತಾನ್ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಳಂದ ಊರ್, ನಾಡ್, ಅಲ್ಲಿಯತ್‌ರ ಜನಡ ಬದ್‌ಕ್, ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಊಟ–ತೀನಿ, ಇನ್ನತಾಂಡ ಬಗ್ಗೆ ದಾರೆಲ್ಲಾ ಎಳ್‌ದಿತಿಕ್ಕೊಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡ್ವಕ, ಗೇನ ಬಪ್ಪವು–

ಕುವೆಂಪು ಪಿಂಞ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತಯಿಂಗ ದಂಡಾಳ್ ಮಾತ್ರ. ಆ ಸಾಲ್‌ಕ್ ಕೂಡ್ವಂತ ಎಳ್‌ತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನವು, ಯೋಗ್ಯತೆ ಪಡೆಂದವು ಮಹಾ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗಳು ಆಯಿತುಂಡ್. 34 ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್‌ಕ್, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟ್, ಚರಿತ್ರೆಕ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತ, ವೈಚಾರಿಕತೆರ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಜ್ಞಾನಕ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರತ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕುಶವಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದೀತ್.

ಇಕ್ಕ ಇಯಂಡ ಒರೋರೆ ಎಳ್‌ತ್‌ನ ನೋಟ್ಟಕ ಕೆಲವು ವಿಚಾರತ್ ಒರ್ ಜಾಗಕ್ (ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್) ಸೀಮಿತವಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಾದಂಬರಿ ಒಂದ್ ಉಂಡ್. 1962ಲ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಾದಂಬರಿ “ಹುಲಿಬೋನು” ಇದ್ ಒರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್, ಅಲ್ಲೆತ್‌ರ ಜನಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಕ್ ಅಡಂಗ್‌ನಂತ ವಿಷಯವಾನದ್. ಸುಮಾರ್ ನುಪ್ಪದ್ ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯತ್ತ್‌ರ ವೈಯನಾಡ್‌ರ ಕುಂದ್‌ವಾಸಿ ಯಾಳಾಯಿತಿಂಜ ಪಣಿಯರವಂಗಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಕಥೆ. ಅಲ್ಲೇತ್‌ರ ಕಾಫಿ ತೋಟತ್‌ರ ಯುಜಮಾನಂಗ ಚಾಂಯೋಡೆ ನಯಿಪ್‌ಚಿಟ್ಟಂಡ್, ಸರಿಯಾಯಿತ್ ಕೂಲಿ ಕೊಡ್‌ಕತೆ ಯಜಮಾನಂಗಡ ಕೈಗೊಂಬೆಯಳಾಯಿತ್, ಅಯಿಂಗ ಎಣ್ಣನಕ್ಕೆ ಕೇಟಂಡ್ ಬದ್‌ಕ್ಯೊಂಡಿಂಜಯಿಂಗಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಕಥೆ. ಎನ್ನನೆ ಕೆಲ ಬೈಪಕಾಪಂಕ ಉಂಗಂಡೂಂದಾಪೋ, ಬಾಯಾರ್‍ವಕ ಕುಡಿಕೊಂಡುಂದಾಪೋ, ವರಕ್‌ಬಪ್ಪಕ ವರಂಡೂಂದಾಪೋ, ಅನ್ನನೆ ತಡಿರ ಆಸೆನ, ಮನತ್ತ್‌ರವಾಂಛೆಕ್ ಬೋಂಡುಂದಾಪಕ

ಅದ್‌ನ ಏದೇ ರೀತಿಲಾಚೆಂಗ್ಯೂ ತ್‌ೕತವಂತ ಬದ್‌ಕ್ ಆ ಜನಾಂಗತ್‌ರ. ಏದೋರೂ ಮುಚ್ಚೆಮರೆ ಇಲ್ಲತೆ, ಎಕ್ಕಬೋಂಡು ಅಕ್ಕ ತಡಿರ ಆಶೆನ ತ್‌ತವಂತ ತೊರಂದ್‌ಬೆಚ್ಚ ಬದ್‌ಕ್ ಅಯಿಂಡ. ಅನ್ನನ್ನೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೋಂಡೂಂದಾಪ ಅಕ್ಕಲೇ ತ್‌ತವಂತ ಬದ್‌ಕ್. ಅದ್ ಗುಟ್ಟಾಯಿತಿಕ್ಕಂಡೂಂದ್ ಎಣ್ಣುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿಚಾರ ಅರ್‌ಂಜಿತ್ತಿಲ್ಲಾತಾನಗುಂಡ್ ಎಲ್ಲವೂ ಬಟ್ಟಾಬಯಲ್‌ರನ್ನಕ್ಕೆ ತೊರಂದ್ ಬೆಚ್ಚಬದ್‌ಕ್ ಅಯಿಂಡ ದಾಯಿಂತಿಂಜತ್. ಇದನಗುಂಡೇ ಆ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಕತೆನ ತಾಂಡ ಕಾದಂಬರಿರ ತಿರ್‌ಳಾಯಿತ್ ಮಾಡ್ಯಂಡ ಭಾರತೀಸುತಂಗ್ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರತ್‌ನೋ ತೊರಂದ್‌ಕಾಂಬನಕ್ಕೆ ಕಾಂದಬರಿಲ್ ಎಳ್‌ದ್‌ವಕ್ ಸುಲಭ ಆಚಿ.

ಯಜಮಾನಂಡ ತೋಟಕ್ ಕೂಲಿಕೆಲಸ ಮಾಡ್ವಂಗೆಲ್ಲಾ ಯಜಮಾನಂಡ ತಕ್ಕ್‌ನ ಮೂರಿತ್ ನಡ್‌ಪಕ್ಕೆಯ. ಯಜಮಾನ ಎಣ್ಣ್‌ನನ್ನಕೆ ಕೇಟಿತೇಕೇಕಂಡು. ಇದ್‌ನಗುಂಡ್ ಯಜಮಾನಂಗಳೂ ತಾಂಡ ತಡಿರ ತೆವುಲ್‌ನ "ಎಕ್ಕ ಬೋಂಡು ಅಕ್ಕ" ಎಣ್ಣನಕ್ಕೆ ಪೊಣ್ಣಾಳ್‌ವಳ ಬಳಸ್ಯವ ಇಂಜತ್. "ಹುಲಿಬೋನು" ಕಾದಂಬರಿಲ್ "ಪಣಿಯ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ರೂಪ ಒಂದು ಅನುಗ್ರಹವಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಘೋರಶಾಪ" ಎಣ್ವತಕ್ಕ್‌ನ ಮಂಜುಳದೆಣ್ಣುವಡ ಮೂಲಕ ಪೊರಪಡ್‌ತಿತ್. ಪಣಿ ಯರವಡ ಬದ್‌ಕ್ ಎಚ್ಚಕೇ ಕಷ್ಟವಾಯಿತಿಂಜಕಲೂ, ಕೆಲಸ ತ್‌ತಿತ್ ಕೊರಕೆ ಬಂದ ಪಿಂಞ, ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡ್ ಪಾಡ್ವ, ಎಲ್ಲಾ

ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಕಳ್‌ಕುಡ್‌ಚಂಡ್ ಆಡಿಯಂಡ್, ತಂಗಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟನೊಂಬಲತ್‌ನ ಮರಂದೀತ್, ತಾನ್ ಎಲ್ಲಿ ಬದ್‌ಕ್ಯೇಂಡ್ ಉಂಡೋ ಆ ನಲೆಲೇ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟವ ಇಂಜತ್" ಎಣ್ಣುವ ಈ ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಅವು ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದೀತ್.

ಇಯಿಂಡ ಇಂಞೋರ್ ಪೆದಪೋನ ಕಾದಂಬರಿ "ಬಯಲು ದಾರಿ". ಇದ್‌ಂಡ ಕತೆ ಒಂದನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ ತ್‌ಲ್ ನಡಂದಂತ ವಿಚಾರ. ಇದ್‌ನ ಗಾಲ್ಸ್ ವರ್ದಿಯ ಎಣ್ಣುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರ ಕತೆ ಎಳ್‌ದಿತುಂಡ್. ಅದ್‌ನ ಓದಿತ್ ಅದ್‌ಂಡ ಆಧಾರತ್‌ಲೇ "ಬಯಲು ದಾರಿ" ಕಾದಂಬರಿ ಎಳ್‌ದ್‌ವಕ್ ಒರ್ ಮೊಳಿ ಆಚೇಂದ್ ಅಯಿಂಗಳೇ ಎಣ್ಣೀತ್. ಮೊಳಿ, ಆ ಎಳ್‌ತ್‌ಂಜಿ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ನದಾಚೇಂಗ್ಯೂ, ಆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಳ್‌ತ್‌ಕೂ ತಾಂಡ ಈ ಕತೆಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಉಂಡ್ ಎಣ್ಣುವ ತರ್ಕ್ಕನೋ ಎಣ್ಣಿತ್. ಇದ್ ಒರ್ ಮರ್ಯಾದಸ್ಥ ಕುಟುಂಬತ್ತ್‌ರ ಕತೆ. ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ– ವಿಚಾರತ್ತ್‌ರ ಪೂರ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಈ ಕಾದಂಬರಿನ ಓದ್‌ಚೇಂಗಿ ಗೊತ್ತಾಪ. ಈ ಕತೆಲ್ ಬಪ್ಪ ನಾಯಕ, ನಾಯಕಿ ದಂಡಾಳೂ ಎಳ್‌ತ್ ಪಡ್‌ಚವು. ಖನಪಟ್ಟ ಕುಟುಂಬತ್ ಪುಟ್ಟ್‌ನವು. ಮಾನತೂ ಮರ್ಯಾದೆಲೂ ಬದ್‌ಕ್‌ನವು ಕೊಡವತಿ ಮೂಡಿ ಕುಂಞ್ಞಿ ಪುಟ್ಟಿಕಲೇ ತಾಂಡ ಜೊತೆಲೇ ಬಪ್ಪಂತ ನಲ್ಲಾಮನೆಲ್ಲಾ ತಾಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಲ್‌ಕಾಟಿತ್. ಏದೋರು ಮುಲಾಜಿಲ್ಲತೆ, ನೇರತರ್ಕ್ಕಪರೆವ,

ಧೈರ್ಯತ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಬಪ್ಪ ಕಷ್ಟಕ್ ಬೊತ್ತತೆ ಬದ್‌ಕ್ವರೀತಿ, ಇನ್ನತ ಬೀರ್ಯತನತ್‌ನ "ಚೋಂದು" ದೆಣ್ವ ಮೂಡಿಕುಂಞಿರ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿತ್. ಕತೆರ ಮೂಲ, ಅದ್‌ಲ್‌ಕಂಡ ಶೌರ್ಯತನ, ನಲ್ಲಾಮೆನ ಕೊದ್‌ಚಿತ್. ಇದ್ ಒರ್ ಕೇಳಿ ಪಟ್ಟ ಸಿನೆಮಾ ಆಯಿತೂ ಪೆದ ಎಡ್‌ತತ್. ಇಯಿಂಡ ಪೆದ ಎಡ್‌ತ ಇಂಞೋರ್ ಕಾದಂಬರಿಯೇ "ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವು". ಈ ಕಾದಂಬರಿ 1970ನೇ ಇಸ್ವಿಲ್ ಪೊರಬಾತ್. ಇದೋರ್ ಚರಿತ್ರೆಕ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕಾದಂಬರಿ. ಕೊಡಗ್‌ರ ಸುಮಾರ್ ಒರ್‌ಆಯಿರಕ್ಕ ಜಾಸ್ತಿಕಾಲತ್ತ್‌ರ ಚರಿತ್ರೆನ ಆಧಾರವಾಯಿತ್ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನಂತ ಕತೆ ಇದ್. ಇನ್ನತ ಕತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಕೈಬೆರತ್ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡ್ವಚ್ಚಕ್ ಮಾತ್ರ ಉಳ್ಳ. ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅಯ್ಯಂಗರ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ " ಚಿಕ್ಕ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ , ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ ಎಳ್‌ದ್‌ನ "ಅಪರಂಪಾರ" ಪಿಂಞ "ಕಲ್ಯಾಣಸ್ವಾಮಿ" – ಈ ಮೂಂದ್ ಪುಸ್ತಕ ಅಲ್ಲತೆ ಬೋರೆ ಏದೂ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ಈ ಒರ್‌ಕೊರುನ ಇಯಿಂಗ "ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವು" ಕಾದಂಬರಿ ಎಳ್‌ದೀತ್ ನೀಕ್‌ಚಿ. ಕತೆ ಚರಿತ್ರೆಕ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಆಚೇಂಗ್ಯೂ ಸಹ, ಕೊಡವಡ ಶೂರತನ, ಬೀರ್ಯತನವೇ ಕತೆರ ಜೀವಾಳ ಆಯಿತುಂಡ್.

ಈ ಕತೆಲ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕೊಡವ ಪೆರಿಯಯಿಂಗ ಸಾಹಸತ್ ಬದ್‌ಕಿ–ಬಾಳ್‌ನ ವಿವರನೋಟ್ಟ್‌ವ್ಕ, ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯಂಡ ಶಿಷ್ಯ ನಾಯಿತಿಂಜ ಭಾರತೀಸುತಂಗ್_

"ಸವಿದು ಮೆದ್ದರು ಯಾರು ಪೂರ್ವದಿ

ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವನು ?

ಕವಣೆ ತಿರಿ ಕಲ್ಲಾಟಹಗ್ಗಕೆ

ಸೆಳೆದರೊ ಹೆಬ್ಬಾವನು _ ಈ ನಾಲ್‌ಗೆರೆಯೂ ಕೂಡ ನಲ್ಲ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತಿಕ್ಕು ಎಣ್ಣವಿಚಾರ ನೇರಾಯಿತ್ ಕಾಂಬ.

ಈ ಕತೆಲ್ ಬಪ್ಪ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರದಾರಿಯ ಚೆಂಗುಮಣಿ ಪಿಂಞ ಪೂವಿ. ಚೆಂಗುಮಣಿ–ಪೂವಿರ ಪ್ರೇಮಕಥೆ ಆಯಿತುಂಡೇಂಗ್ಯೂ ಸಹ, ಅಯಿಂಗ ದಂಡಾಳ್‌ರೋ ಪ್ರೀತಿನ ಒಂದ್ ಮಾಡ್ವಕಾಯಿತ್ ನಿಂದಂತ ತಂಗವ್ವಂಡ ರೀತಿಯೇ ಒರ್‌ತರ. ತಾಂಡ ಸ್ನೇಹಿತೆಂಯಾಯಿತಿಂಜ ಪೂವಿರ ಬದ್‌ಕ್‌ಕಾಯಿತ್ ಮಾಡ್‌ನತ್ಯಾಗ, ಕತೆರ ಬದ್‌ಕ್‌ಕೂ ನೇರಾನ ಬದ್‌ಕ್‌ಕೂ ಒರ್ ಸೂತ್ರ ವಾಯಿತುಳ್ಳದ್‌ೇಂದ್ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ.

ಮಳೆಗಾಲತ್ ಬೇಲ್‌ಲ್ ನಾಟಿಪಣಿಲ್ ಮಾಡ್ವಂತ ನಾಟಿ ಓಟ, ಪಡೆಲ್ ಪೋರಾಟ ಮಾಡ್ವ ಧೀರ, ಶೂರತನತ್

ಪಡೆಪೊತ್ತಿತ್ ಗೆದ್ದಿತ್ ಬಪ್ಪಕ, ಅವಂಗ್ ಮಾಡ್ವ ತಕ್ಕಾರ, ಇದೆಲ್ಲವೂ ಏದೇ ಒರ್ ತಕ್‌ರಾರ್ ಇಲ್ಲತೆ ಓದಿಯಂಡ್ ಪೋಪ್ಪೆಂಡ ಮನತ್‌ನ ಗೆಲ್ಲ್‌ವ: ಕೊಡವಡ ಮಂಗಲ, ಅದ್‌ಂಡ ರೀತಿ–ನೀತಿ, ಮೂಡಿಕಾಯಿತ್ ಬಾಳೆ ಬೇಂಗ್ವ , ಗೆದ್ದಾಂಡ ಕುಸಿ, ಕೊಂಬ್‌ಕೊಟ್ಟವಾಲಗಕ್ಕ್ ಸರಿಯಾಯಿತ್ ಪಲತರ ರೀತಿಲ್ ಕುಸಿರ ಆಟ್, ಇನ್ನತ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರತ್ತ್‌ನೋ ಕಣ್ಣ್‌ಕ್ ಕಾಂಬನ್ನಕ್ಕೆ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಅದ್‌ನಗುಂಡ್ ಈ ಕಾಂದಬರಿನ ದಾರೇ ಓದ್‌ಚೇಂಗ್ಯೂ ಕೊಡವಡ ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಅಯಿಮೆ–ಕೊಯಿಮೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ಪರಿಚಯ ಪೂರ್ತಿ ಅಲ್ಲೇಂಗ್ಯೂ ಸುಮಾರ್‌ಕ್ ಗೊತ್ತಾಪ ಒಟ್ಟಾರೆ ಇದೋರ್‌ನಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿ ಆನಾನಗುಂಡ್ ಇದೂಕೂಡ ಸಿನೆಮಾ ಆಯಿತ್ ಎಲ್ಲಾಡದೂ ಮನಗೆದ್ದಿತ್.

"ವೈದ್ಯನ ಮಗಳು" 1962ನೇ ಇಸ್ವಿಲ್ ಹೊರಬಂದ ಕಾದಂಬರಿ. ಇದ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕತೆವುಳ್ಳದ್. ಕರ್ನಾಟಕತ್‌ರ ಚರಿತ್ರೆಲ್ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶತ್ತ್‌ರ ರಾಜಂಗ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ ಬಲ್ಯದಾನ ಕೊಡುಗೆ ಕೊಡ್‌ತವು. ರಾಜನಾನ ಇಮ್ಮಡಿ ಬಲ್ಲಾಳನೂ ಈ ರಾಜವಂಶತ್ತ್‌ರ ಒರ್‌ರಾಜ. ಅವಂಗ್ ರೋಗ ಬಂದದ್, ಅದ್‌ನ ವಾಸಿ ಮಾಡ್‌ನದೇ ಈ ಕತೆ. 12–13ನೇ ಶತಮಾನತ್ ಕರ್ನಾಟಕತ್‌ರ ಜನಡ ಬದ್‌ಕ್, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್‌ರ ಚೊಳಚೆ ಎನ್ನನೆ ಇಂಜತ್, ಇದೆಲ್ಲಾ ಈ ಕತೆನುಂಡ್ ಗೊತ್ತಾಪ.

ಇಯಿಂಡ ಪೆದಪೋನ ಇಂಞೋರ್ ಕಾದಂಬರಿ "ಎಡಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ". "ಬಯಲುದಾರಿ" ಪಿಂಞ 'ಎಡಕಲ್ಲುಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ" ಈ ದಂಡ್ ಕಾದಂಬರಿನುಂಡ್ ಇಯಿಂಡ ಕೇಳಿ, ಕೀರ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಪಬ್ಬ್‌ಚಿ. ಇದ್‌ಂಗ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎಣ್ಣ್‌ಕ, ಸಿನೆಮಾರಂಗತ್ ಈ ದಂಡೂ ಕಾದಂಬರಿಯೂ ಸಿನೆಮಾ ಆಯಿತ್ ಜನತ್ತ್‌ರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡಂದದ್, ಅಲ್ಲತೆ "ಸುಧಾ" ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಲೂ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿತ್, ಪೈಪೋಟಿಲ್ "ಎಡಕಲ್ಲುಗುಡ್ಡದಮೇಲೆ" ಕಾದಂಬರಿಕ್ ಒಂದನೇ ಬಹುಮಾನವೂ ಬಂದೀತ್.

"ಬಂಗಾರದ ಕುಲುಮೆ" 1972ನೇ ಇಸ್ವಿಲ್ ಪೊರಬಂದ ಕಾದಂಬರಿ. ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶತ್ ನಡಂದ "ವಿಮೋಚನಾರಂಗ"– ಕತೆ ಎಳ್‌ದ್ವಂತೈಂಗಕ್ ಬೋಡ್ಯಾನಂತ ವಿಷಯಕ ಮೊಳಿ ಆನ ಸಂಗತಿ. ಪೊನ್ನ್‌ರ ಕುಲುಮೆ ನನ್ನಕ್ಕೆ ಕಂಡ್‌ಬಾತೇಂಗ್ಯೂ, ಆ ಕುಲುಮೆರತಿತ್ತ್‌ಲ್ ಬೆಂಜಿತ್ ಪರಿಶುದ್ಧವಾನ್ಯಂಗ ಬೋಡ್ಯಚ್ಚಕ್ ಜನ. ಪಲತರ ಕಷ್ಟ ಅನುಬವಿಚಿಟ್ಟತ್, ದೇಶಬುಟ್ಟ್ ಓಡಿ ಪೋಯಿತ್, ಜೀವತೋಡೆ ಚತ್ತಿತ್. ಬದ್‌ಕ್‌ನಯಿಂಡ ಕತೆಯೇ ಈ "ಬಂಗಾರದ ಕುಲುಮೆ" ಆನದ್.

ಏದೇ ವಿಚಾರತ್‌ನ ಪಕ್ಕತಿಂಜ ನೋಟಿತ್, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗೇನ ಮಾಡಿತ್, ಆ ವಿಚಾರ ನಡಂದೀತ್ ಚೆನ್ನಸಮಯತ್ ರೊಳ್‌ಲೇ ಅದ್‌ಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಎಳ್‌ದ್‌ಚೇಂಗಿ, ಆ ಕತೆಲ್

ಜೀವಂತಿಗೆನ ಕಾಂಬಕ್ ಸಾಧ್ಯ. ಭಾರತೀಸುತ ಕೊಡಗ್‌ರ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ಅಳತಂಡ್, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶತ್ತ್‌ರ ವಿಮೋಚನಾ ಪಡೆರ ಕತೆನ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕತೆಯೇ "ಬಂಗಾರದ ಕುಲುಮೆ". ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶತ್ತ್ ನಡಂದಂತ ಕೆಲವು ವಿಚಾರತ್‌ರ ಕಲ್ಪನೆರ ಪ್ರೇರಣೆನುಂಡ್, ಮೊಗಲರಾಜಂಗಡ ವಿರೋಧವಾಯಿತ್ ಪೋರಾಟಮಾಡ್‌ನ ರಜಪೂತ ರಾಜಂಗ, ಹಿಟ್ಲರ್‌ಂಡಕೂಡೆ ಪಡೆಪೊತ್ತ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶ, ಇದ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಜೀವಕೊಡ್‌ತಿತ್, ಚಾಯಿವುಳ್ಳ ಒರ್ ಕಾದಂಬರಿನ ಎಳ್‌ದ್‌ಚಿ ಇಯಿಂಗ.

ಬಾಂಗ್ಲಾ ಯುದ್ಧ 1971ನೇ ಇಸ್ವಿಲ್ ನಡ್‌ಪ. ಇಯಿಂಗ ತಾನೇ ಖುದ್ದಾಯಿತ್ ಅಲ್ಲಿಕ್ ಪೋಯಿತ್ ನೋಟತೆ ಪೋಚೇಂಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡಂದ ಯುದ್ಧ, ಒರ್ ಜಾಗಕ್ ಮಾತ್ರ ಅಡಂಗ್‌ನದ್ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ದೇಶತ್‌ರ ಜನಡ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಅಲ್ಲೋಲ–ಕಲ್ಲೋಲ ಮಾಡ್‌ನದ್‌ಂದ್ ಅರ್‌ಂಜಿತ್ ಈ ಕತೆನ ಎಳ್‌ದ್‌ಚಿ.

"ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ದೇಶ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಓಡಿಪೋಪ. ಚರಂಡಿಲ್ ನೀರ್ ಒರ್ವನಕ್ಕೆ ಚೋರೆ ಒಕ್ಕ್‌ಚಿ. ತಿತ್ತ್‌ಮಳೆ ಪೊಯ್ವನಕ್ಕೆ ಪಡೆಲ್ ಹಿಂಸಾಚಾರ ನಡ್‌ಪ. ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ಮಕ್ಕಡ ಪ್ರಾಣಹಾನ, ಮಾನಭಂಗ, ಪಟ್ಟಾಳಕಾರಕ್ ಎಲ್ಲವೂ ಒರ್ ಕಳಿನನ್ನಕೆ ಆಯಿತ್ತಿಪ್ಪ. ತಿತ್ತ್‌ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಮನೆ– ಮಾರ್ ಬೆಂಜಂಡಿಪ್ಪಕ, ಚೆರಿಯ

ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲ್‌ನನೆತಿತ್ ತಿರ್‌ಕಿತ್, ತಿತ್ತ್‌ಕ್‌ಕನಚಿತ್, ಅಟ್ಟಹಾಸತ್ ರಾಕ್ಷಸಂಗಳನ್ನಕ್ಕೆ ಕಳಚಂತ ಕಳಿನ, ಅಲ್ಲಿಕ್ ಪೋಯಿತ್ ನೋಟಿತ್ ಬಂದಂತ, ಪೆದ ಎಡ್‌ತ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರ ಶ್ರೀ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್, ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಎಳ್‌ದಿತ್ತಿಪ್ಪ. ಆ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ಕೂ, ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ ಮಡಿಕೇರಿಲೇ ಅಳ್‌ತಂಡ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನಾಂಗೂ ಪೆರ್ತ್ ಸಾಮ್ಯ ಉಂಡ್. ಇಲ್ಲಿವಿಚಾರ ಎಣ್ಣಕ ಬ್ರೀಟೀಷ್ ಕಾರ ನಂಗಡ ದೇಶತ್‌ರ ಜನಕ್ ಕೊಡ್ತಂತ ಹಿಂಸೆ, ನೊಂಬಲ ಪಿಂಞ ಸ್ವಾಂತತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಯಿತ್ ಪೋರಾಟಮಾಡ್ವಕ ಅನುಭವುಚಿಟ್ಟ ಕಷ್ಟ, ವೈನಾಡ್‌ರ ತೋಟತ್ ಕೂಲಿಕಾರಡ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿತ್, ಅಯಿಂಡ ಕಷ್ಟ ಸುಖತ್ ಪಾಲ್‌ದಾರನಾಯಿತ್ ಇಂಜಾನಗುಂಡ್, “ಬಂಗಾರ ಕುಲುಮೆ” ಕಥೆನ ಎಳ್‌ದ್ವಕ್ ಸಹಾಯ ಆಚೀ. ಆಯಿಂಗಳೇ ಎಣ್ಣ್‌ನಪೋಲೆ “ಸಾವಿರಾರ್‌ಮ್ಯೆಲ್ ದೂರತುಳ್ಳ, ನಾಕ್ ನೋಟಿತ್ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲತ ದೇಶ, ಅಲ್ಲಿಯೇತ್‌ರ ಜನಡ ಬದ್‌ಕ್, ನೊಂಬಲತ್ತ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದ್ವದ್ ಸುಲಭತ್ತ್‌ರ ಕೆಲಸ ಅಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಆಚೀಂಗ್ಯೂ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ನಾನಾತರತ್‌ರ ಅನುಭವ, ಈ ಕಥೆ ಎಳ್‌ದ್ವಕ್ ಮೂಲ ಆಚೀ. ಇದೋರ್ ನಾಡ ಸಾಹಸತ್ತ್‌ರ ಕೆಲಸ”ಂದ್ ತಾಂಡ ಸಾಹಸತ್ತ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಿಂಗಳೇ ಎಣ್ಯಂಡಿತ್.

ಇವು ಎಳದ್‌ನ ಕಾದಂಬರಿ:–

1.	ಅಮಾತ್ಯ ನಂದಿನಿ	(1938)
2.	ಸಾಧನ ಕುಟೀರ	(1938)
3.	ನನ್ನ ಅತ್ತಿಗೆ	(1938)
4.	ಸ್ವಾದೀನ ಜೀವನ	(1943)
5.	ಕಾಲಯಾನ	(1947)
6.	ತಲೆತಿರುಕ ಯೋಧ	(1951)
7.	ಇರಾನನ ವೀರರು	(1953)
8.	ದೊರೆ ಮಗಳು	(1954)
9.	ಹಾವಿನ ಹುತ್ತ	(1955)
10.	ಚಿಗುರು ಹಾಸಿಗೆ	(1959)
11.	ಬೆಳ್ಳಿ ಮೂಡಿತು	(1962)
12.	ವೈದನ ಮಗಳು	(1962)
13.	ಹುಲಿಬೋನು	(1962)

14.	ಗಿರಿ ಕನ್ನಿಕೆ	(1966)
15.	ಸಂತಾನ ಭಿಕ್ಷೆ	(1967)
16.	ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ	(1967)
17.	ಎಡಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ	(1967)
18.	ಅವಳ ದಾರಿ	(1969)
19.	ಮನದನ್ನೆ ಮಾಳತಿ	(1970)
20.	ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವು	(1970)
21.	ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ	(1971)
22.	ವಕ್ರ ರೇಖೆ	(1971)
23.	ಬಯಲು ದಾರಿ	(1972)
24.	ಬಂಗಾರದ ಕುಲುಮೆ	(1972)
25.	ಜ್ಞಾನ ಯಾತ್ರಿಕ	(1973)
26.	ಪೆಟ್ರೇಷಿಯಾ	(1973)
27.	ಬೆಂಕಿಯ ಮಳೆ	(1974)

28. ವಲ್ಮೀಕ (1974)

29. ಗಿಳಿಯು ಪಂಜರದೊಳಿಲ್ಲ (1974)

30. ಕಂದನನ್ನು ಕದ್ದವನು (1975)

31. ಶತದ್ರು ದಂಡೆಗೆ (1977)

32. ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ (1977)

ಇವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿನ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್‌ರ ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಿಕೆನ ಆದ್ಯ ಓದಿತ್, ನಲ್ಲ ರೀತಿಲ್ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡ್‌ಪಾಯಿಂಜವು ಶ್ರೀ ಎನ್. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ್, ಪಿಂಞ್ಞ ಶ್ರೀ.ಕೆ.ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಅಯಿಂಗ. ಇವು ದಂಡಾಳೂ ಭಾರತೀಸುತಂಡ ಪ್ರಾಣ ಸ್ನೇಹಿತಂಗ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ನಲ್ಲದ್ ಬೈಂದವಯಿಂಗಳೂ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಇವು ಬರೀ ಕಾದಂಬರಿ ಮಾತ್ರ ಎಳ್‌ದ್ಯೆ ಅಲ್ಲತೆ ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ “ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ”, “ವಯಸ್ಸಂಗಕ್, ಪಿಂಞ್ಞ ಅಕ್ಷರ ಪಡಿಪೈಂಗಕಾಯಿತ್ “ವಯಸ್ಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ”ವು ಕೂಡ ಎಳ್‌ದೀತ್.

ಕಥೆ ಎಣ್ಣಕ ದಾರ್‌ಕ್ ಬೋಂಡಾ! ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಂಕಂತೂ ಕಥೆ ಎಣ್ಣಕ ಪ್ರಾಣ.

ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಥೆ:–

1. ಹೊನ್ನ ಹೊಳೆಯ ಅರಸ
2. ಗೆಳೆಯ ಮೊಲರಾಯ
3. ಕಿನ್ನರರ ಕುಣಿತ
4. ಬಿಚ್ಚಣ್ಣ ಬಹದ್ದೂರ
5. ಕಳ್ಳರ ಪಜೀತಿ
6. ಹೋತನ ಬೆನ್ನೇರಿದ ತೋಳ
7. ಇಲಿಮಗಳು ಹಾಡಿದಾಗ
8. ಕಾಣೆಯಾದ ಕಬ್ಬಿಣರಾಯ
9. ಬೆಸ್ತು ಬಿದ್ದ ನರಿ
10. ಕಿಲಾಡಿ ಗವುಜಿಗ
11. ಕುಣಿಯುತ ಬಂದರು ಕುಂಬಾರನ ಮಕ್ಕಳು
12. ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು
13. ಕಿಲಾಡಿ ಮಂಗಣ್ಣ

14. ಮಂತ್ರದ ಕೊಳಲು

15. ಹನ್ನೊಂದು ಹಂಸಗಳು

16. ಹುಲಿಗಳ ದಿಬ್ಬಣ

17. ಕಾವೇರಿ

18. ಸಿಗೋರ

19. ನಳದಮಯಂತಿ

20. ಮರಿಯಾನೆ

21. ಗೀಗಿ

ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಒಂದ್ ದಂಡಲ್ಲ, ಇರ್ವತ್ತೊಂತ್ ಚೆರಿಯ ಕಥೆ ಎಳ್‌ದೀತ್.

ಕನ್ನಡತ್ ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಅಯಿಂಗಡ ಬಯತ್‌ಕ್ ಸರಿಯಾಯಿತ್ ಕಥೆಯೇ ಇಲ್ಲತ ಕಾಲತ್ ಶ್ರೀ ಪಂಜೆಮಂಗೇಶರಾಯ ಆದ್ಯ ಕಥೆ ಎಳ್‌ದ್‌ನಯಿಂಗ ಅಯಿಂಡ ಶಿಷ್ಯನಾಯಿತಿಂಜ ಭಾರತೀಸುತ, ತಾಂಡ ಗುರು ಕಾಟಿಕೊಡ್ತ ಬಟ್ಟೆಲೇ ಪೋಯಿತ್, ಮೊಲ, ತೋಳ. ನರಿ, ಕೋಡ, ಇಲಿ, ಇನ್ನತ ಪ್ರಾಣಿಯುಡ ಕತೆನ ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ಚಿ.

ಪ್ರಾಣಿಂಗಳೇ ತಕ್ಕ್‌ಪರಂದಂಡ್, ಆಡಿಂಗಂಡ್, ಪಾಡಿಯಂಡ್‌ಉಳ್ಳ ಕತೆ. ಇದ್‌ನ ಏದೇ ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕ ಓದ್‌ಚೇಂಗಿಯೂ, ಪೇರ್ತ್ ಕುಷಿಪಡ್‌ವ, ಬರೀ ಮಕ್ಕಡ ಮನಸ್ಸ್‌ನ ಮರಳ್‌ಮಾಡ್ವಕಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನದಲ್ಲ, ಮುಂಡತೆ ಮುಂಡತೆ ಎಣ್ವದಾಡ್, ಎಳ್‌ದ್ದದಾಡ್ ಎಲ್ಲಾರುನಗುಂಡ್ ಕೈಯಿಲೇ ಕತೆಲ್ ಏದೋರ್ ರೀತಿಡ ಕಪಟ ಇಲ್ಲತೆ, ಮಕ್ಕಡ ಮನಸ್ಸ್‌ನ ಮುಟ್ಟಂತ ಕತೆ, ಎಳ್‌ದ್ವದ್ ಚಾಲಾಕ್‌ತನವೂ ಅಕ್ಕು, ಒರ್ ರೀತಿಡ ಕಲೆಯೂ ಅಕ್ಕು. ಭಾರತೀಸುತಂಗ್ ಈ ಕಲೆ ನಲ್ಲೋಣೆ ಗೊತ್ತಿಂಜತ್ ಎಣ್ವದ್ ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್ನ ಕತೆನುಂಡ್ ಗೊತ್ತಾಪ. ಇದ್‌ಂಗ್ "ಕಾಣೆಯಾದ ಕಬ್ಬಿಣರಾಯ" ಕತೆಯೇ ಉದಾರಣೆ. ಆ ಕತೆಲ್ ಬಪ್ಪಂತ ಚಿನ್ನಕ್ಕ, ಬೆಳ್ಯಕ್ಕ, ಕೆಂಪಣ್ಣ ಕಬ್ಬಿಣರಾಯ–ಅಯಿಂಡ ಜಗಳ, ತಾಂಡ ತಾಂಡೋಳ್‌ಲೇ ಮಾಡ್ವಂತ ಪೈಪೋಟಿ, ಕಡೆಕ್ ಕಬ್ಬಿಣರಾಯಂಗ್ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ನ ಗೆಲುವು–ದುಂಬಾ ಚಾಯಿರ ಕತೆ. ಕತೆ ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್ನದಾಚೆಂಗ್ಯೂ, ಬಲ್ಯಂಗಕೂ, ಪೊಮ್ಮಕಕೂ ಕತೆರ ಮೂಲಕ ಒರ್ ಸತ್ಯ ವಿಚಾರತ್‌ನ ಎಣ್ಣಿತ್, ಪೊಮ್ಮಕಕ್ ಪೊನ್ನ್‌ರ ಮಾಲ್–ಮಟ, ಎಣ್ಣಕ ಪ್ರಾಣ, ಅದ್‌ಂಗಾಯಿತ್ ಎನ್ನತಬೋಂಡಿಕೂ ಮಾಡ್ವ. ಆಚೇಂಗಿ ಈ ಕತೆರ ಮೂಲ "ಪೊನ್‌ಇಲ್ಲತೆಯೂ ಬದ್‌ಕಲು, ಇರಬ್ ಇಲ್ಲತೆ ಬದ್‌ಕ್ವಕ್ ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯಇಲ್ಲೇಂದ್ ಎಣ್ಣುವ ಸತ್ಯತ್ನ ನೀತಿ

ರೂಪತ್ ಎಲ್ಲಾರೂಕು ತಂದಿತ್. ನೇರಲ್ಲಾ! ಇನ್ನತ ಚೆರಿಯ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಓರೋರಮ ಪೊಮ್ಮಕಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಬಪ್ಪ್‌ಲೆ.

"ಇಲಿಮಗಳು ಹಾಡಿದಾಗ", "ಕಿಲಾಡಿ ಮಂಗಣ್ಣ", "ಹುಲಿಗಳ ದಿಬ್ಬಣ", ಇನ್ನತ ಕತೆಲ್ ಮಕ್ಕಡ ಮನಸ್ಸ್‌ನ ಕೆಟ್ಟಿಪುಡಿಪಂತ ರೀತಿಲ್ ಎಳ್ದೀತ್.

"ಇಲಿಮಗಳು ಹಾಡಿದಾಗ " :– ದೊರೆರ ಮೋವ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ತಾಂಡ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ದಿನತ್‌ರಕುಶಿಲ್, ಗೌಜಿಲ್ ಇಪ್ಪ, ಮನೆ ದುಂಬಾ ಜನ ಇಪ್ಪ, ಮನೆಲಿಂಜ ಮುದ್‌ಕಿ ಕಾಳಜ್ಜಿರ ತಕ್ಕ್‌ನ ದಾರೂ ಕೇಪ್‌ಲೆ: ಮುದ್‌ಕಿಕ್ ಚೆಡಿಬಪ್ಪ, ಚೆಡಿತಡ್‌ಪಕ್ಕೈಯತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಕ್ ಶಾಪಕೊಡ್‌ಪ. ದೊರೆಡ ಮೋವಳಾಯಿತಿಂಜ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಶಾಪತ್‌ನಗುಂಡ್ ಇಲಿಮೋವಆಪ. ಇಲಿನ್ನನ್ನಕೆ ಕಳಿ, ಓಡಿತ್, ಪಾರಿತ್, ಒಳ್‌ಚಿತ್, ಕಳಿಚತೇಂಗ್ಯೂ ಮನುಷ್ಯಂಡ ಕುಞ್ಞಿನನ್ನಕೆ ಎಳ್‌ತ್‌ಲ್, ಸಂಗೀತತ್, ಬುದ್ಧಿಕಾರ್ತಿ ಆಯಿತ್ ಎಲ್ಲಾಡೋ ಮನಸ್ಸ್‌ನ ಗೆಲ್ವ, ಚೆನ್ನದಿನ ಕೈವಕ ಪಕ್ಕತ್ ಊರ್‌ಡ ದೊರೆಡ ಕೂಡ ಇವಡ ಅಪ್ಪ ಪಡೆಕ್ ಪೋಕಂಡ್ಯ ಆಚಿ. ಅಪ್ಪ ಕುದುರೆಡ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಪೋಪಕ ಇಲಿ ಮೋವಳು ಅಪ್ಪಂಡ ಕೂಡೆ ಪೋಪ. ದಂಡ್ ದೊರೆಯಕೂ ಪಡೆ ಶುರು ಆಂಡು. ಸಂಗೀತ ಪಡ್‌ಚಿತಿಂಜ ಇಲಿಮೋವ ರಾಗತೋಡೆ ಪಾಡ್ವಕ್ ಸುರು ಮಾಡ್ವ, "ಯುದ್ದ ಮಾಡ್ವನಗುಂಡ್ ಓರೂ ಲಾಭ ಇಲ್ಲೆ, ಜನ ಚಾವ, ಆಸ್ತಿ–ಪಾಸ್ತಿ, ನಷ್ಟ. ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ

ಆಪ, ಜನತ್‌ಡ ಬದ್‌ಕ್ ದುಃಖ ಆಪಾಂದ್" ಪಾಡ್ವಾನ ಕೇಟಿತ್ ದಂಡ್‌ದೊರೆಯಳು ಪರಸ್ಪರ ಶತ್ರುತನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ರಾಜಿ ಆಯಿತ್, ಶತ್ರುರಾಜಂಡ ಮೋಂವ ಇಲಿ ಮೋವಳ ಮಂಗಲಾಪ. ಕಾಳಜ್ಜಿ ಬಂದಿತ್ ಶಾಪತಿಂಜ ಮಲ್ಲಿಗೆನ ಬುಡ್‌ಗಡೆ ಮಾಡ್ವ, ದಂಡೂ ಕಡೆ ಮಂಗಲ ಸಂಭ್ರಮತ್ ಕುಸಿ ಪಡೆವ.

ಇನ್ನತ ಕತೆನ ಮಕ್ಕ ಕೇಟಕ, ಮಕ್ಕಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್, ಚೆಡಿನಗುಂಡ್ ಯುದ್ಧತ್‌ಂಜ ಆಪ ಕಷ್ಟ, ನಷ್ಟ, ತೊಂದರೆನಗುಂಡ್ ಬದ್‌ಕ್ವಕ್ಕೈಯುಲೇ ಎಣ್ಣ್ವ ನೀತಿನೋ ಪಡಿಪ. ಜೊತೆಕ್ ಇಲಿಯಾಯಿತಿಂಜ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪುನಃ ಮನುಷ್ಯಳಾಪಕ, ಮಕ್ಕಕ್, ವಯಸ್ಸಾನಯಿಂಗಡ ಕೂಡ ಮನೆರ ಪೆರೆ ಯಯಿಂಗಳೂ ಚೆಡಿಕಳಿಪಕಾಗ ಎಣ್ಣುವನಲ್ಲ ತಕ್ಕ್‌ಡ ಅರಿವಿಕೆಯೂ ಆಪ.

"ಕಿಲಾಡಿ ಮಂಗಣ್ಣ" :– ಕೋಡ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿತ್, ತಾಂಗ್ ತೇನ್‌ತಕ್ಕತ ಕರಡಿ ಮಾವಂಡಕೂಡ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿತ್, ಹುಲಿರಾಯಂಡ ಕೂಡ ಜಗಳ ಮಾಡ್ವನ್ನಕ್ಕೆ ಎನ್ನನೆ ಮಾಡ್ವಾಂದೆಣ್ಣುವ ಕತೆ ಇದ್. ಕೋಡಂಡ ಉಪಾಯತ್‌ನ ಗುಂಡ್ ಜಿಂಕೆರ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯುವ, ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಪ್ರಾಣಿಯಳಗುಂಡ್ ತಕ್ಕ್ ಪರಿಚೆಡ್‌ವ, ಅಣ್ಣ, ಮಾಂವ–ಇನ್ನನೆ ಸಂಬಂಧತ್‌ರ ಕೊಂಡಿ–ಈ ರೀತಿಡ ನಲ್ಲರಿಕೆ ಮಕ್ಕಡ ಮನಸ್ಸ್‌ನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡ್ವಅಲ್ಲತೆ, ದುಂಬಾ ಸಮಯಕೆತ್ತಣೆ ಕತೆ,

ಅದ್‌ಲ್ ಬಪ್ಪ ನಲ್ಲರಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮಕ್ಕಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಲಿಪ್ಪ. "ಮಂತ್ರದ ಕೋಲು", "ಹುಲಿಗಳದಿಬ್ಬಣ", "ಕಳ್ಳರ ಪಜೀತಿ", "ಹೋತನಬೆನ್ನೇರಿದ ತೋಳ" – ಇದ್ ನಾಲ್ ಕತೆಯೂ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್‌ರ ಕತೆನನ್ನಕ್ಕೆ ಉಳ್ಳದ್. ಇದ್‌ನ ಓದ್ವಕ ಪುರ್‌ಡ್ ಬಪ್ಪ. ಮಿಂಞಕ್ ಎನ್ನಾಕೂ, ಎನ್ನಾಕೊಂದೆಣ್ಣುವ ಪುರ್‌ಡ ಜಾಸ್ತಿ ಆಪನ್ನತ ಕತೆ. ಚಿಕ್ಕವ್ವಂಡ ಕಾಟಸಹಿಸ್ಸಕ್ಕೈಯತೆ ಇಪ್ಪ ಒರ್ ಕ್‌ಣ್ಣ ಕುಂಞಕ್, ಒರ್‌ಮೊನ, ಮಂತ್ರತ್ತ್‌ರ ಒರ್ ತೊಪ್ಪಿ(ಕುಲಾವಿ)ನೋ, ಪಾಂಗೋಳತ್ತ್‌ನೋ ಕೊಡ್‌ಪ. ಅದ್ ದಂಡಾಂಡ ಸಹಾಯತ್ ಚಿಕ್ಕವ್ವಂಡ ಮನತ್ತ್‌ನ ಗೆಲ್ಲುವ ನೀತಿರ ಕತೆಯೇ ಇದ್.

"ಹುಲಿಗಳ ದಿಬ್ಬಣ" :– ಕತೆಲ್ ಒರ್ ಗರೀಬ ಬೇಲ್ ಪಣಿಕಾರ ನಿಪ್ಪ. ಬಡತನತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್. ಆ ಊರ್‌ಲ್ ಒರ್ ಪಣಕಾರ ಗೌಡ ಇಪ್ಪ. ಅವಂಗ ಒರ್ ಚಾಯಿಕಾರ್ತಿ ಮೋವ. ಅವಳ ಮಂಗಲಕ್ಕೈಯಂಡೊಂದ್ ಆಸೆ ಪಡ್‌ವ ಈ ಗರೀಬ ರೈತಂಡ ಮೋಂವನ, ಪಣಕಾರ ಗೌಡ ಒತ್ತವುಲೆ. ಗೌಡ ಒರ್ ಪಂಥ ಇಡ್‌ವ "ಕಾಡ್‌ಂಜ ಹುಲಿಯಡ ಜೊತೆಲ್ ಮಂಗಲಾಡಿ ಬಾತೇಂಗಿ ನಾಡ ಮೋವಳ ನೀಕ್ ತಪ್ಪೀಂದ್." ಗರೀಬನಾಯಿತಿಂಜಕಲೂ ತಾಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ರ ಆಶೆಕಾಯಿತ್ ಹಟತ್, ಕಾರ್ಯ ಸಾದನೆ ಮಾಡಿತ್ ಮಂಗಲಾಪ. ಇಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳ ನಿತಿ– ಮನಸ್ಸ್ ಮಾಡ್‌ಚೆಂಗಿ ಏದ್ ಕೆಲಸವೂ ಮಾಡಿತ್ ಜಯಿಸಲು" ಎಣ್ಣದ್. ಇದ್‌ನ ಈ ಕತೆರ ಮೂಲಕ ಎಳ್‌ದೀತ್.

“ಕಳ್ಳರ ಪಜೀತಿ” “ಹೋತನ ಬೆನ್ನೇರಿದಾಗ” – ಈ ಎಲ್ಲಾಕತೆಲೂ ಓರೋರ ಉಪಾಯತ್‌ನಗುಂಡ್, ಬಪ್ಪ ತೊಂದರೆನ ಎನ್ನನೆ ಇಲ್ಲತೆಮಾಡಲು ಎಣ್ಣಾನ ನಲ್ಲ ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದಿತ್.

ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಕತೆಲೂ ತಾಂಡ ಮನತ್ತ್‌ಲ್ ದುಂಬಿತಿಂಜ ತುಮುಲತ್‌ನ, ಮನಸ್ಸ್‌ರ ಆಶೆನ ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಕಾಟಿತಂದವು ಭಾರತೀಸುತ.

ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಶಿಶುಸಾಹಿತ್ಯ– ಇಚ್ಚಕ್ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ವಿದ್ಯೆಪಡಿಕತೆಯಿಂಗಕೂ, ಓದ್ವಕ್, ಎಳ್‌ದ್ವಕ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲತ್ತವು ಅಂದ್‌ಕಾಲತ್ ಎಚ್ಚಕೋಜನ ಇಂಜತ್, ಇಂದೂ ಉಂಡ್. ಅನ್ನತ್ಯೆಂಗಕ್ ಅಕ್ಷರ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚಿಡ್‌ವಕ್ “ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಯೂ” ಉಂಡ್. ವಯಸ್ಸಾನಯಿಂಗಕ್ ಎನ್ನನೆ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚಿಡಂಡೂಂದೆಣ್ಣಿತ್ ಪುಸ್ತಕವೂ ಉಂಡ್. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಕೂ ಇಯಿಂಡ ಕೊಡುಗೆ ಉಂಡ್.

ವಯಸ್ಸಾನಯಿಂಗಕೂ ಮಕ್ಕಕೂ ಬಯತ್ತ್‌ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ, ಕಮ್ಮಿ ಇಪ್ಪ, ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕ ಬೆರಿಯ ಓದ್ವಕ್ ಎಳ್‌ದ್ವಕ್ ಪಡಿಪ. ವಯಸ್ಸಾನಯಿಂಗಕ್ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚಿಡ್‌ವದ್ ಚೆನ್ನ ಕಷ್ಟ. ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ ಉಪಾದ್ರಿ ಆಯಿತಿಂಜಾನಗುಂಡೂ, ನಲ್ಲ ಅನುಭವ ಪಡ್‌ಂದಿತಿಂಜಾನಗುಂಡೂ ವಯಸ್ಸಾನಯಿಂಗಕ್ ಎಳ್‌ತ್ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚಿಡ್‌ವಕ್ ಎನ್ನಂತೆನ್ನತ ವಿಷಯ ಬೋಂಡು, ಎನ್ನನೆ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚಿಡಲೂಂದ್ ಅರ್‌ಂಜಿತಿಂಜವು.

ಮಕ್ಕಕ್ ಅಕ್ಷರ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚಿದ್ವದ್ ಪೇರ್ತ್ ಸುಲಭ. ವಯಸ್ಸಾನಯಿಂಗಕ್ ಕಷ್ಟ, ಅದ್‌ನಗುಂಡ್ ಅನ್ನತಯಿಂಗಕ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದ್ವದ್ ಸುಲಭ ಅಲ್ಲ. ಇಪ್ಪರ ಮಕ್ಕಳೂ ಅಲ್ಲ, ವಿದ್ಯೆ ಪಡ್‌ಚವು ಅಲ್ಲ. ವಯಸ್ಸಾನ ಪಿಂಞ ಪಡಿಪ ಪುರ್‌ಡ್ ಬಂದವು. ಅಂತ್ಯೆಂಗಕ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದ್ವವು ಚಾಣಾಕ್ಷಂಗಳೇ ಆಯಿತ್ತಿಕ್ಕಂಡು. ಅನ್ನತ ಚಾಲಾಕುಳ್ಳವು ಭಾರತೀಸುತೇಂದ್ ಅರ್‌ಂಜಿತ್, ಇಯಿಂಗಳ "ರಾಜ್ಯ ವಯಸ್ಕರ ಸಮಿತಿ"ಕ್ ಓರ್ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರನಾಯಿತ್ ಕಾಕಿ ಕೂಟ್ಯವ. 1963ನೇ ಇಸ್ವಿಲ್ ಸರಕಾರ ಪಿಂಞ ವಯಸ್ಕರ ಸಮಿತಿರ ಕೂಟಾದೆನೆಲ್ ಕೆಂಗೇರಿಲ್ ಒರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರಡ ಕೂಟನಡಂದತ್. ಅದ್‌ಲ್ ಇಯಿಂಗ ಭಾಗವಹಿಸಿತ್ "ಸೊಳ್ಳೆ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳು" ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದ್‌ಚಿ. ಇದ್ ಪುದಿಯುದಾಯಿತ್ ಅಕ್ಷರ ಪಡ್‌ಚಯಿಂಗಕ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಆದ್ಯತ್ತ್‌ರ ಪುಸ್ತಕ. ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರತ್ತ್‌ರ ಇನಾಮೂಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಚಿ.

1976ಲ್ "ಡಾ.ಜಾಕೀರ್ ಹುಸೇನ್", 1968ಲ್ "ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜಾಣರು"– ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದ್‌ಚಿ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕತೆನನ್ನಕೆ ಇಂಜಕಲೂ, ಅಪ್ಪುರಿಪ್ಪರ ತಕ್ಕ್ ಪರೆವ ರೀತಿಲ್ ಉಂಡ್.

"ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜಾಣರು" :– ವಲಂಜಿನುಂಡ್ ಮನುಷ್ಯಂಗ್ ದುಂಬಾ ಕಾಯಿಲೆ ಬಪ್ಪ. ವಲಂಜಿನ ಎನ್ನನೆ ಕೊಲ್ಲಂಡು? ಮನೆರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಹೇಸಿಗೆ, ಹೊಲಸ್ ಇಲ್ಲತ್ತನ್ನಕ್ಕೆ, ಮಾಡ್‌ನ

ಕೂಳ್,ಕರಿ, ಪಣ್ಣ್,ಫಲ, ಎಲ್ಲಾನೋ ಮುಚ್ಚಿತ್ ಬೆಕ್ಕಂಡೂ, ಎಣ್ಣಾವ್ನ ಸಂಭಾಷಣೆರ ರೂಪತ್ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಕುಡಿಪ ಕಾಫಿಕ್ ವಲಂಜಿ ಬುದ್ದಾನ ರಾಜಣ್ಣ ಕೈಲಿಂಜಿ ಎಡ್‌ತಿತ್ ಕನಪ. ಆಚೇಂಗ್ಯೂ ವಲಂಜಿ ಬುದ್ದ ಕಾಫಿ ವಿಷವಾಯಿತ್‌ಂದ್ ಶಂಕರ ಕುಡಿಪ್‌ಲೆ. ರಾಜಣ್ಣಂಗ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಕಾಫಿ ಎನ್ನನೆ ವಿಷವಾಯಿತ್‌ಂದ್ ಎಣ್ಣಾವ್ನ ಸಂಭಾಷಣೆರ ರೂಪತ್, ಅರಿವಿಕೆ ತಪ್ಪಂತ ತಕ್ಕ್‌ಬಾಕೇ ಇದಾಯಿತುಂಡ್'

ಕತೆನನ್ನಕೆ ಉಂಡೇಂಗ್ಯೂ ಚೆರಿಯ ಚೆರಿಯ ಭಾಗಮಾಡಿತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನಾನಗುಂಡ್, ಓದ್ವಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ದಾರ್‌ಕಾಚೇಂಗ್ಯೂ ಚಾಯೋಡೆಗೊತ್ತಾಪ ಪುದಿಯದಾಯಿತ್ ಅಕ್ಷರ ಪಡಿಪ್ಪೆಂಗಕ್ ಬರೀ ಮೂಂದೇ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದ್‌ನದಾಚೇಂಗ್ಯೂ, ಇವು ಮೂಂದೂ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರಕ್ ಇವು ಕೊಡ್‌ತ ಅಮೂಲ್ಯವಾನಂತ ಎಳ್‌ತ್.

*　————　*

ಭಾರತೀಸುತ

ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳ್‌ತ್

ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ನ ನಂಗ ಪಲತರರೀತಿಲ್ ನೋಟ್‌ಚೇಂಗಿ, ಜನಡ ಬದ್‌ಕ್, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಅಂದ್‌ಕಾಲತ್‌ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಭಾಷೆ, ಉಡ್‌ಪ್, ತೊಡ್‌ಪ್_ಇನ್ನತ್ತೆಲ್ಲಾಡ ಒರ್ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾನಂತ ನಕ್ಷೆ ನಂಗಕ್ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ವ.

ಆದ್ಯತ್ ನಂಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಲ್ ನೋಟ್‌ನಕ-ಅಂದ್‌ಕಾಲತ್ ಸಮಾಜ ಜೀವನತ್ ಯಜಮಾನ, ಅವಂಡ ಚಾಕ್‌ರಿಕಾಯಿತ್ತಿಪ್ಪ ಕೂಲಿ ಮಾಡ್ವ ಆಳ್ವ, ಅಯಿಂಡ ಕಷ್ಟತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್, ಇದೆಲ್ಲಾಗೊತ್ತಾಪ. ಚೆರಿಯ ಬಯತ್ತ್‌ಲೇ ಇವು ವೈನಾಡ್‌ಕ್ ಪೋಯಿಟಾನಗುಂಡ್, ಅಲ್ಲೇತ್ತ್‌ರ ಕಾಫಿ ತೋಟತ್ ಕೂಲಿಕೆಲಸ ಮಾಡ್ವ ಇಂಜ ಪಣಿಯರವಡ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ದುಂಬಾ ಪಕ್ಕತ್ ಕಂಡವು. ಅಯಿಂಡ ಕೂಡ ಕೂಡ್ಯಾಡ್‌ನವು. ಈ

ಪಣಿಯರವ ಯಜಮಾನಂಡ ತೋಟತ್ ಕೂಲಿ ಮಾಡ್ವದೇ ಬದ್‌ಕ್‌ಂದೆಣ್ಣಿತ್, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿತ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ವಯಿಂಗ, ಯಜಮಾನಂಡತೋಟತ್ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲತಾಪಕ, ಬೈಟೋಬೈಟ್ ಬೋರೆಜಾಗಕ್ ಎಣ್ಣತೇ ಪೋಯಿರುವವು. ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲತೆ ಇಪ್ಪಂತ ದಿನತ್ ಕಾಡ್‌ಕಳಂಜಿ ಪಿಂಞ ಞ್ಞಂಡ್ ಪುಡ್‌ಚಿತ್ ಕೆಲದುಂಬ್‌ಚಿಟ್ಟವ ಈ ಕೂಲಿಯಡ ಕಷ್ಟತ್ರ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದಿತ್.

ವೈನಾಡ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳ ಊರ್. ಕಾಫಿ ತೋಟವೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಈ ಕಾಫಿತೋಟತ್ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಯಿತ್ ನಾನಾಕಡೆಂಜಿ ಕೂಲಿ ಆಳ ಬಪ್ಪ ಇಂಜತ್. ಪಲತರ ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಜನಕ್ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಚಾಕ್ವಯಿಂಜ ಜಾಗ ವೈನಾಡ್. ಅನ್ನತ ಪಲತರ ಜನಾಂಗತ್ರ ಕೂಡ ಒಡನಾಡ್‌ನವು. ಅದ್‌ನಗುಂಡ್ ದುಂಬಾ ಪಕ್ಕತ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾನೂ ಕಂಡಿತೂ, ಕೇಟಿತೂ ಅರಿಂಜವಕ್ ಕೈಂಜತ್. ಅಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಲಿಂಜ ಪಲತರ ತಕ್ಕ್ ಪರೆವಯಿಂಡ ಭಾಷೆನ ಬಳಸ್ಯಂಡ್, ತಾಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಿಕೆನ ಪೇರ್ತ್ ಎತ್ತರಕ್ ಬೊಳ್‌ತ್ಯವಕ್ ಅವಕಾಶ ಆಚಿ.

ಇವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ 32 ಕಾದಂಬರಿಲೂ ದಾಂಪತ್ಯ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಜೊತೆಕ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಜನಾಂಗತ್‌ರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬದ್‌ಕ್‌ಲುಳ್ಳ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ, ಸಮಸ್ಯೆ, ಕುಂದ್–ಕೊರತೆ ಎಲ್ಲಾನೋ ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದೀತ್.

ಸುಮಾರ್ ಐಂಬದ್ ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ವೈನಾಡ್‌ಲ್ ಕೇರಳತಿಂಜ ಬಂದಯಿಂಗ ಜಾಸ್ತಿ. ಕೇರಳಕಾರಡ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಕಂಡಿತೆ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಪುಸ್ತಕವೇ "ಗಿಳಿಯು ಪಂಜರದೊಳಿಲ್ಲ" ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆರ ಬಂಟ ಜನಾಂಗತ್ತ್‌ರ 'ಅಳಿಯ ಕಟ್ಟ್' ಇನ್ನತ ಪಲತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಜನಾಂಗತುಳ್ಳ ಸಂಪ್ರದಾಯತ್‌ನ ಎಳ್‌ದಿತ್.

"ವಕ್ರರೇಖೆ" – ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಕೊಡಗು, ಕಾಸರಗೋಡ್‌ರ ಹವ್ಯಕ ಪಟ್ಟಮಡ ಕೌಂಟುಬಿಕ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಕತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಬ ವಿಶೇಷತೆ ಎಣ್ಣಕ – ಆಕಾಲತ್ ಚೆರಿಯ ಬಯತ್ತ್‌ಲೆ (ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ) ಮಂಗಳ ಆಯಿತ್, ಮಕ್ಕಕಳಿರ ಕೂಡೆನ್ನೆ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಒಕ್ಕಕಳಿ. ಒಂದೂ ಅರಿವಕ್ಕೈಯತ್ ವಯಸ್ಸ್‌ಲೇ ಮಂಗಲಾನಕ ಮಕ್ಕಕ್ ಕಷ್ಟತ್ತ್‌ರ ಅರಿವಿಕೆಯೇ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪ್‌ಲೆ. ತಾಂಡ ವಡಿಯಚತ್ತಿತ್ ಕಂಡಿಲ್ ಚಾವ್‌ನ ಕೂಚಿತ್ತಿಪ್ಪ. ವೇಣಿ ಎಣ್ಣುವ ಚೆರಿಯ ಬಯತ್ತ್‌ರ ಮೂಡಿಕುಂಞಿ, ತಾಂಡ ಅಣ್ಣಂಡ ಮೋವಡ ಕೂಡ ಕಲ್ಲ್ ಕಳ್‌ಚಂಡಿಪ್ಪದ್, ಚೆರಿಯಬಯತ್‌ಲ್ ವಡಿಯ ಚತ್ತದು ಕಳ್ಳ ಚಾಲ್ ಮಾಡಿಯ್ಯಂಡ್ ಬದ್‌ಕ್ವಇಂಜ ಪೂವ್ವಕ್ಕ , ಇನ್ನತ ವಿಚಾರತ್‌ನ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್‌ಕ್ ಕನ್ನಡಿ ಪುಡ್‌ಚಿತ್.

ಮಕ್ಕಳಾಕತೆ "ಬಂಜೆ" ಪೆದ ಕ್‌ಟ್ಟನ ನೀರಜಂಗ್ ತಾಂಡ ಬಂಜೆ ತನಕ್ ವಡಿಯನೇ ಕಾರಣಾಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪ. ತಾಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ರ ಆಶೆ "ತಾಯ್ತನ"ತ್‌ನ ತೀಪಕಾಯಿತ್ ಬೋರೆ

ಆಣ್‌ನಗುಂಡ್ ಮಕ್ಕಪಡೆವ. ಸಮಾಜತ್ತ್‌ರ ಕಣ್ಣ್‌ಲ್ ತಪ್ಪಾಚೇಂಗ್ಯೂ, ಪೊಣ್ಣ್, ಮಕ್ಕಕಾಯಿತ್ ದೇವಳತೊಪ್ಪದ್, ದೇವಡಬಿಂಬತಿಂಜ ಪೂ ಬೂವದ್, ಇನ್ನತ್ತದೆಲ್ಲಾ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಬಪ್ಪದ್ ಮಾಮೂಲ್. ಇನ್ನತಾನ ನಂಬ್ವ ಪೊಣ್ಣ್ ಪರ ಪುರುಷನುಂಡ್ ಮಕ್ಕ ಪಡಂದೀತ್ "ಗರತೀಂದ್" ಪೆದ ಪಡೆವದ್, ಇನ್ನತಾನ **"ಸಂತಾನ ಭಿಕ್ಷೆ"** ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದಿತ್.

ಇಯಿಂಗ ಆಖೀರ್‌ಲ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಾದಂಬರಿಯೇ **"ಹೊನ್ನಪಂಜರ"** ಇದ್‌ನ ಪೂರ್ತಿ ಎಳ್‌ದಿತ್ ತ್‌ಪಕ ಆಯಿಲೆ. ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಅನಾರೋಗ್ಯತ್‌ನುಂಡ್ ಬುದ್ದಂಡಲ್ಲಿ ಆಚಿ. ಪಾದಿಲ್ ಬುಟ್ಟ್ ಪೋನ ಈ ಕತೆನ ಇಯಿಂಡ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತನಾನ ಶ್ರೀ.ಕೆ.ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಯ್ಯ (ಚಿರಂತನ) ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಭಾಷಾದೃಷ್ಟಿಲ್ ಇಯಿಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ:–

ಇವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾದಂಬರಿಲೂ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ ಭಾಷೆ ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಜೊತೆಲ್ ಜಾಸ್ತಿ ಒಡನಾಡ್‌ನ ಯಿಂಡದ್. ಕೊಡಗ್ ಪಿಂಞ ವೈನಾಡ್‌ರ ಸುತ್ತ–ಮುತ್ತ ಬದ್‌ಕ್ಯಡಿಂಜ ಜನ, ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್, ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಗುರಿ ಬೆಚ್ಚಂಡೇ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಜಾಸ್ತಿಕತೆಲ್ ಕೊಡವ ಪಿಂಞ ಪಣಿಯುರವಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಕತೆಯೇ ಕಾಂಬ. ದಿನನತ್ಯತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ವ್ಯವಹಾರತುಳ್ಳ ಭಾಷೆರ ಜೊತೆಕ್

ಹಳಗನ್ನಡ ಶಬ್ದ ಬಳಸ್‌ನದೂ ಜಾಸ್ತಿಕಾಂಬ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಿಂಞ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದ ಬಳಸ್‌ನದ್ ಪೇರ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ. ಅದ್‌ಂಗ್ ಬದಲಾಯಿತ್ ಮಲೆಯಾಳ ಶಬ್ದ ಬಳಸ್‌ನದ್ ಜಾಸ್ತಿ. ಕತೆ–ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಮನುಷ್ಯಂಡ ಪೆದ, ಪರೆವಂತ ತಕ್ಕ್–ಬಾಕ್‌ಲ್ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆರ ಪ್ರಭಾವ ಜಾಸ್ತಿ ಕಂಡ್‌ಬಪ್ಪ.

ಅದ್‌ಂಡ ಚೆನ್ನಂಗೇ ಚೆನ್ನ ಮಾದರಿ ಇನ್ನನೆ ಉಂಡ್:–

ಅತ್ತೆ–ಮಾಯಿ, ಒತ್ತಾಯ–ವರಾತ, ಗರ್ಭ–ಕುಳಿಮೆ, ಹಸಿವು–ಪಟ್ಟಣಿ, ಹೆಣ್ಣು–ಮೂಡಿ, ಹುಚ್ಚು–ಪಿರಾಂದ್, ಪ್ರೀತಿ–ಪಿರೀತಿ, ಆಯಿತು–ಆತು, ಜ್ವರ–ಜರ, ಹಾಗೆ–ಆಂಗೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ–ಅಂಬಲ, ನೆಂಟ–ಬೆಂದುಕ, ಹೊಳೆ–ಪೊಳೆ, ಗಂಡು–ಕ್‌ಣ್ಣ್, ಈ ರೀತಿಲ್ ತಾಂಡ ಸುತ್ತ–ಮುತ್ತ ಬಳಸ್ವಯಿಂಜ ಶಬ್ದತ್‌ನ ಕೂಟಿತ್ ಎಳ್‌ದಿತ್.

ಇನ್ನತ ಶಬ್ದ ಬಳಸ್‌ನಾನಗುಂಡ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಭಾಷೆರ ರಸತ್‌ನ ತಾನ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಲೂ ಬಳಸ್ಯಂಡಿತ್. ಇದ್ ಇಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಕೆಳ–ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗ, ಕೆಳವರ್ಗತ್ತ್‌ರ ಜನಡ ಬದ್‌ಕ್ ಎಚ್ಚಕ್ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತ್ ಎಣ್ವದ್, ಅವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾದಂಬರಿನ ಓದ್‌ಚೇಂಗಿ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಕುವಲ್ಲತೆ, ಒಂದ್ ದಂಡಾನ ಓದಿತ್ ಅರ್‌ಂಜವಕ್ ಕೈಯುಲೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ರ ಎಳ್‌ತ್ ಎಣ್ಣದ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಕೈಗನ್ನಡಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್‌ಕ್‌ಲುಳ್ಳ ಹುಳ್‌ಕ್–ಪಳಕ್‌ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಮಿಂಞಕ್ ಬಪ್ಪಂತ ಜನಾಂಗಕ್ ಅರಿವಿಕೆ ಕೊಡ್‌ಪದೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಯಿತಿಕ್ಕಂಡು. ರಾಮಾಯಣ ಕತೆ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಕ್ ಆದ್ಯ ಹೇತುವಾನದೇ ಕ್ರೌಂಚಪಕ್ಷಿಯ; ದಂಡೂರಾಸಕ್ರೀಡೆಲ್ ಮುಳಿತ್ ಪ್ರಪಂಚತ್‌ನೇ ಮರಂದೀತಿಪ್ಪಸಮಯತ್ ಬೋಟೆಕಾರಂಡ ಅಂಬ್‌ಪಟ್ಟಿತ್ ಆಣ್ ಪಕ್ಷಿ ಚಾವ. ಕುಸಿರ ಸಮಯತ್ ತಾಂಡ ವಡಿಯಂಡ ಪ್ರಾಣ ಪೋನದ್‌ಕಂಡಿತ್ ದುಃಖಪಡ್‌ವ ಪೊಣ್ಣ್‌ರ ದುಃಖವೇ ರಾಮಾಯಣತ್ತ್‌ರಂತ ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ ಮೂಲಕಾರಣ ಆಚಿ. ಅನ್ನನ್ನೆ ಭಾರತೀಸುತಂಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಪೇರ್ತ್ ಎತ್ತರಕ್ ಪತ್ವಕ್ ಕಾರಣವೇ ಕೊಡಗ್ ಪಿಂಞ್ಞ ವೈನಾಡ್ ಜನತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್‌ಟ್ವಾಂಗ್ ಮಿಂಞ ದೇಶತ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರ ಮಾಡ್‌ನಂತ ಕೆಲಸ, ಜೈಲ್‌ಲ್ ಅನುಭವವಾನಂತ ಕಷ್ಟ, ಇನ್ನತದೇ ಅಯಿಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಕ್ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಆಪ.

ಕಯಿಂಜ ಬದ್‌ಕ್–ಇಂದೇತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್–ಮಿಂಞತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್ ಇವು ಮೂಂದೂ ಒಂದಾಂಗೊಂದ್ ಸಮ್ಮಂಧ ಉಳ್ಳದ್. ಇದ್‌ನ ಒರ್ ಮರಕ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡ್‌ಚೇಂಗಿ ಇಂದೇತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್ ಬೊಳಂದ ಮರ, ಕೈಯಿಂಜ ಬದ್‌ಕ್ ಮರಕ್ ಆಧಾರವಾಯಿತ್, ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿತ್ ಭೂಮಿರ ಮಿಂದ ನಿಪ್ಪಚಿಟ್ಟಬೇರ್, ಮರತ್ತ್‌ರ ಚಿಗರ್, ಪೂ, ಪಣ್ಣ್, ಭವಿಷ್ಯತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್.

ಕೊಡಗ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ, ಆಚಾರ–ವಿಚಾರತ್ತ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಾದಂಬರಿ ಎಣ್ಣಕ "ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವು" ಪಿಂಞ "ಬೆಳ್ಳಿ ಮೂಡಿತು" ಕಾದಂಬರಿ. ಕೊಡಗ್‌ರ ಜನತ್ತ್‌ರ ಕುಲದೇವಿ "ಕಾವೇರಮ್ಮ" ಪಿಂಞ್ಞ "ಇಗ್ಗುತ್ತಪ್ಪ". ದೇವಡ ನಂಬಿಕೆ, ಭಕ್ತಿ, ಕಾವೇರಿ ಕುಳ್‌ಚಕ ಪಾಪಕಳಂದಂಡ್, ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಎನ್ನನ್ನೆ ಮಿಂಞ್ಞಕ್ ಬರಲೂ ಇನ್ನತಾನೆಲ್ಲ ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಕೈಯಿಲ್ ಪೊಳ್ದ್, ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮರ ವಿಚಾರ ಈ ಕತೆರ ಮೂಲ ಅಲ್ಲತೆ ಪೋಚೇಂಗ್ಯೊ, ಜನತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ನಮ್ಮನಾಳ್ ಎನ್ನನೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರ್ವ, ಬದ್‌ಕ್‌ಕ್ ನಮ್ಮ ನಾಳ್‌ಕೂ ಎನ್ನತ ಸಂಬಂಧ ಎಣ್ಣಾನ ಪೇರ್ತ್ ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದಿತ್.

ಕೊಡಗ್‌ರ ಜನತ್ತ್‌ರ ಶೂರತನ, ನರಿಕೊಂದಕ ನರಿಮಂಗಲ ಕೈಪದ್, ಇನ್ನಾತ್ತಾನೆಲ್ಲ ಚೆಂಗುಮಣಿರ ಅಪ್ಪ ಮಾದಪ್ಪಂಡ ಮೂಲಕ ಕತೆ ಓದ್ವಯಿಂಗಕ್ ಗೊತ್ತಾಪ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿತ್. "ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವು"ಲ್–ರಾಜ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪಂಗ್ ತಾಂಡ ಶೌರ್ಯ–ಬೀರತ್ತ್‌ನ ಕಾಟ್‌ನರೀತಿ, ರಾಜಂಡ ಕೈಲಿಂಜಿ ಪಾಲ್‌ಕೇಟಿತ್ ಋಣತ್‌ನ ತ್‌ೀತ ಚೆಂಗುಮಣಿ, ನಾಟಿಬೇಲ್‌ಲ್ ಓಡಿತ್ ಪೆದೆಎಡ್‌ಪದ್, ಕೊಡವತಿ ಮೂಡಿಯಡ ಚಾಯಿರ ವಿವರ, ಕೊಡಗ್‌ರ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿತ್ ಬದ್‌ಕ್ಯಡಿಂಜ ಜನಡ ಬದ್‌ಕ್, ಒಂದಾ... ದಂಡಾ... ಪಲತರ ರೀತಿಡ ವರ್ಣನೆ ಉಂಡ್. ಪೆಮ್ಮಯ್ಯಂಗೂ

ಚೆಂಗುಮಣಿಕೂ ನಡಂದ ಪಾತುರೆ ಕೋಲ್‌ರ ಪರಿಯಕಳಿ, ಕಳಿಲ್ ಚೋತವನ್ ಗೆದ್ದವನ ಎಚ್ಚಕ್ ಮರ್ಯಾದೆಲ್ ಕಾಂಬ ಎಣ್ಣಂತ ಪಲತರ ರೀತಿಡ ನಲ್ಲಾಮನೋ ಇಯಿಂಗ ಎಳ್‌ದಿತ್.

"ಪಡೆಲ್ ಪೋರಾಟ ಮಾಡ್ವಕ ಬೊತ್ವಯಿಂಗ ಕೊಡವಂಗ ಅಲ್ಲ, ಕೊಡವ ಕ್‌ಣ್ಣ ಪಡೆಕ್ ಬೊತ್ತತೆ ಒಳ್‌ಚಿತ್ತಿಪ್ಪನಲ್ಲ"– ಕೊಡವಡ ಧೈರ್ಯ ಶೌರ್ಯತ್‌ನ ಬರೀ ದಂಡೇ ವಾಕ್ಯತ್ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಪರಿಯಕಳಿಯೂ ಒರ್ ಶೌರ್ಯ ಕಾಟ್ವಂತಕಳಿ. ಬೊಳಕಾಟ್, ಮೂಡಿಮಕ್ಕಕ್ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್, ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್, ಮಂಗಲಪಾಟ್, ಚಾವುಪಾಟ್, ಎಲ್ಲಾನೋ ತಾಂಡ ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಬೋಂಡ್ಯಲ್ಲಿ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಎಳ್‌ದೀತ್.

ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ರ ಮೇಲೆ ತಾಂಡ ಸುತ್ತ–ಮುತ್ತ ಇಂಜತ್ ಭಾಷೆರ ಪ್ರಭಾವವೂ ಬೀರ್ವ, ಭಾರತೀಸುತಯಿಂಗ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಲ್ ಎಳ್‌ದಿತುಂಡೇಂಗ್ಯೂ ಕೊಡವತಕ್ಕ್‌ರ ಶಬ್ದತ್‌ನ ಬೋಂಡ್ಯಚ್ಚಕ್ ಬಳಸ್ಯಂಡಿತ್. ಕೊಡವತಕ್ಕ್‌ರ ಗಾದೆ, ಪಳಂಜೊಲ್ಲ್, ಆಳ್‌ಪೆದ, ಜಾಗಪೆದ, ನಿತ್ಯಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಬಪ್ಪಂತ ಪಲತರ ಶಬ್ದ, ಇನ್ನತದ್ ಬೋಂಡ್ಯಾನಚ್ಚಕ್ ಉಂಡ್. ಚೆಂಗುಮಣಿ, ನಾಯಕನಉತ್ತ, ಮಾಚ್ಚವ್ವ, ಇನ್ನತ ಆಳ್‌ಪೆದವೂ, ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್, ಕಿಗ್ಗಟ್ಟ್‌ನಾಡ್, ಕುಟ್ಟಂಜೆಚ್ಚಿರಗದ್ದೆ – ಇದೆಲ್ಲಾ ಊರ್‌ನಾಡ್‌ರ ಪೆದವೂ ಉಂಡ್.

ಇವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕತೆಲ್ ಬಪ್ಪಂತ ಶಬ್ದ:– ಅಮ್ಮೆ, ಒರಕ್, ಕಣತರೆ, ಕೋಂಬರೆ, ಬೆಂದುಕ, ಬೊಳಿಚ್ಚ, ಮಂಗಲಕಾರ, ನರಿ, ಮಂಗಲ–ಇನ್ನತ ಕೊಡವತಕ್ಕ್‌ರ ಶಬ್ದ ಪೇರ್ತ್ ಉಂಡ್. ಇವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ಲೂ, ಕತೆ–ಕಾದಂಬರಿಲೂ, ಆಯಾಕಾಲತ್ತ್‌ರ ಜನ ಬದ್‌ಕ್ವಯಿಂಜರೀತೆ, ಪರೆವಯಿಂಜ ತಕ್ಕ್, ಉಂಬ, ಕುಡಿಪ, ಮಂಗಲ, ಮುಂಜಿ, ಪೊರಪಾಡ್ ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಇನ್ನತ್ತಾಂಡ ಪರಿಚಯ ಖಂಡಿತಾ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ವ.

ಯಜಮಾನಂಗ ಅಂದ್‌ಕಾಲತ್ ಮನೆಕ್, ತೋಟಕ್ ಪಣಿಕ್ ಬಪ್ಪಯಿಂಜ ಆಳ್ವಡಕೂಡ ಎನ್ನನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡ್ವಇಂಜತ್, ಯಜಮಾನಂಗ್ ಎಚ್ಚಕ್ ಭಯ–ಭಕ್ತಿಲ್ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡ್‌ತಂಡ್ ಇಪ್ಪ ಇಂಜತ್, ಯಜಮಾನಂಗ ಆಳ್ವಡ ಮೇಲೆ ಎನನ್ನೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡ್ವ ಇಂಜತ್, ಇನ್ನತ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ವಿಚಾರತ್ತ್‌ರ ಪರಿಚಯ ಇಯಿಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕತೆ–ಕಾದಂಬರಿಲೂ ನಲ್ಲೋಣೆ ಗೊತ್ತಾಪ.

* *

ಭಾರತೀಸುತ

ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳ್‌ತ್

ಅಧ್ಯಾಯ–5

ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಡ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ರ ವಿಶೇಷತೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿರ ಬೊಳಚೆಕಾಯಿತ್ ತಾಂಡದೇ ವಿಶೇಷವಾನಂತ ಕೊಡುಗೆನ ಕೊಡ್‌ತ್ಯಂಗಡಾತ್ತ್. ಕೇಳಿಪೋನ ಸಾಹಿತಿಯ ಕೆಲವೇ ಜನ ಅನ್ನತ್ತ ಸಾಹಿತಿಯಡ ಪೈಕಿ ದಿ. ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ ಒಬ್ಬನಾಯಿತುಳ್ಳವು ಎಣ್ಣಲ ತಪ್ಪಾಪದಿಲ್ಲೆ. ತರಾವರಿ ವಿಷಯತ್ತ್‌ನ, ಎಲ್ಲಾರುಕೂ ಒಪ್ಪಂತ ಭಾಷೆಲ್, ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಮುದ ಆಪನ್ನಕ್ಕಿಯೂ, ಐಲಾಟತ್ತ್‌ರ ತಕ್ಕ್‌ಬಾಕ್‌ಲೂ, ರಸತೋಡೆರ ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಿಕೆಲೂ ನಯಿಚಿತ್, ನಲ್ಲ ಪಸ್‌ಲ್ ಎಡ್‌ತನ್ನತಯಿಂಗ ಭಾರತೀಸುತ. ಚಿಮ್ಮಿ ಮಕ್ಕಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪುದಿಯದಾಯಿತ್ ಅಕ್ಷರ ಪಡಿಪನ್ನತ ವಯಸ್ಸಾನಯಿಂಗಕ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ, ಬೋರೆ ಬೋರೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡ್‌ನಂತದ್, ಚೆರ್‌ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿನಂತ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್

ಕೈಯಾಟಿತ್, ಸುಮಾರ್ ನಾಪದ್‌ಗುಂಜಿ ಜಾಸ್ತಿ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದಿತ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿಡ ಸೇವೆಮಾಡ್‌ನ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಡ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡತ್ತ್‌ರ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಸಾಹಿತಿಯ ಅಯಿಂಡಯಿಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಿಕೆಲ್ ಪೇರ್ತ್ ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಹಿತಿಯಡ ಪ್ರಕಾರ,–

ಎಚ್ಚೆಸ್ಕೆ ಅಯಿಂಗ–"ದಾಂಪತ್ಯ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ ಬಗ್ಗೆ ಒರ್ ವಸ್ತುಆಚೇಂಗಿ, ಬಟ್ಟೆ ತಪ್ಪ್‌ನ, ಅಡ್ಡಬಟ್ಟೆ ಪುಡ್‌ಚ, ಒದ್‌ವ ಮಕ್ಕಳ ನೇರ ಬಟ್ಟೆಕ್ ಕೊಂಡ್ ಬಪ್ಪಂತ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಂಞೋರ್ ಕತೆರ ಚಪ್ಪರ ವಾಯಿತುಳ್ಳದ್. ಕುಂದ್ ಕಾಡ್‌ಲ್‌ದುಂಬಿತಿಂಜ ವೈನಾಡ್‌ರ ಜನತ್ತ್‌ರ ಬಂಡಾಟತ್ತ್‌ರ, ಕಷ್ಟದುಂಬ್‌ನ ಜೀವನವೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಯಿತುಳ್ಳ ಕಾದಂಬರಿಯೂ, ಕತೆಯೂ ಅದೆಚ್ಚಕೊ. ಅನ್ನನೆದೆಣ್ಣಿತ್ ಅಯಿಂಡ ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಚರಿತ್ರೆಕ್ ಸಂಮಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕವೂ ಇಲ್ಲತೆ ಇಲ್ಲೆ. ಇಮ್ಮಡಿ ವೀರ ಬಲ್ಲಾಳಂಡ ಕಾಲತ್ತ್‌ರ ಒರ್ ಕತೆ ಇದ್‌ಂಗ್ ತಳಪಾಯ, ಇಂಞೋರ್ ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಕೊಡವಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ ಬಗ್ಗೆ, ಅಯಿಂಡ ಶೌರ್ಯ, ಅಯಿಂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್‌ಕ್, ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಅಯಿಮೆ–ಕೊಯಿಮೆ ಇನ್ನತಾಂಡೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ, ಹ್ಯುಯನ್‌ತ್ಸಾಂಗಂಡ ಜ್ಞಾನದಾಹ, ಭಾರತ ಒಡಂದ್‌ಕತೆ, ಬಾಂಗ್ಲಾ ವಿಮೋಚನೆ, ಮಂಗಲಾಕತ ಮೂಡಿಕುಂಞ್ಞಿಡ ತಾಯ್ತನತ್ತ್‌ರ ಕತೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ–ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ಪೈಪೋಟಿ" ಇನ್ನತದೆಲ್ಲಾ ಇಯಿಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಲ್ ಕಾಂಗಲೂಂದ್ ಎಣ್ಣೀತ್.

ಕತೆಯೇ ಆಡ್, ಕಾದಂಬರಿಯೇ ಆಡ್, ಆದ್ಯತಮೊಳಿ–ಅಂತ್ಯ–ಇವು ದಂಡೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಯಿತ್ ಇರಂಡು. ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ರ ಕೇಳಿ, ಇದ್‌ಂಡ ಮೇಲೆಯೇ ಇಪ್ಪ, ಎಣ್ಣುವದ್ ಎಲ್ಲಾ ಓದ್‌ವಯಿಂಗಕ್ ಗೊತ್ತುಳ್ಳದೇ. ಅನ್ನನ್ನೇ ಭಾರತೀಸುತಂಡ ಕೆಲವು ಕಾದಂಬರಿ, ಅದ್ಯತ್ ಓದ್‌ವಯಿಂಗ ರಸ ಆಕ ಪಕ್ಕಿಲ್ಲೆ, ತಾಳ್ಮೆನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡ್‌ವದಿಲ್ಲೆ, ಆಚೇಂಗಿ ಕೈಲ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಓದ್‌ವಕ್ ಸುರುಮಾಡ್‌ಚೇಂಗಿ, "ತೊಲ್‌ಚಿತ್ ಬೆಚ್ಚ ಬಾಳೆ. ಪಣ್ಣ್‌ನ ಸುಲಭತ್ ತಿಂಬನ್ನಕೆ ಓದ್‌ವಯಿಂಗಕ್ ಅನುಭವ ಆಪದಂತೂ ಕಂಡಿತ. "ಕೇರ್ ಇಲ್ಲತೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ್‌ಡ್‌ವ"–ಒರ್ ಪಳಜೊಲ್ಲ್. ಅನ್ನನ್ನೇ ಓದ್‌ವಯಿಂಗಡ ಮನತ್ತ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ ಪೂರ್ತಿ ಓದಿತಾಕಣೆಕ್ ಬುಡುಲೇ. ಅಯಿಂಡ "ಗಿರಿಕನ್ನಿಕೆಯೂ" ಅನ್ನತ್ತೋರ್ ಕತೆ. ಪಣಿಯ ಜನಾಂಗತ್‌ರ ಮೇಲೆ, ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಬೊಳಿಪಡ್‌ತ್‌ವ ಕಾದಂಬರಿ "ಗಿರಿಕನ್ನಿಕೆ, ಹುಲಿಬೋನ್"ಲ್ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ರೀತಿ, ಪಡ್‌ವ ಕಷ್ಟ, ಅಯಿಂಡ, ಸುಖ–ದುಃಖ ಎಲ್ಲಾನೋ ಒರ್‌ಪೋಲೇ ಕೂಟಿತ್ ಎಳ್‌ದಿತ್. "ಪಣಿಯ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ರೂಪ ಒಂದು ವರ ಅಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಘೋರಶಾಪ"–ಈ ತರ್ಕ್‌ಡ ಮೂಲಕ, ಓದ್‌ವಯಿಂಗಡ ಮನಸ್ಸ್‌ನಾಟ್‌ವನ್ನಕ್ಕೆ ಎಳ್‌ದಿತ್.

"ಗಿರಿಕನ್ನಿಕೆಡ ಕೊಳುಂಬ–ದೇಚು, ಪಣಿಯ ಜಾತಿಡ ಒಡಿಯನು, ಪೊಣ್ಣು. "ದೇಚು" ಒರ್ ಪಟ್ಟಂಗ್ ಪುಟ್ಟ್‌ನ

ಮೂಡೀಂದ್ ದಾರೂ ಅವಳ ಮಂಗ್‌ಲ ಆಪ್‌ಲೆ. ಅಕ್ಕ ಕೊಳಂಬು ಅವಳ ತಾಂಡ" "ಉರಾಟೇಂದ್" ಮಾಡ್ಯವ. ಅವಡ ತಡಿಂಜ ಸುಖ ಪಡೆವ ಆಶೆಲ್, ಅವಂಡ ಮೈಮ, ಕೇಶವ, ಕಣ್ಣ್‌ಟ್ಟ ತೇಂಗ್ಯೊ, ಅವಂಗ್ ಚಳ್ಳೆಪಣ್ಣ್ ತಿಂಬ್‌ಚಿಡ್‌ವ. ಆಚೇಂಗಿ ಆ ವಿಚಾರತ್‌ನ ತಾಂಡ ಉರಾಳನಾನ ಕೊಳುಂಬ್‌ಂಗ್ ಎಣ್ಣುಲೆ. ಚೆನ್ನ ದಿವಸಕ್ಕೈವದು, ಒಮ್ಮ ಮೈಮಂಡ ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿ, ಮಾವಂಡ ಕಣ್ಣ್‌ಕ್ ಬೂವಕ, ಅವ, ತೊಂದರೆ ಮಾಡ್ವಾಂದ್, ಪೊಣ್ಣ್ ದೇಚುಕುಗೊತ್ತಾಪದು, ಕೆಣಿಲ್ ಅವನ–ಮೈಮನ ಮನೆಕ್ ಬಪ್ಪ್ ಚಿಡ್‌ವಂಜಿ, ಪುರೆಲ್ ಕೂಟಿತ್, ಪುಳುಂಜಿ ಕಡ್‌ಪ್‌ಚಿತ್, ಬುದ್ಧಿ ಪಡಿಪನಕ್ಕೆ ಮಾಡ್‌ವ. ಇಚ್ಚಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಗರಣ ಆನ ಪಿಂಞ, ಕೇಶವ ಊರ್‌ಬುಟ್ಟ್‌ಪೋಪ.

"ಗಿರಿಕನ್ನಿಕೆಲ್" ಎಚ್ಚಕೇ ತೊಂದರೆ ಬಾತೇಂಗ್ಯೊ, ತಾಂಡ ಮಾನ ಕಾಪಾಡ್ಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್‌ರ ಕತೆ ಆಚೇಂಗಿ "ಹುಲಿಬೋನ್‌ರ" ಕತೆಲ್ ಬಪ್ಪಂತ ನಾಯಕಿ "ಮಂಜುಳ" ಮಾನ ಕಾಪಾಡ್ಯವಾತ್ ಚೋತ್‌ಪೋನ ಕತೆಎಳ್‌ದೀತ್. ಮಂಜುಳ ಪಣಿಯ ಮೂಡಿಯಡಾತ್ ಪೇರ್ತ್ ಚಾಯಿಕಾರ್ತಿ. ಆನಗುಂಡ್ ಕತೆರ ನಾಯಕಿಯೇ ಅವ. ದಾಸಪ್ಪಗೌಡಂಡ ತಾಬೆದಾರಿಕೆಲ್ ಒಂದ್ ದಂಡ್ ಕಾಲತ್‌ಲೇ, ಎಲ್ಲಾ ತರತ್‌ರ ಅನುಭವಪಡ್‌ಂದಾನ ಪಣಿಯರವಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ ಸುತ್ತ ನೆಜ್ಜದೇ ಈ ಕಥಾವಸ್ತು. ಅದ್‌ಂಡ ಸೂಕ್ಷ ಪರಿಚಯ.

"ಮಂಜುಳ" ಪುದ್‌ಪಳ್ಳಿರ ಮಾದಂಡ, ಒಬ್ಬಳೇ ಆಯಿತಿಂಜ ಚಾಯಿಕಾರ್ತಿ ಮೋವ. ಅವಡ ಚಾಯಿನ ಕಂಡ ಪಣಿಯ ಮೊಟ್ವಂದಿ(ಬಾಲೆಕಾರ) ಬಾಯಿಲ್ ಜಲ್ಲ್ ಒಕ್ಕಚಿಡ್‌ವ ಇಂಜತ್. ಮಂಜುಳಂಗ್ ತಾನ್ ಕುಷಿಪಟ್ಟ ಉರಾಳ(ಆಣ್) ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಲೆ. ಅಪ್ಪ ಮಾಡ್‌ನ ಸಾಲ ತ್‌ೀಪಕಾಯಿತ್, ಮುಂಡೆನೆರತ್, ಮುದ್‌ಕ್‌ನಾಯಿತಿಂಜ, ಪಣಿಯುವರ ಕೂಟಕುಳ್ಳಿರ ಮೋಂವನಾನ ಮೊರವನ ಮಂಗ್‌ಲ್ ಕೈಯಂಡ್ಯಾಪ. ಅದ್ ಅವಕ್ಕ್ ಎರಕ್ವಕೈಯತ ಕಯಿಪ್ ಮದ್ದ್‌ರನ್ನಕ್ಕೆ ಆಯಿತ್, ತುಪ್ಪಿಯೂ ಕೂಡಾ ಯರಕೆಯೂ ಕೂಡತ್ತ್‌ರ ಪೋಂಲೆ. ಬಿಸಿಚೋಂರೆರ ತಡಿರ ಆಸೆ ತೀಪಕಾಯಿತ್, ಅಡ್ಡ ಬಟ್ಟೆಪುಡಿಪ ಅದೇ(ಹಾಡಿ) ಕೊರೆಲಿಂಜ. ನಲ್ಲ ತಡಿಕಾರನಾನ ಕುರುಪ್ಪಂಡ ಸ್ನೇಹಚಾರ ಮಾಡ್‌ವ. ಇದ್‌ನ ಅರ್‌ಂಜ ಮುದಿಯಾನ, ತೋಂಯ ಒಡಿಯ ಪೊಯ್ವ್–ಬಡಿಪ ಮಾಡ್ವಕ, ಅದ್‌ನ ಸಹಿಸ್ವಕೈಯತೆ ಕುರುಪ್ಪಂಡ ಕೂಡ ಓಡಿ ಪೋಂಯಿತ್, ದಾಸಪ್ಪಗವುಂಡಂಡ ಆಶ್ರಯತ್ ಆರೇಳ್‌ತಿಂಗ ಚಾಯೋಡೆ ಬದ್‌ಕ್ವ. ಆಚೇಂಗಿ ಪೊಣ್ಣ್‌ರ ಚಾಯಿ, ಆಣ್ಣ್‌ರ ತ್‌ೀಟೆಕ್ ನೆಯಿ ಬೂಕ್ವನ್ನಕೇಂದ್ ಅರ್‌ಂಜವು ಎಣ್ಣ್‌ವ ತಕ್ಕ್ ದಾಸಯ್ಯಗವುಂಡಂಡ ತೋಂಟ–ತೊಡಿಯ, ಬೇಲ್–ಬಾಣೆಲ್ ಕೆಜ್ಜಿತ್ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ವ ನೆಲ್ಲ್ ಕೂಲಿಲ್ ಪೊಟ್ಟೆ ದುಂಬ್‌ಚಿಟ್ಟಂಡ್ ಇಪ್ಪ. ಮುರತ್ತ್‌ರ ಪೊಟ್ಟರೆಲ್ ಉಳ್ಳ ತೇನೆರಿಕ್ ದಾರ್‌ಬೋಂಡಿಕೂ ಕೈಯಿಡಲು ಎಣ್ವನಕ್ಕೆ ಮಂಜುಳಂಡ

ತಡಿರಚಾಯಿನ ಕೊದ್‌ಚಿತ್, ಅದ್‌ನ ಊತಿ ಕುಡಿಪಕ್ ಅಲಬಿಚಿಟ್ಟ್, ಕಾರ್ಯಕಾರ ಶಂಕುಣ್ಣಿನಾಯರ್, ಮರಿ ಪಾಪನಂತ, ಜನ ಬಯ್ಯಬುದ್ದಿತ್, ಜಲ್ಲ್ ಒಕ್ಕ್‌ಚಿಟ್ಟಂಡಿಪ್ಪ. ಮಂಜುಳ ತಾಂಡ ಮಾನ ಕಾಪಾಡ್ವಕ್ ಎಚ್ಚಕೇಹೆಣಗಾಡ್‌ನಕಲೂ, ಆ ಕತೆ, ಮಾಡ್‌ನ ಒರ್‌ಚೆರಿಯ ತಪ್ಪ್‌ನ್ನುಂಡ್, ಒಮ್ಮ ತಾಂಡ ತಡಿನ ಮರಿಪಾಪಂಗ್ ಕೊಡ್‌ಕಂಡ್ಯಾಪ ಚೋರೆರ ರಸ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ನ ನರಿನನ್ನಕೆ, ಅಲ್ಲ್ಂಜಿ ಮರಿಪಾಪ ಅವಡ ಬಯ್ಯಬೂವ. ಒಮ್ಮ ಕುಂದ್‌ರ ಕೊಡಿಲಿಂಜ ಪುದಿಯೋದಿ ಅಮ್ಮಂಡ ಜಾತ್ರೆಕ್ ಪೋನಲ್ಲಿ ಅವಂಡ ಕೆಣಿಲ್ ಕೆಣ್‌ಂಜ, ಮಂಜುಳಂಗ್ ಕಳ್ಳಕುಡ್‌ಪ್‌ಚಿಟ್ಟ ಮರಿಪಾಪಂಡ ಬಗ್‌ಲ್‌ಕ್ ಬೂವ. ದಂಡಾಳೂ ನರಿನ ಪುಡಿಪಕ್ ಬೆಚ್ಚ ಬೋನ್‌ಲ್ ಚಿಕ್ಕಿ ಬೂವ. ಇದ್‌ನಕಂಡ ಕುರುಪ ಬಾಯಿಬಡ್‌ಚಿತ್, ರಂಪ ಮಾಡ್ವ್‌ಕ, ಅವ, ಕಾಡ್‌ಕ್ ಓಡಿ ಪೋಪ. ಬಯ್ಯನೇ ಓಡಿಪೋನ ಕುರುಪ, ಅವಳ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿತ್, ದಂಡಾಳೂ ಕೊಡಗ್‌ರ ಬರಿಕ್ ಪೋಕಾಂದ್ ಗೇನಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಅವಡ ಬಯ್ಯನ್ನೆ ಪೋಪ. ಆಚೇಂಗಿ ಯಮಧರ್ಮ ಆನೆರ ರೂಪತ್ ಬಂದಿತ್, ಅವಳ ಚೌವುಟಿತ್ ಕೊಂದ್‌ರ್‌ವ. ಕುರುಪ ತಾಂಡ ಉರಾಟೆ (ಗೆಣೆಗಾರ್ತಿ) ಮಂಜುಳಂಡ ಚಾವುರ ಮಿಂಞಲ್ ಅಳತಂಡ್, ಇನ್ನನ್ನೇ ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್ ಮೊರಡ್‌ವ "ಮಂಜುಳಾ, ನೀನ್ ಎಲ್ಲಿಯಾಚೇಂಗ್ಯೂ ಇರ್, ದಾಡ ಜೊತೆಲಾಚೇಂಗ್ಯೂ ಇರ್, ಸುಖವಾಯಿತ್ತಿಪ್ಪಕಿಂಜ್ಯ; ಆಚೇಂಗಿ ನಾನ್ ನೀಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್

ಆಸೆ ದುಂಬ್‌ಚಿಟ್ಟ್, ಪುರ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟ್ ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಈ ಕಾಡ್‌ಕ್ ಕಾಕ್ಯಬಂದಿತ್ ಆನೆರ ಬಾಯಿಕ್ ಕೊಡ್‌ತ. ನೀಡ ಚಾವುಕ್ ಆನೆಕಾರಣ ಅಲ್ಲ, ನಾನೇ ಕಾರಣ, ನನ್ನ ಕೊಂದವನ್ ನಾನೇ" ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್ ದುಃಖಪಡ್‌ವ.

ಭಾರತೀಸುತಂಡ **"ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವು", ಬಯಲುದಾರಿ, ಎಡಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ, ಚಿಗುರುಹಾಸಿಗೆ,** ಇನ್ನತ ನಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿಯೂ ಉಂಡ್. "ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವು" ಕೊಡಗ್‌ರ ಚಾಯಿ ಪರಿಸರ, ಜನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಇಲ್ಲಿ ಕಾಡ್‌ಲ್ ಉಳ್ಳಂತ ಪ್ರಾಣಿಯ, ನರಿ, ಆನೆ, ಕಾಡ್‌ಪಂದಿ, ಮೊಲ, ಜಿಂಕೆ, ಇನ್ನತ ಪ್ರಾಣಿಯ ದಾಡದೂ ಪೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲತೆ ಅವು ಸುತ್ತಿ ಕಳಿಪ, ಇಲ್ಲಿ ಕುಂದ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ ಚಾಯೋಡೆ ಬೋಳಂದ್ ನಿಂದ ಮರ–ಗಿಡ, ಪಲತ್ತರ ಪಕ್ಷಿಯ ಇಲ್ಯತ್ತ್‌ರ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಡ ಬದ್‌ಕ್ ಇನ್ನತಾಂಡ ಚಾಯೊ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಕಾಂಗಲು.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಬಪ್ಪಂತ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯ– ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ, ಅವಂಡ ಅಂಗ ರಕ್ಷಕನಾಯಿತಿಂಜಂಡ್ ತಾಂಡ ರಾಜಂಗಾಯಿತ್ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡ್‌ತ ವೀರ ಕೊಡವ ಚಂಗುಮಣಿ ಅವಂಡ ಎದ್‌ರಾಳಿಯಾನ ಉತ್ತ, ಶತ್ರುರಾಜನಾಯಿತಿಂಜ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಪಿಂಞ ವೀರವರ್ಮ, ಚಂಗುಮಣಿರ ಕೊದಿಕಾರ್ತಿ ಪೂವಿ, ಚಂಗುಮಣಿರ ಮದೆಮಳಾಯಿತಿಂಜ

ತಂಗವ್ವ ."ನರಿ ಪಾಲ್ ಕುಡಚವ" ಈ ತಕ್ಕ್ ಇಂದೇಕೂ ನಂಗಡಲ್ಲಿ ಉಂಡ್. ಚಂಗುಮಣಿ ಬಡೆವನಾಯಿತ್ ಪುಟ್ಟಿತುಂಡೇಗ್ಯೂ ಕೂಡ, ನಲ್ಲ ತಾಕತ್‌ಕಾರ. ರಾಜ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪನ ನರಿ ಪುಡ್‌ಚಿರುವ. ಅವಂಡ ಬೆಂಗಾವಲಕ್ ಬಂದ ಪಡೆಕಾರಕ್ ರಾಜನ ನರಿ ಕೈಯಿಂಜಿ ಕಾಪಾಡ್ವಕ ಕೈಯ್ಯತ್ತಿಪಕ ಬಡತನತ್ ಅಲ್ಲಿ–ಇಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಕಳಿಜಂಡಿಂಜ ಚಂಗುಮಣಿ ಕಾಪಾಡ್ವ. ಅವಂಡ ಧೈರ್ಯ ಬೀರ್ಯತ್ತ್‌ನ ಕಂಡ ರಾಜ ಅವನ ಅರಮನೆಕ್ ಕಾಕ್‌ಚಿಟಿಯಂಡ್ ಅವಂಗ್ ಪಡೆಕ್‌ಬೋಂಡ್ಯಾನ ವಿದ್ಯೆ ಪಡ್‌ಪ್ಚಿಡುವ.

ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಮೋಲಿ ನಾಡ್‌ರ ತಕ್ಕ್ಯಾಯಿತಿಪ್ಪ. ಅವಂಡ ಒಬ್ಬಳೇ ಕೊದಿ ಕುಂಞಿ ಪೂವಿ. ಚೆಂಗುಮಣಿರ ಕೇಳಿನ ಕಂಡಿತೂ ಕೇಟಿತೂ, ಅವನ ಮನತ್‌ಲೇ ಕೊದಿಚಂಡ್ ಇಪ್ಪ. ಅದ್‌ಂಗ್ ಒತ್ತ್‌ಕೊಡ್ತನ್ನಕೆ ಒಮ್ಮ ಪೂವಿ ಕಾವೇರಿ ಪೊಳೆಲ್ ಮೀಂದಿಯಂಡಿಪ್ಪಕ ಸುಳಿಕ್ ಕೆಣಿಂಜಿಂತ್ ಒಕ್ಕುವಕಾಪಕ. ಚೆಂಗುಮಣಿ ಪೊಳೆಕ್ ಬುದ್ದಿತ್ ಅವಳ ಕಾಪಾಡ್ವ. ಧೀರನಾಯಿತಿಂಜಕಲೂ ತಾಂಡ ಮೋವ ಪೂವಿನ ಚೆಂಗುಮಣಿಕ್ ಕೊಡ್‌ಪಕ್ ಹಠಮಾರಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಒತ್ತವತೆ, ಉತ್ತಂಡ ಮೋಂವಂಡ ಕೂಡ ಮಂಗಲ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡುವ ಕೊಡವಡ ಮಂಗಲತ್ತ್‌ರ ರೀತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯತ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗಲು. ಮಂಗಲಾಡಿ ಪೋಪದ್, ಬಾಳೆ ಕೆತ್ತಿ ಮರಿಪೋ, ಇಲ್ಲವೂ ನಡೆಂದಿತ್ ಚಂಗುಮಣಿಯೇ ಮಂಗಲಾಡಿ ಬಂದಿತ್,

ಪೂವಿನ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಪೋಪದ್ ದಂಡ್ ಮನ ಒಂದಾಪದ್ ಪೆರ್ತ್ ಚಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ದೀತ್.

ಇಲ್ಲಿ ಬಪ್ಪ ಇಂಞೋರ್ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ತಂಗವ್ವಂಡದ್. ತಮ್ಮಾವಿರ ಮೋಂವ ಚೆಂಗುಮಣಿನ ಮಂಗಲಾಪ ಆಸೆ ಚೆರ್‌ಪತಿಂಜೀ ಉಂಡೇಂಗ್ಯೂ, ಪೂವಿನ ಕೊದ್‌ಚ ತಾಂಡ ಬಾವಂಗ್ ಒತ್ತಾಸೆತಾಂಡ ಕೊಡ್‌ತ್, ಅಯಿಂಡ ಮಂಗಲಕ್ ಆದ್ಯ ಮೊಳಿಕಾರ್ತಿ ಆಯಿತ್ ತಾನ್ ಬದ್‌ಕ್ ಪೂರ್ತಿ ಒಂಟಿಯಾಯಿತೇ ಇಪ್ಪದ್, ನಾಯಕ ಉತ್ತ, ಚೆಂಗುಮಣಿನ ಇರಂಬಾರೆಲ್ ಪೊಜ್ಜಿತ್ ಗಾಯ ಮಾಡ್ವಕ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಜ ತಂಗವ್ವ ಅವನ ಬೊಡಿಬೆಚ್ಚಿತ್ ಕೊಲ್ವದ್, ಚೆಂಗುಮಣಿ ಗಾಯ ಜೋರಾಯಿತ್ ಚಾವಕ ತಾನೂ ಬೊಡಿಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಚಾವದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಕುತ್ತ್‌ವನ್ನಕೆ ಆಪ ಓದುವಯಿಂಗಕ್.

ಇದಲ್ಲತೆ ಭಾರತೀಸುತಂಡ ಇಂಞೂ ದಂಡ್ ಕಾದಂಬರಿ "ಬಯಲು ದಾರಿ", ಪಿಂಞ "ಎಡಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ" ಇದ್ ದಂಡೂ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ಕಾದಂಬರಿ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿ–ಪ್ರೇಮವೇ ಮುಖ್ಯದಾಯಿತುಂಡ್. ಇದ್ ದಂಡೂ, ಸಿನಿಮಾವೂ ಆಯಿತ್, ಧಾರಾವಾಹಿ ಆಯಿತ್ ಜನತ್ತ್‌ರ ಮನಕ್ ಮುಟ್ಟಿತ್.

"ಗಿಳಿ ಪಂಜರದೊಳಗಿಲ್ಲ"– ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ ಪುರಂದರದಾಸ ಈ ಶಬ್ದತ್‌ನ ಬಳಸ್ಯಂಡ್ ಒರ್ ಪಾಟ್ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ ಇದ್‌ನ ಒರ್ ಕಾದಂಬರಿ ಆಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನದ್,

ಅಯಿಂಡ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ರ ನಲ್ಲ ಒರ್ ಕಾದಂಬರಿ ಆಯಿತ್‌ಂಡ್. ಇದ್‌ಂಡ ಕಥಾನಾಯಕ ಮಾಧವ ಯಂಬಾಂದ್ರಿಯಂಡ ಚಾವು, ಗಿಣಿಗೂಡ್‌ಲಿಂಜ ಗಿಣಿರ ಚಾವು ಒರೇ ಸಮಯತ್ ಆನಾನ ತಾಂಡ ಕಥೆಲ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನದ್, ಪುಸ್ತಕಕ್ ಕೊಡ್‌ತ ಪೆದತ್‌ನ ಮೆಚ್ಚ್ಯವಂತದ್. ಕಾದಂಬರಿರ ಮೂಕ್ಕಾಲ್ ಭಾಗ ಚಾಯೋಡೆ ಆಯಿತುಂಡೇಂಗ್ಯೂ, ಕಡೆಕ್ ಕತೆನ ದುರಂತ ಮಾಡ್‌ನದ್ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ರ ಮರ್ಮತ್‌ನ ಅರಿಯಲು, ಇದ್‌ಂಡ ಕಡೆಭಾಗ ಸುಖಾಂತಮಾಡಿತುಂಡೇಂಗಿ. ಈ ಕತೆರ ಭಾವನೆಯೂ, ಅರ್ಥವೂ ಒಂದಾಂಗೊಂದ್ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಯಿತ್ ಕತೆಯ ಓದುವೈಂಗಕ್ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಆಪಕಿಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರ ಭಾರತೀಸುತ ಅನ್ನನೆ ಮಾಡತೆ, ಕತೆನ ವಿಸ್ತಾರತ್ ಎಳ್‌ದಿತ್ ಓದ್‌ವೈಯಿಂಗಕ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರತ್ತ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಗೇನ ಮಾಡ್‌ವಕ್ ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡಿತ್.

ವೈನಾಡ್‌ರ ಕೇರಳಕಾರಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ ಚೆನ್ನ ವಿಶೇಷತ್ತ್‌ನ ಕಂಡಿತ್, ಅದ್‌ನ ಚಾಯೋಡೆ ಅರ್‌ಂಜಿತ್. ಅದತ್‌ಲೂ "ಪಟ್ಟಮಡ ಸಂಬಂಧ" ಪದ್ಧತಿರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಪಟ್ಟಮಡದಾಚೇಂಗ್ಯೂ ಕೇರಳತ್‌ರ ಜನಡ ಬದ್‌ಕ್, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರತ್‌ರ ವಿವರತ್‌ನ ಕನ್ನಡತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನದ್ ಮೆಚ್ಚುವನ್ನತದ್.

"ಕಾಮ"–ಎಣ್ಣ್‌ವದ್ ಎಲ್ಲಾರೀತಿಲೂ ಪುಡ್‌ತ ತಪ್ಪ್‌ನಂತ ಒರ್ ಮನಸ್ಸ್‌ರ ಗುಣ. ಅದ್‌ಂಗಾಯಿತ್ ಚೆನ್ನ ಕಟ್ಟ್‌ಪಾಡ್‌ನ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಮಾಲವಂಗ ಅದ್‌ಂಡಪೋಲೆ ನಡ್‌ಪದ್ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಗುರಿ. ಗೊತ್ತಿಂತೋ– ಗೊತ್ತಿಲ್ಲತೆಯೋ ಅದ್‌ನ್ ದಾಟಿತ್, ಪಲತರ ಇಕ್ಕಟ್ಟ್‌ಲ್ ಕೆಣಂಜಿತ್, ಬದ್‌ಕ್‌ಡ ಅಂತ್ಯ ಕಂಡವ. ಈ ಕತೆಲ್ ವಿಚಾರವಂತ, ದೇವಡ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳಂತ, ಬುದ್ಧಿಕಾರ ಕ್‌ಣ್ಣನೊಬ್ಬನ್, ಅರಿಯತೆ, ತಾಂಡ ಒಡಹುಟ್ಟ್‌ತಂಗೆನೇ ಮಂಗ್‌ಲಾಪ. ವಿಚಾರಗೊತ್ತಾಪದು ಬೊತ್ತ್‌ನ ನಾಯಕ–ನಾಯಕಿಯ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ ಅಂತ್ಯ ಕಂಡವದ್ ದುರಂತತ್ತ್‌ರ ಪರಮಾವಧಿ ಆಯಿತುಂಡ್.

ಆಚೇಂಗ್ಯೂ ಇವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಮೂಂದ್ ಕಾದಂಬರಿ ಸಿನಿಮಾಕೋವುಲ್ ಕೇಳಿ ಪಡಂದಿತ್. ಒರ್ ಕಾದಂಬರಿ ಸಿನಿಮಾ ಆಡುಂವೇಂಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ವುಳ್ಳನ್ನಕೇ ಮಾಡ್‌ವದ್ ಚೆನ್ನ ಕಷ್ಟತ್ತ್‌ರ ವಿಚಾರ. ಇದ್‌ಂಗ್ ಕಾರಣ ಕಾದಂಬರಿ ಎಳ್‌ದ್‌ವದೇ ಬೋರೆ, ಸಿನಿಮಾಮಾಡ್ವದೇ ಬೋರೆ. ಎಳ್‌ದ್‌ನನ್ನಕ್ಕೆ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡ್ವಕ್ ಚೆನ್ನ ಕಷ್ಟ. ಸಿನಿಮಾ ಕಣ್ಣ್‌ಕ್ಕೂ, ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ಕೂ ಖುಷಿ ತಪ್ಪಂತದ್. ಆನಗುಂಡ್ ಚೆನ್ನ–ಚೆನ್ನ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಿತೇ ಆಪ. ಅನ್ನನೆ ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್ ಮನಸ್ಸೋ ಇಚ್ಚೆನನಗೆ ಬದಲ್ ಮಾಡ್‌ಚೇಂಗಿ, ಕತೆರ ಸನ್ನಿವೇಶಕೂ, ಸಿನಿಮಾತ್ತ್‌ರ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೂ ತಾಳೆಬೂವತೆ ಪೋನಕ ಸರಿ ಆಪ್‌ಲೆ. ಇದ್‌ಂಗ್ "ಕಾಕನ ಕೋಟೆ" ಸಿನಿಮಾತ್ ಒಪ್ಪಂತ ಒರ್ ಪ್ರಸಂಗತ್‌ನ ಎಣ್ಣಕ ಗೊತ್ತಾಪ.

ಇಲ್ಲಿ "ಕಾಕ" ಎಣ್ಣ್‌ವ ಒರ್ ಮನ್‌ಷ ಹೆಗ್ಗಡೆರ ಕೂಟ್‌ಂಜಿ ತಪ್ಪ್ ಚಿಟ್ಟಂಡ್ ಪೋಪಕ, ಕಾಡನೆಯ ಬಪ್ಪಾಂದ್ ಎಲ್ಲಾಕೂ ಪೋಡಿಮಾಡ್‌ವ. ಉಪಾಯತ್ ತಪ್ಪ್‌ಚಿಟ್ಟವ. ಆಚೇಂಗಿ "ಕಾನನಕೋಟೆ" ನಾಟಕತ್ ಕಾಕಂಡ ಕಡೆರ ಒರ್‌ಕ್ಣ್ಣ, ಚತ್ತ ಪಾಂಬ್‌ನ ಮೇಲ್‌ಕ್ ಕನ್‌ಚಿತ್, ಬೊತ್ತ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್, ತಾನ್ ಓಡಿಪೋಪ. ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಓದ್‌ವಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ಕ್ ಒಪ್ಪನ್ನಕಾಚೇಂಗಿ, ಸಿನಿಮಾತ್ ಆನೆರ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಸರಿಯುಳ್ಳದ್. ಇನ್ನನೆ ಕಾದಂಬರಿ ಸಿನಿಮಾ ಕೋವ್‌ಲ್ ಕೇಳಿಪಟ್ಟದ್ ನೇರಾನ ವಿಚಾರವಾಯಿತುಳ್ಳದೆ.

ಬಲ್ಯ ಕತೆ–ಕಾದಂಬರಿನ ಓದ್‌ವಚ್ಚಕ್ ವ್ಯವದಾನ ಮಾಲವಂಗಕ್ ಇಪ್ಪಕ್ಕಿಲೇಂದ್ ಅರ್‌ಂಜ ಎಳ್‌ತ್‌ಕಾರ ಭಾರತೀಸುತ ಚೆರ್‌ಕತೆಪುಸ್ತಕತ್‌ನೋ ಒದ್‌ವ್ಯಂಗಕಾಯಿತ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನದ್ ಬಲ್ಯದಾನ ವಿಚಾರವೇ. ಮಾಮ್ಮೂಲ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ ಕೆಲಸ ಕಾರ್‌ಬಾರ್‌ಡ ನಡುಲ್, ಬದ್‌ಕ್‌ಡ ಗೋಳ್‌ರ ನಡುಲ್, ಸಮಯುತ್‌ರ ಕೊರುಲ್, ಕೆಣ್‌ಂಜ ಮಾಲವಂಗಕ್, ಎಲ್ಲಿಕಾಚೇಂಗಿ ಬಸ್ಸ್‌ಲೋ, ರೈಲ್‌ಲೋ ಪೋಪಂತ ಸಮಯತ್, ಅಪರೂಪತ್ ಸಮಯಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಕ, ಆರಾಮಾಯಿತ್ ಇಪ್ಪಕ ಓದ್‌ವಕಾಯಿತ್ ಚೆರ್ ಕತೆಪುಸ್ತಕವೂ ಎಳ್‌ದಿತ್.

ಇಕ್ಕ "ಮಿನಿಕಾದಂಬರಿ ಅಥವಾ ಚೆರ್ ಕತೆಪುಸ್ತಕ" ಎಣ್ಣಕ ಪೇಜ್‌ರ ಲೆಕ್ಕತ್ ಚೆರ್‌ಂಞನೇಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡ್ವದ್

ತಪ್ಪ್ ಆಪ. "ಕಾದಂಬರಿ" ಎಣ್ಣಂಡೂಂದಾಚೇಂಗಿ ಏದೆಲ್ಲಾ ಗುಣ ಇರಂಡೋ, ಅದೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇರಂಡು. ಆಚೇಂಗಿ ಎಣ್ಣುವ ವಿಚಾರತ್ತ್‌ನ ಚೆರ್‌ಜನೆ ಎಣ್ಣುವದೇ ಮುನಿಕಾದಂಬರಿ. ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ "ಪೆಟ್ರೀಷಿಯಾ ಪಿಂಞ ಕಂದನನ್ನು ಕದ್ದವನು" ಎಣ್ಣುವ ದಂಡ್ ಚೆರ್‌ಕಾದಂಬರಿನ ಎಳ್‌ದಿತ್ ನಂಗಕ್ ತಂದದ್ ಮೆಚ್ಚ್‌ವನ್ನತ ವಿಚಾರವೇ.

ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ಲೂ ಕೊಡಗ್‌ರ ಕುಂದ್–ಕಾಡ್, ಮೊಳೆ ಇನ್ನತಾಂಡ ಚಾಯಿನ ಎಳ್‌ದಿತುಳ್ಳದ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಕೇಳಿಕ್ ನಲ್ಲಾಮೆರಗರಿ ಬೆಚ್ಚನಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣಕ ತಪ್ಪಾಪದಿಲ್ಲೆ. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟತ್ತ್‌ರ ಕುಂದ್–ಕಾಡ್‌ರ ನಡುಲ್ ಉಳ್ಳ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪುಟ್ಟನದೇ ಅಯಿಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಕ್ ಮೊಳಿ ಆನದ್. ಇವು ಬರೀ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಕುಂದ್–ಕಾಡ್‌ರ ಮಡ್‌ಲೇ ಬದ್‌ಕ್‌ನಯಿಂಗ ಅಲ್ಲ. ಕೊಡಗ್‌ರ ಪಕ್ಕತ್ತ್‌ರ ಕೇರಳತ್ತ್‌ರ ವೈನಾಡ್‌ರ ಕಾಫಿ–ತೋಟವೂ, ಮಲೆಯಾಳ ತಕ್ಕೂ ಕೇರಳಕಾರಡ ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ–ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಲ್ಲಾನೋ ಅರ್‌ತ್ ಕುಡ್‌ಚಂಡ್, ಅದ್‌ಂಡ ರಸಪಾಕ ಮಾಡಿತ್ ತಾಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಲ್, ಅದ್‌ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದ್‌ವೈಯಿಂಗಕ್ ತಂದೀತ್.

ಕೊಡಗ್‌ರ ಕಾಡ್‌ರ ವರ್ಣನೆ ಪೋಡಿಉಂಟ್ ಮಾಡ್‌ವಂತದೇ ಅಲ್ಲ. ವೀರ–ಶೌರ್ಯ, ಬೀರ್ಯತನ, ಅಭಿಮಾನ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ. ಸೌಮ್ಯತೆ, ಸೌಂದರ್ಯತ್ತ್‌ರ ಕೂಟ್‌ಕ್

ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆಯೂ, ದೈವತ್ವವೂ ದುಂಬಿತುಂಡ್, ಇಗ್ಗುತಪ್ಪಂಡ ತಿರ್‌ಕೆರ ಬಯ್ಯತ್ತ್‌ರ ಕಾಡ ಪೋಡಿರ ಜಾಗವಲ್ಲ. ಕಾಡ್ ಪ್ರಾಣಿಯಡ ಗೂಡೂ ಅಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿಡದಯತ್ತ್‌ನ ಗುಂಡ್, ಸೌಮ್ಯಗುಣತ್ತ್‌ರ, ಸಾತ್ವಿಕತೆದುಂಬ್‌ನ ಭಕ್ತಡಂನ್ನಕೆವುಳ್ಳಂತ ಕಾಡ್ ಅದ್.

ವೀರಕೊಡವಂಗ ಪಡೆಕ್ ಪೋಪಕ, ಬೋಟೆಕ್ ಪೋರಡ್ವಕ, ಅಯಿಂಡ ಪುರ್‌ಡ್‌ಕ್ ಇಂಬ್ ಕೊಡ್‌ನ್ನತ ಕಾಡ್, ಅಲ್ಲೇತ್‌ರ ಪ್ರಾಣಿಯ, ಕ್ರೂರ ಜಂತುವ, ದೇವ–ದೇವನಾಯಿತುಳ್ಳ ಇಗ್ಗುತಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿಡ ಮಿಂಞಲ್, ಮಂಡೆ ಬಗ್ಗ್ ಚಿಟ್ಟತ್, ಭಕ್ತಿಲ್ ಅಡ್ಡಬೂವನ್ನತ ಸಾತ್ವಿಕತೆನ ಕಾಟ್‌ವ ಕಾಡ್‌ರ ವರ್ಣನೆ ಭಾರತೀಸುತ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಕತೆ–ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಕಾಂಗಲು.

"ಹುಲಿಯಹಾಲಿನ ಮೇವು" ಪುಸ್ತಕತ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಕೇಳಿರ ಬೀರ್ಯತ್‌ನ, ಚೋರೆರ ಪೌರುಷತ್‌ನ ಕಾಟ್‌ವಂತ, ಕಾವೇರಮ್ಮೆ ಮಾತಾಯಿಡ ಚಾಯಿಕೂ–ಚಂದಕೂ ಕಣ್ಣ್‌ರ ಮೋಲೆವುಳ್ಳಂತ ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆಡ ದರ್ಶನತ್‌ನ ಮಾಡಿತಪ್ಪಂತ ಅಯಿಂಗ, "ಎಡ ಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಕಾದಂಬರಿಲ್ ಪ್ರೇಮಿಯಡ ಆತುರ–ಕಾತುರಕ್ ಇಂಬಕೊಡ್‌ಪನ್ನತ ಪ್ರಕೃತಿಡ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿತುಂಡ್ ತಾಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಎಳ್‌ತ್‌ಲೂ ಇದ್‌ನ ಓದ್ವಯಿಂಗಕ್ ಕೊಡತಿತ್ ಅವು ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಕಾದಂಬರಿ ಎಣ್ಣಕ –

ಗಿರಿಕನ್ನಿಕೆ, ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ, ಹುಲಿಬೋನು, ಚಿಗುರುಹಾಸಿಗೆ, ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವು, ಬೆಳ್ಳಿ ಮೂಡಿತು ಮತ್ತು ವಕ್ರರೇಖೆ, ಕಾಲಯಾನ, ವಲ್ಮೀಕ, ಶತದ್ರು ದಂಡೆಗೆ, ಬಂಗಾರದ ಕುಲುಮೆ, ಮನದನ್ನೆ ಮಾಲತಿ, ನನ್ನ ಅತ್ತಿಗೆ, ಸಂತಾನ ಭಿಕ್ಷೆ, ಕಂದನನ್ನು ಕದ್ದವನು, ಜ್ಞಾನ ಯಾತ್ರಿಕ, ವೈದ್ಯನ ಮಗಳು ಪೆಟ್ರೆಷಿಯಾ, ಗಿಳಿ ಪಂಜರದೊಳಗಿಲ್ಲ, ಇಳಿದುಬಾ ತಾಯೆ, ಅವಳ ದಾರಿ, ಬಯಲುದಾರಿ ಮತ್ತು ಎಡಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ, ಸಾಧನಕುಟೀರ, ಬೆಂಕಿಯಮಳೆ – ಕಾದಂಬರಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲತೆ ಶಿಶುಸಾಹಿತ್ಯ, ಮಿನಿಕಾದಂಬರಿ ಸಹ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಅಖೀರ್‌ಲ್ ಎಳ್‌ದ್‌ನದ್ " ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ " ಕಾದಂಬರಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ನಾನಾ ಕಾರಣನುಂಡ್ ಅಯಿಂಗ ಚತ್ತಿತ್, ಒರ್ ಕಾಲ ಕಯಿಂಜ ಪಿಂಞ ಬೊಳಿ ಕಂಡದ್.

ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ ಮಾಡ್‌ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆಯೂ ಪೇರ್ತ್ ಉದ್ದವಾನಂತದ್. ಕಥೆ,–ಕಾದಂಬರಿ–ಮಕ್ಕಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇನ್ನತ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಕಾರತೂ ಅಯಿಂಗ ನಡಂದ್ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಾಕೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತುಳದೇ. ತಾಂಡ ಪನ್ನೆರಂಡನೇ ಬಯತ್‌ಲೇ ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಿಕೆ ಶುರುವಾಡಿತಿಂತ್. ಅಕ್ಕ ಎಳ್‌ದ್‌ನದೇ **"ಪೃಥ್ವಿರಾಜ"** ಕಾದಂಬರಿ. ಎಳ್‌ದ್‌ಚೇಂಗೋ, ಅದ್ ಬೊಳಿಪಡ್‌ತ್ವಕ್ ಆಯಿಲೆ. ಅನ್ನದೆ ತಾಂಡ ಅಂತ್ಯ ಕಾಲತ್ ಎಳ್‌ದ್ವಕ್ ಸುರು ಮಾಡ್‌ನ **"ಅಪೂರ್ಣ"** ಎಣ್ಣುವ

ಕೃತಿಯೂ, ಅಯಿಂಗ ಚತ್ತ ಪಿಂಞಾ ಬೊಳಿಕಂಡತ್. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಡ ಬದ್‌ಕ್ ಬರಹತ್ತ್‌ನ ನಾನ್ ಅರ್‌ಂಜಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಳ್‌ದಿತ್ತುಳ್ಳ. ಇದ್‌ಂಗ್ ಓದ್‌ವನ್ನತ ಬಲ್ಯ ಮನಕಾರ ಒತ್ತಾಸೆ ತರಂಡೂಂದ್ ಕೇಟವಿ.

* *

ಭಾರತೀಸುತ

ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಎಳ್‌ತ್

ಅಧ್ಯಾಯ–6

ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಕಡೆಕಾಲ, ಅದ್ ಕೈಯಿಂಜ ಪಿಂಞೂ

ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾಯಿತ್ ಮಕ್ಕಡ ಪ್ರೀತಿ ಪಡದವು ಭಾರತೀಸುತ. ಮಕ್ಕಡೆಕೊಡೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನಕೆಯೂ, ಅಚ್ಚಿಕೇ ಶಿಸ್ತುಲೂ ಬದ್‌ಕ್‌ನವು. "ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯೇ ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಗುರಿ" ದೆಣ್ಣಿತ್ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟ್‌ನಯಿಂಗ 1942 ನೇ ಇಸ್ವಲ್ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಂದಿತ್ ಕೆಲಸಕ್ಕ್ ಕೂಡನ ಇಯಿಂಗ 1973ನೇ ಇಸ್ವಿ ಕತ್ತಣೆ ಉಪಾಧ್ರ್ಯಾಯಿತ್ ಬದ್‌ಕ್‌ನೀಸ್‌ನವು, ಸುಮಾರ್ ನೂಪ್ಪತೊಂದ್ ಕಾಲ ಪಾಠ ಮಾಡಿಯಂಡ್, ಕತೆ–ಕಾದಂಬರಿ ಎಳ್‌ದಿಯಂಡ್, ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಕಾಯಿತ್ "ವಿದ್ವಾನ್"ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಯಂಡವು. ಇಯಿಂಗಕ್ "ಸರಸ್ವತಿರ" ದಯೇ ಇಂಜದೆ ಅಲ್ಲತೆ, "ಲಕ್ಷ್ಮೀರ" ಕಟಾಕ್ಷ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾಬಾಯೋಡೆ ಎಳ್‌ತ್ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚಿತೇಂದ್ ಎಣ್ಣುವ

ನೆಮ್ಮದಿಯೂ ಇಂಜತ್. ಬುದ್ದಿಕಾರ ಮಕ್ಕ, ಕಷ್ಟತೂ–ಸುಖತೂ ಪಾಲ್ದಾರಿಯಾಯಿತಿಂಜ ಪೊಣ್ಣ್ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗವೇಣಿ–ಇಯಿನುಂಡ್ ಗರೀಬ ತನತ್ ನೆಮ್ಮದಿಲೂ, ಸಂತೋಷತೂ ಬದ್‌ಕ್‌ಚಿ. ತಾಂಡ ಜೀವಿತಾವದಿಲ್ ಆಸ್ತಿ–ಪಾಸ್ತಿ ಮಾಡ್ವ ಕೈಯಿಂಜಲೆ. ವಾಸತ್ತಿಪ್ಪತ್ ಒರ್ ಮನೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಜತ್. ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾಯಿತ್ ಬಂದ ಆಸ್ತಿಯು ತಕ್‌ರಾರ್‌ಲ್ ಕೆಣ್‌ಂಜಿತ್, ಕೈತಪ್ಪಿ ಪೋಪಾಂದ್ ಅರಿವಕ, ಚೆನ್ನ ಪಣಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಬುಡ್‌ತ್ಯಂಡತ್. ಅದ್‌ಲೆ ಚೆನ್ನ ಕಾಫಿತೋಟ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕಾಫಿತೋಟತ್‌್ತರ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಗೋತ್ತಿಂಜಾನಗುಂಡ್, ತಾನೇ ಕುದ್ದ್ ಆಳ್ವಡ ಕೂಡೆ ನಯಿಚಿತ್ ತೋಟಮಾಡ್‌ಚಿ. ಬೆವರ್‌ನ ನೀರ್ ಮಾಡಿತ್ ನಯಿಚಿದ್ ಮಾತ್ರ, ಅದ್‌ಂಡ ಫಲ ಅನುಭವ್‌ಚಿಡ್‌ವ್‌ಕ್ ಅಯಿಂಗ ಎತ್ತ್‌ಲೆ.

ಅರ್ವತೊಂದ್ ಕಾಲ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ಲ್ ಒರಲ್ಲ ಓರ್ ರೀತಿಲ್ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟತೇಂಗ್ಯೂ ನೆಮ್ಮದಿರ ಬದ್‌ಕ್ ಬಾಳಿಚಿ. ಮನೆಕ್ ದಾರೇ ಬಕ್ಕಡ್ ಅಯಿಂಗಕ್ ನಲ್ಲರೀತಿಲ್ ತಕ್ಕಾಮೆ ಮಾಡಿತ್ ಅಯಿಪ ಇಂಜತ್, ಭಾರತತ್‌ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೋರಾಟ ಗಾರನಾಯಿತ್ ಬದ್‌ಕ್ ಸುರುಮಾಡಿತ್, ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತನಾಯಿತ್, ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಏದೇ ಒರ್ ಕೀರ್ತಿಯಾಡ್, ಸನ್ಮಾನ ಆಡ್, ಬಿರ್ದ್ ಬಾವಲಿಯಾಡ್ ಇಯಿಂಗಕ್ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಲೆ. ಮಂಗಳೂರ್ "ರಾಷ್ಟ್ರ ಬಂಧು" ಪತ್ರಿಕೆರ ಉಪಸಂಪಾದಕನು ಆಯಿತೂ, "ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಕಾಶ" ಎಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆನ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಮಾಡಿತ್, ಅದ್‌ಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡ್ಚಿ. ನಲ್ಲ ನಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದಿತ್, ಅದ್‌ನ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿರ ಸೇವೆಯೂ ಮಾಡ್‌ನವು. ಉಪಾದ್ರಿ ಯಾಯಿತಿಪ್ಪ ಸಮಯತ್ "ಗುರುವಾಣಿ" ಪತ್ರಿಕೆಡ ಉಪಸಂಪಾದಕನಾಯಿತೂ ಕೆಲಸವೂ ಮಾಡಿಚಿ. ಗರೀಬತನತ್ತಲೂ ಕೂಡ ತೃಪ್ತಿರ ಬದ್‌ಕ್ ಕಂಡವು ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಗ.

ಅರ್ವತ್ತೊಂದ್ ಕಾಲ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಪೋರಾಟ ಮಾಡ್‌ನ ಭಾರತೀಸುತ 1976 ಎಪ್ರಿಲ್ 4 ನಾರಾಚೆ ತಾಂಡ ಜೀವನ ಯಾತ್ರೆಲ್ ಅಂತ್ಯ ಕಂಡತ್ ನಲ್ಲ ಉಪಾದ್ರಿಯಾಯಿತ್, ಸರಸ್ವತಿರ ವರಪುತ್ರನಾಯಿತ್, ಕಷ್ಟತ್ತ್‌ರ ಬದ್‌ಕ್‌ಲೂ ಸುಖತ್‌ರ ರಸಕುಡ್‌ಚಿತ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಎಲೆಮರೆಕಾಯಿನನ್ನಕೆ ಬದ್‌ಕಿ ಬಾಳ್‌ನ ಅಯಿಂಡ ಆತ್ಮಕ್ ಮಹಾಗುರು ಇಗ್ಗುತ್ತಪ್ಪ, ಅವ್ವ ಕಾವೇರಮ್ಮೇ ಶಾಂತಿಕೊಡ್‌ಕಡೇಂದ್ ಕೈತೊತ್ತ್ ಬೋಡ್ಯವಿ. ಇಕ್ಕ ಚೆನ್ನ ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ಭಾರತೀಸುತ ಅಯಿಂಡಗೇನತ್ ಮೇಕೇರಿ ಗ್ರಾಮತಿಂಜ ಬಿಳಿಗೇರಿಕ್ ಪೋಪಂತ ಬಟ್ಟೆತ್ "ಭಾರತೀಸುತ" ರಸ್ತೇಂದ್ ಪೆದ ಇಟ್ಟ್‌ತ್ ಅಯಿಂಗಳ ನೆನಯ್ಯಂಡತ್. ಇದ್ ಕೊಡಗ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಮಾಡ್‌ನ ಒರ್ ನಲ್ಲಾಮೆ. ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಚೆನ್ನಕಾಲತ್ ಜನಡ ಮನಸ್ಸಿಂಜ ಮರೆಮಾಯಿ ಪೋಪಇಂಜತೇನೋ? ಇಯಿಂಗ ಮಾಡ್‌ನ ಸೇವೆನ ಗುರ್‌ತ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಮಾಡ್‌ನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಕ್ ಗೌರವ ಕಾಟ್‌ನದ್, ಕೊಡ್‌ಗ್‌ರ

ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಯಡ ನಲ್ಲಾಮೆಕ್ ಒರ್ ಬಲ್ಯ ಮಾದರಿಯೇ ಇದ್.

ಭಾರತೀಸುತಂಡ ಎಳ್‌ತ್‌ಗಾರಿಕೆ ಇಂದೇತ್ರ ಬಾಲೆಕಾರ ಮಕ್ಕಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವೆ, ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡ್ವಕ್ ಬಟ್ಟೆಕಾಟಡ್. ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿರ ಸೇವೇ ಎಕ್ಕಲೂ ಚಾಯೋಡೆ ನಡ್‌ಕಡ್.

* *

ತರುಣ ಭಾರತೀಸುತ
(ವೈನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ)

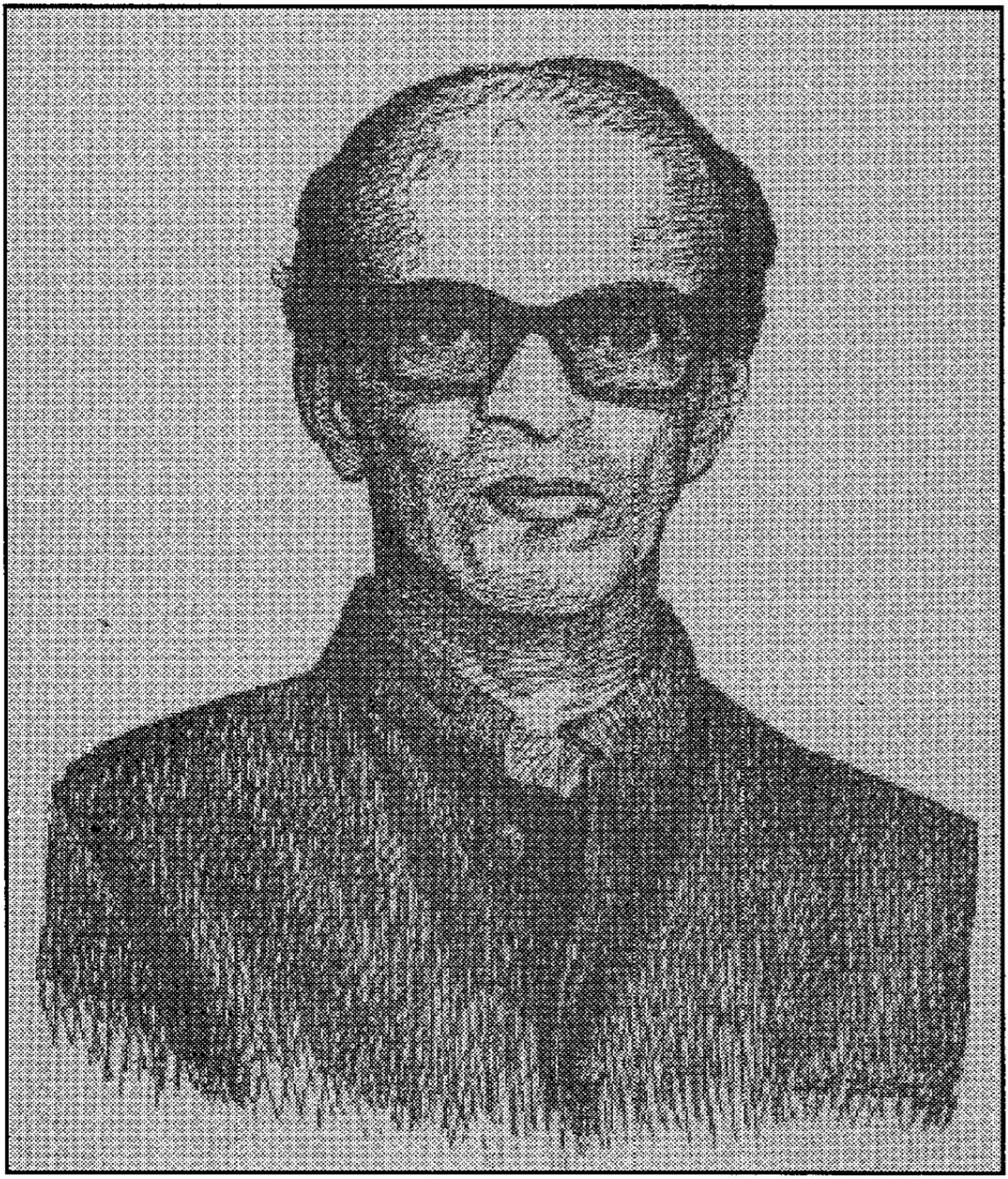

ಸಾಹಿತಿ ಭಾರತೀಸುತ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಬಿದ್ದಾಟಂಡ ಎಸ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ : ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಲಾ ವೆಂ. ನಾಯಕ್

ಸದಸ್ಯಂಗ : ಡಾ॥ ಮೇಚಿರ ಸುಭಾಷ್ ನಾಣಯ್ಯ
ಶ್ರೀ ಪಡಿಞಾರಂಡ ಜಿ.ಅಯ್ಯಪ್ಪ
ಕು. ಚೀರಮ್ಮನ ವಾಣಿ ಚಂಗುಮ್ಮಯ್ಯ
ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಲ್ಲೇಂಗಡ ಬೇಬಿ ಚೋಂದಮ್ಮ
ಶ್ರೀ ಮದ್ರೀರ ಸಂಜು ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ಡಾ. ತೀತೀರ ರೇಖಾ ವಸಂತ್
ಶ್ರೀ ಮೇದರ ರಾಣಿ
ಶ್ರೀ ಕುಡಿಯರ ಬೋಪಯ್ಯ
ಶ್ರೀ ಚೋವಂಡ ಎಸ್. ಬೋಪಯ್ಯ
ಶ್ರೀ ಕಾಳಚಂಡ ಜಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ
ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣೀರ ಹರೀಶ್ ಮಾದಪ್ಪ

ಬಡಕಡಮ್ಮಂಡ ಕಸ್ತೂರಿ ಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ

ಕೊಳಗದಾಳ್ ಗ್ರಾಮತ್‌ರ ನಾಳಿಯಮ್ಮಂಡ ದಿ. ಅಯ್ಯಪ್ಪಮ್ಮಯ್ಯ ಪಿಂಞ ದಿ. ಪಾರ್ವತಿ ದಂಪತಿಯಡ ಮೂಂದನೇ ಕುಂಞಿಯಾಯಿತ್ 4/11/1943ಲ್ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ಬಡಕಡಮ್ಮಂಡ ಕಸ್ತೂರಿ ಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ ಕನ್ನಡತ್ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿ, ಹಿಂದಿಲ್ 'ವಿಶಾರದಾ" ಪದವಿ ಪಡೆಂದಿತ್. ದಿ. ಬಡಕಡಮ್ಮಂಡ ಗೋವಿಂದಮ್ಯಯ್ಯನ ಮಂಗಲಾನ ಇವು 39 ಕಾಲ ಉಪಾಧ್ಯಿಣಿ ಆಯಿತೂ, ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ ಆಯಿತೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಲ್ ಚಾಕ್ರಿ ಮಾಡಿತ್. ಇಕ್ಕ ನಿವೃತಿ ಪಡೆಂದಿತ್ ಇಕ್ಕ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ನಿವೃತಿ ಜೀವನ ನಡ್‌ತ್ಯೇಂಡುಂಡ್.

ಕನ್ನಡ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಲೂ, ಕೊಡವ ಆಚೆ ಪತ್ರಿಕೆಲೂ ಇಯಿಂಗ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಸುಮಾರ್ ಕಥೆ, ಕವನ, ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನ ಎಲ್ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿತ್. ಅಲ್ಲತೆ, ದಸರಾ ಕವಿ ಗೋಷ್ಠಿ, ಪಲತರ ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಟಿಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಿತುಳ್ಳ ಇಯಂಗಡ ಕವನ, ನಾಟಕ, ಆಕಾಶವಾಣಿಲೂ, ದೂರದರ್ಶನತೂ, ಪ್ರಸಾರವಾಯಿತ್. ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ ದಂಡ್ ಕವನ ಪುಸ್ತಕ, ಕನ್ನಡ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ ಒರ್ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತ್. ಮಡಿಕೇರಿ ದಸರಾ ಕವಿ ಗೋಷ್ಠಿ, ಮೈಸೂರು ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಿತ್.

ಇಯಂಗಡ ವಿಳಾಸ.

ಕಸ್ತೂರಿ ಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ
ಮನೆ ನಂ. 11.ಬಿ. 173
ಹೊಸ ಬಡಾ ವಣೆ,ಮಡಿಕೇರಿ.
ಫೋ.08272-228275,
ಮೊ: 9480238579